

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ
Юридичний факультет
Кафедра кримінального, кримінально-виконавчого права та
кримінології

Затверджую
Перший проректор
Академії з навчальної роботи
кандидат юридичних наук, доцент,
полковник внутрішньої служби
Олійник О. І.
«_____» _____ 2017 р.

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-
ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

Навчальний контент:
навчальної дисципліни
підготовки *доктора філософії*

галузь знань – 081 «Право»
спеціальності – 081 – «Право»

Чернігів - 2017

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: *кафедрою кримінального, кримінально-виконавчого права та кримінології Академії Державної пенітенціарної служби*

РОЗРОБНИК:

Денисова Т.А., доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, професор кафедри кримінального, кримінально-виконавчого права та кримінології Академії Державної пенітенціарної служби.

Актуальні проблеми кримінально-правової політики України // розширений план лекцій навчальної дисципліни / Т.А. Денисова. – Чернігів : Академія Державної пенітенціарної служби, 2017. – 31 с.

1. Розширений план лекцій

Тема 1. Поняття та завдання кримінально-правової політики

1. Поняття кримінально-правової політики та її місце у внутрішній політиці держави.
2. Суб'єкти кримінально-правової політики.
3. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення загальних засад кримінальної відповідальності та покарання, а також при кваліфікації злочинів.
4. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування кримінально-правової політики.

Тема 2. Джерела, типи та принципи кримінально-правової політики

1. Джерела кримінально-правової політики.
2. Типи кримінально-правової політики, що віділяються залежно від політичних режимів.
3. Поняття та види принципів кримінально-правової політики.
4. Соціальна роль кримінально-правової політики в системі боротьби із злочинністю в сучасних умовах.
5. Кримінально-правова та кримінально-процесуальна політика.

Тема 3. Історія кримінально-правової політики України

1. Кримінально-правова політика періоду Київської Русі і феодальної роздробленості (IX-XVI ст.).
2. Кримінально-правова політика України в період творення незалежності української держави (1917-1922 рр.).
3. Погляди видатних вчених на формування кримінально-правової політики.
4. Кримінально-правова політика України після отримання незалежності.

Тема 4. Кримінально-виконавча політика

1. Поняття кримінально-виконавчої політики України, її зміст та структура.
2. Сучасні теоретичні та практичні проблеми формування кримінально-виконавчої політики.
3. Методологічні засади дослідження кримінально-виконавчої політики: принципи, суб'єкти.
4. Завдання кримінально-виконавчої політики як частини державної політики у сфері протидії злочинності.
5. Впровадження міжнародних стандартів виконання покарань у реалізацію кримінально-виконавчої політики України.

Змістовний модуль 2.

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Тема 5. Реалізація кримінально-правової політики на сучасному етапі

1. Реалізація кримінально-правової політики через застосування кримінально-правових норм.
2. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх.
3. Судимість. Інші заходи кримінально-правового характеру.
4. Сучасні проблеми ефективності застосування закону про кримінальну відповідальність.

Тема 6. Криміналізація та декриміналізація діянь

1. Поняття криміналізації та декриміналізації діянь. Підстава, приводи та умови криміналізації діянь.
2. Об'єкт криміналізації. Обсяг криміналізації.
3. Поняття пеналізації та депеналізації діянь. Особливості запобігання злочинам методами кримінально-правового впливу.

Тема 7. Захист прав і законних інтересів особи із застосуванням засобів матеріального кримінального права

1. Покарання як логічний юридичний наслідок злочину. Питання поняття, сутності, змісту покарання, розкриття його внутрішніх властивостей та ознак.
2. Аналіз існуючих абсолютних теорій покарання (теорії відплати) та відносних (теорії досягнення корисних цілей).
3. Призначення справедливого покарання (його виду і міри) відповідно до мети і загальних засад призначення покарання.

Тема 8. Застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту

1. Звільнення від кримінальної відповідальності, застосування примусових заходів виховного характеру, примусових заходів медичного характеру при встановленні стану обмеженої осудності обвинуваченого, примусового лікування.
2. Обґрунтування доцільності зменшення обсягу та зміни характеру кримінальної репресії шляхом застосування відновлювального правосуддя,

медіації, пробаційної діяльності, інших альтернатив позбавленню волі на певний строк та довічному позбавленню волі.

Змістовний модуль 3.

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ

Тема 9. Види злочинів та їх класифікація у відповідності з кримінально-правовою політикою сучасності

1.Прийняття кримінального закону, залежно від пануючої політичної, правової та культурної ідеології.

2.Критерії класифікації злочинів з урахуванням показників теоретичного і практичного значення класифікації злочинів, тих цілей і завдань, що постають перед нею.

3.Класифікаційні групи злочинів (поданих у ст. 12 КК).

Тема 10. Склад злочину, як єдина підстава кримінальної відповідальності

1.Ознаки, які характеризують вчинене суспільно небезпечне діяння як злочин.

2.Виділення окремих видів складів злочинів (їх класифікація) та їх важливе значення для пізнання окремих складів злочинів і встановлення істотних ознак, а в кінцевому підсумку – для точної кваліфікації злочину.

3.Класифікація складів злочину за різними критеріями: за ступенем суспільної небезпечності; за структурою, тобто за способом описування ознак складу в законі; за особливістю законодавчого конструювання.

Тема 11. Проблеми застосування кримінального законодавства у разі вчинення особою декількох злочинів

1.Вивчення інституту множинності та його правових наслідків.

2.Поняття множинності злочинів у науці кримінального права.

3.Визначення соціальної характеристики множинності та її властивості.

4.Повторність, сукупність та рецидив злочинів, як суспільно небезпечні форми множинності.

Тема 12. Фундаментальні проблеми кримінально-правової кваліфікації

1.Поняття застосування кримінального законодавства.

2. Види кримінально-правової кваліфікації.

3. Кримінально-правова кваліфікація та її відбиття в процесуальних документах кримінального провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України 2012 року.

4. Стадії кримінально-правової кваліфікації та їх етапи. Формула кваліфікації. Формулювання обвинувачення.

5. Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації. Принципи кваліфікації злочинів. Правила кваліфікації злочинів у разі конкуренції кримінально-правових норм. Кримінально-правова кваліфікація та колізія в законодавстві.

6. Неправильна кримінально-правова кваліфікація. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації.

7. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової кваліфікації.

8. Вплив кримінально-правової кваліфікації злочинів на процес виправлення та ресоціалізації засуджених та запобігання злочинам.

2. Теми практичних занять

ТЕМА № 1. ПОНЯТТЯ ТА ЗАВДАННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

Практичне заняття – 2 год.

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте загальні положення кримінально-правової політики та її місце у внутрішній політиці держави.
2. Охарактеризуйте сучасні тенденції кримінально-правової політики держави.

Прикладні завдання:

1. Визначте найбільш складні проблемні питаннями, які виникають:
 - в ході формування кримінально-правової політики в Україні;
 - при реалізації кримінально-правової політики в Україні.
2. Складіть перелік вказаних проблем у залежності їх значення та суб'єктів виконання:
 - першочергові – другорядні;
 - перспективні – формальні;
 - суб'єкти виконання та приблизний обсяг фінансування.

3. Обґрунтуйте основні напрямки реалізації кримінально-правової політики в Україні.

ДО ТЕМИ № 1.

Групи (не менш 5 осіб) готують презентацію прикладних завдань та захищають її в процесі практичного заняття.

Основна література

Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07 квітня 2011 р. (з подальшими змінами та доповненнями).

Конституційне право України [Текст] / за ред. В. Ф. Погорілка. - К. : Наук. думка, 1999. - 735 с.

Конституція України [Текст] : текст Основ. Закону з офіц. тлумаченнями Конституц. Суду / огляд і комент. В. Ф. Погорілка, В. Л. Федоренка. - К. : Наук. думка, 2006. - 211 с.

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (з подальшими змінами і доповненнями).

Даньшин І. М., Зелінський А. Ф. Кримінальна політика: за і проти //Право України. – 1992. - №8 – С. 29-31.

Жалинский А. Э. Уголовно-правовая политика и социально-правовое мышление. – Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985. – С. 50-58.

Правова система України: історія, стан та перспективи [Текст] : у 5 т. Т 5 : Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. - Х. : Право, 2008. - 840 с.

Преступность среди социальных подсистем [Текст] / под ред. Д. А. Шестакова. - СПб. : Юрид. центр Пресс, 2003. - 353 с.

Навроцький В.О. Науково-теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації / В.О. Навроцький. – К. : Атіка, 1999. – 418 с.

Про Державну програму боротьби зі злочинністю [Електронний ресурс] : постанова Верхов. Ради України від 25.06.1993 № 3325-ХГГ. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3325-12>.

Про дію міжнародних договорів на території України [Електронний ресурс] : Закон України від 10.12.1991 № 1953-ХГГ. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1953-12>.

Про Концепцію державної політики у сфері реформування державної кримінально-виконавчої служби України [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 08.12.2012 № 631/2012. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.Ua/laws/show/631/2012/paran9#n9>.

Про приєднання України до Статуту Ради Європи [Текст] : Закон України від 31.10.95 № 398/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. - 1995. - № 38. - Ст. 287.

Про ратифікацію Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами [Текст] : Закон України від 10.11.1994 № 237/94-ВР // Відом. Верхов. Ради України. - 1994. - № 46. - Ст. 415.

Державна програма щодо запобігання і протидії корупції на 2011-2015 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2011 р. № 1240.

Концепція реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. № 1209-р.

Науково-дослідницька діяльність студентів, курсантів, слухачів, аспірантів, ад'юнктів та докторантів : довідник молодого вченого / А. В. Байлов, О. М. Литвинов, В. В. Чумак ; за заг. ред. О. М. Головка. – Харків : ХНУВС, Тім Пабліш Груп, 2016. – 364 с.

Алексеев С. С. Общая теория права / С. С. Алексеев. – М. : ТК «Велби», Проспект, 2008. – 565 с.

Валентуневич А. Уголовная политика в система политик государства [Електронний ресурс] / А. Валентуневич. – Режим доступу : library.by/portalus/modukes.

Дерега, В. В. Соціальна і гуманітарна політика [Текст] : навч. посіб. / В. В. Дереха. - Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. - 152с.

Жаркой М. Э. Карательная политика: вопросы теории и истории [Текст] / М. Э. Жаркой. - СПб. : Изд-во Политехи. ун-та, 2006. - 208 с.

Житний О. О. Проблеми реалізації принципу гуманізму в деяких інститутах кримінального права України [Текст] / О. О. Житний // Вісн. Нац. ун-ту внутр. справ. - 2005. - № 29. - С. 19-24.

Загальна теорія політики [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Б. О. Ярош, О. Б. Ярош. - Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005. - 240 с. - Режим доступу: <http://politics.ellib.org.ua/pages-544.html>.

Корсаков К. В. Модель возмездия в криминологии и уголовно-правовой доктрине / К. В. Корсаков. – М. : Юрлитинформ, 2007. – 224 с.

Кримінальне право України: Загальна частина / Ю. Баулін, В. Борисов, В. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Сташиса, В. Тація. – Х. : Право, 2010. – 456 с.

Панов М. Правова політика як універсальний феномен соціального буття [Текст] / М. Панов, Л. Герасіна // Право України. - 2001. - № 8. - С. 36-40.

Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні / В. Тацій // Вісник Академії правових наук України. – 1994. – № 2. – С. 3–13.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005. – 332 с.

Фріс П. Л. Нарис історії кримінально-правової політики України / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005. – 124 с.

Фріс П. Л. Завдання кримінально-правової політики // Наше право. - №2 (ч.1). – 2004.- С. 81-87.

Шемшученко Ю. С. Правова політика / Ю. С. Шемшученко // Юридична енциклопедія : в 6 т. – К. : Українська енциклопедія, 2001. – Т. 5 : П-С. – 736с.

Додаткова література

Александров А.И. Уголовная политика и уголовный процесс в российской государственности: история, современность, перспективы, проблемы / Под ред. В.З. Лукашевича. – СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та. – 2003. – 362 с.

Александрова И. Новая уголовная политика российского государства в сфере противодействия экономической преступности и коррупции / И. Александрова // Юридические науки и образование. – 2012. – №10. – С. 22–28.

Бабаев М.М. о соотношении уголовной и криминологической политики / Проблемы социологии уголовного права. – М., 1982. – 184 с.

Беляев Н.А. Уголовная политика и пути ее реализации. – Л.: изд-во ЛенГУ, 1986. – 176 с.

Наден О. В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні : монографія / О. В. Наден. – Х. : Право, 2012. – 272 с.

Новицький Г. В. Теоретико-правові основи забезпечення національної безпеки України : монографія / Г. В. Новицький. – К. : Інтертехнологія, 2008. – 496 с.

Права і свободи людини і громадянина в Україні (доктрина Європейського суду з прав людини і Конституційного Суду України) : навчальний посібник / звернення до читачів Головіна А. С. – Голови Конституційного Суду України (VII.2010-VII.2013 роки) ; вст. слово і заг. ред. проф. Мартиненка П. Ф., Кампа В. М. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 376с.

Баландина Н. Правовая политика современного российского государства: деятельностный подход к пониманию феномена [Электронный ресурс] / Н. Баландина. // Юриспруденция в современной России : материалы всероссийской заочной научно-практической конференции (05 марта 2011 г.). – Режим доступа : www.sibac.info/balandina.htm; Дата доступа : 02.06.2013 р.

Кистяковскій А. Ф. Права, по котормь судится малороссійскій народъ / А. Ф. Кистяковскій. – К. : Въ университетской типографіи, 1879. – 917 с.

Ковалев М. Соотношение уголовной политики и уголовного права / М. Ковалев // Советское государство и право. – 1978. – № 12. – С. 69–73.

Колос М. І. Кримінально-правова політика в Україні : окремі проблеми та шляхи вирішення / М. І. Колос // Правова політика України : концептуальні засади та механізми формування : збірник матеріалів науково-практичної конференції (Київ, 5 грудня 2012 р.) / за ред. О. Рудневої. – К. : НІСД, 2013. – С. 114–121.

Левченкова Е. А. Правовая политика государства и ее приоритеты в сфере правоохранительной деятельности органов внутренних дел (теоретико-правовой аспект) : дис. ... канд. юрид. наук :12.00.01 / Елена Анатольевна Левченкова. – СПб., 2004. – 234 с.

Михайленко П. П. Уголовное право УССР периода иностранной интервенции и гражданской войны : стенограмма лекций / П. П. Михайленко. – Львов : Издание Львовского университета, 1961. – 37 с.

Михайленко П. П. Уголовное право УССР периода перехода на мирную работу по восстановлению народного хозяйства (1921–1925) / П. П. Михайленко. – Львов : Издательство Львовского университета, 1956. – 128 с.

ТЕМА № 3. ІСТОРІЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Практичне заняття – 2 год.

Теоретичні завдання:

На основі вивченої монографічної літератури складіть переодізацію, за якою формувалась та розвивалась кримінально-правова політика України.

Прикладні завдання:

Проілюструйте формування та розвиток кримінально-правової політики України на прикладах Руської Правди, Литовських Статутів, Статутів Ласький, Гербурта, Віслицький тощо, а також німецького законодавства (Саксонське Зерцало, Магдебурзьке право, Кароліна та інші), Права за якими

судиться малоросійський народ 1743 р., права в Українській козацькій державі, права України під час її перебування у складі Російської імперії, права України під час її перебування у складі СРСР, права незалежної України.

ДО ТЕМИ № 3.

Групи (не менш 5 осіб) готують презентацію прикладних завдань та захищають її в процесі практичного заняття.

Основна література

Конституція України [Текст] : текст Основ. Закону з офіц. тлумаченнями Конституц. Суду / огляд і комент. В. Ф. Погорілка, В. Л. Федоренка. - К. : Наук. думка, 2006. - 211 с.

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (з подальшими змінами і доповненнями).

Кримінальне право України: Загальна частина / Ю. Баулін, В. Борисов, В. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Сташиса, В. Тація. – Х. : Право, 2010. – 456 с.

Жалинский А. Э. Уголовно-правовая политика и социально-правовое мышление. – Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985. – С. 50-58.

Правова система України: історія, стан та перспективи [Текст] : у 5 т. Т 5 : Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. - Х. : Право, 2008. - 840 с.

Бойко І. Й. Джерела та характерні риси права в Галичині у складі Польського Королівства (1387–1569) / І. Й. Бойко. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 344 с.

Вислобоков К. Визначна пам'ятка українського права: джерела, зміст, система та соціально-політичні передумови створення / Права, за якими судиться малоросійський народ 1743 р. / К. Вислобоков. – К. : Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 1997. – 549 с.

Волковъ Н. Т. Новое уголовное уложение (издания 1903 г.) съ Сенатскими рѣшеніями, разьясненіями и указателями: сравнительными статей съ уложениемъ и уставомъ о наказаніяхъ и предметнымъ (алфавитнымъ) / Н. Т. Волковъ. – Полтава : Электрическая Типо-Литографія Д.Н. Подземскаго, 1903. – 344 с.

Гинцбургъ А. Русская Правда. Текстъ, изданный по тремъ спискамъ, съ предисловіемъ и краткимъ объяснительнымъ словаремъ / Аарон Гинцбургъ. – СПб. : Типографія И.Н. Скороходова, 1888. – 48 с.

Гончаренко В. Д. Право України в період Київської Русі і часів феодальної роздробленості / Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / В. Д. Гончаренко. – Х. : Право, 2008. – Т. 1. – 728 с.

Гончаренко В. Д. Право України під час її перебування у складі Російської імперії / Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / В. Д. Гончаренко. – Харків : Право, 2008. – Т. 1. – 728 с.

Грищук В. К. Договори київських князів з візантійськими імператорами в X ст. : проблеми кримінально-правового регулювання / В. К. Грищук. // Вісник Львівського університету. – 2000. – Вип. 35. – С. 69–73. – (Серія юридична).

Гуржій О. І. Право в Українській козацькій державі (друга половина XVII–XVIII ст.) / О. І. Гуржій. – К. : Інститут історії України, 1994. – 48 с.

Кистяковській А. Ф. Права, по которымъ судится малороссійській народъ / А. Ф. Кистяковській. – К. : Въ университетской типографіи, 1879. – 917 с.

Кісілюк Е. Кримінальне законодавство доби Гетьманату / Е. Кісілюк // Держава і право. – 2001. – Вип. 13. – С. 418–425.

Кісілюк Е. Кримінальне законодавство доби Центральної Ради / Е. Кісілюк // Підприємництво, господарство і право. – 2001. – №5. – С. 101–103.

Кісілюк Е. Розвиток кримінального законодавства доби Директорії / Е. Кісілюк // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. – 2002. – № 1. – С. 291–297.

Ковалев М. Основы уголовного законодательства Союза ССР и союзных республик. Практический комментарий / М. Ковалев, Е. Фролов, М. Ефимов. – Свердловск : Свердловский юридический институт имени А. Я. Вышинского, 1960. – 282 с.

Кримінальний кодекс України. Проект. Вноситься Комісією Верховної Ради України з питань правопорядку та боротьби із злочинністю / авторський колектив – Смітєнко В., Криволапов В., Дубовик О. та ін. – К. : б/м, 1993. – 181 с.

Кримінальний кодекс України. Проект. Вноситься народним депутатом України Матковським О. Б. – К. : Верховна Рада України, 1996. – 187 с.

Кримінальний кодекс Української РСР – К. : Державне видавництво політичної літератури УРСР, 1961. – 133 с.

Ливанцев К. Е. Полный свод статутов Казимира Великого [Електронний ресурс]. / К. Е. Ливанцев. – Режим доступу : www.monsalvat.globalfolio.net/rus/dominator/kazimir_great/ivancev_kazimir

Михайленко П. П. Уголовное право УССР периода иностранной интервенции и гражданской войны : стенограмма лекций / П. П. Михайленко. – Львов : Издание Львовского университета, 1961. – 37 с.

Михайленко П. П. Уголовное право УССР периода перехода на мирную работу по восстановлению народного хозяйства (1921–1925) / П. П. Михайленко. – Львов : Издательство Львовского университета, 1956. – 128 с.

Момотов В. В. Формирование русского средневекового права в IX–XIV вв. / В. В. Момотов. – М. : ИКД «Зерцало-М», 2003. – 416 с.

Музиченко П. П. Історія держави і права України / П. П. Музиченко. – К. : Товариство «Знання», КОО, 1999. – 662 с.

Основы уголовного законодательства Союза ССР и союзных республик 1958 г. // Уголовное законодательство Союза ССР и союзных республик: в двух томах. – М. : Государственное издательство юридической литературы, 1963. – Т. 1. – 656 с.

Падох Я. Нарис історії українського карного права / Я. Падох. – Мюнхен : Видавництво «Молоде життя», 1951. – 131 с.

Русские военно-уголовные законы в связи с законами общеуголовными – СПб. : Типография Товарищества «Общественная Польза», 1891. – 258 с.

Русское законодательство X–XX веков : в девяти томах / под общей редакцией О. Чистякова. – М. : Юридическая литература, 1985. – Том 2. Законодательство периода образования и укрепления Русского централизованного государства. – 520 с.

Статути Великого князівства Литовського : у 3-х томах / за ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – Одеса : Юридична література, 2002. – Том I : Статут Великого князівства Литовського 1529 року – 464 с.

Статути Великого князівства Литовського : у 3-х томах / за ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – Одеса : Юридична література, 2003. – Том II : Статут Великого князівства Литовського 1566 року – 560 с.

Статути Великого князівства Литовського : у 3-х томах / за ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – Одеса : Юридична література, 2004. – Том III: Статут Великого князівства Литовського 1588 року : У 2 кн. – Кн. 1. – 672 с.

Страхов М. Право в українських землях під час їх перебування у складі Польщі, Литви і Речі Посполитої (кінець XIV–перша половина XVII ст.) // Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / М. Страхов, В. Рум'янцев. – Х. : Право, 2008. – Т. 1. – 728 с.

Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні / В. Тацій // Вісник Академії правових наук України. – 1994. – № 2. – С. 3–13.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005. – 332 с.

Фріс П. Л. Нарис історії кримінально-правової політики України / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005. – 124 с.

Шемшученко Ю. С. Правова політика / Ю. С. Шемшученко // Юридична енциклопедія : в 6 т. – К. : Українська енциклопедія, 2001. – Т. 5 : П-С. – 736с.

Яковлів А. І. Український кодекс 1743 року «Права, по которымъ судится малороссійській народь». Його історія, джерела та систематичний виклад змісту / А. І. Яковлів. – Мюнхен : Кооперативне видавництво «Заграва», 1949. – 211 с.

Ярмиш О. Н. Право в Україні за радянських часів (1917–1991 рр.). Становлення основ радянського права (1917–1920 рр.) / О. Н. Ярмиш // Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. – Х. : Право, 2008. – Т. 1. – 728 с.

Додаткова література

Богдановскій А. М. Развитие понятій о преступленіи и наказаніи въ русскомъ правъ до Петра Великаго / А. М. Богдановскій. – М. : Въ Типографіи Каткова и Ко., 1857. – 146 с.

Будзинский С. М. Начала уголовного права [Електронний ресурс] / С. М. Будзинский. – В., 1870. – Режим доступу : pravonavec.com.ua/books/letter/53/%C1

Бьлогриць-Котляревскій Л. С. Учебникъ русскаго уголовного права. Общая и особенная части / Л. С. Бьлогриць-Котляревскій. – Кієвъ – Петербургъ – Харьковъ : Южно-Русское Книгоиздательство Ф. А. Югансона, 1903. – 626 с.

Бьявскій Л. Уложеніе о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ въ толкованіи юристовъ / Л. Бьявскій, А. Рубиновскій. – Каменец-Подольскій : Типо-литограф. Л. Ландвигера, 1902. – 408 с.

Бьяевъ И. Д. Лекціи по исторіи русскаго законодательства / И. Д. Бьяевъ. – М. : Типо-Лит. С. Петровкаго и Н. Панина, 1879. – 728 с.

Валентиновъ П. Конспектъ по русскому уголовному праву / П. Валентиновъ. – Харьковъ : Типо-Литографія «Печатное Дьло», 1900. – 112 с.

Василенко М. П. Матеріяли до історії українського права / М. П. Василенко. – Кіїв : З друкарні Всеукраїнської Академії Наук, 1929. – Том 1. – 335 с.

Владимірскій-Будановъ М. Ф. Обзоръ исторіи русскаго права / М. Ф. Владимірскій-Будановъ. – Кієвъ – СПб. : Изданіе книгопродавца Н. Оглоблина, 1900. – 667 с.

Владимірській-Будановъ М. Ф. Обзоръ исторіи русскаго права / М. Ф. Владимірській-Будановъ. – СПб. – Киевъ : Изданіе книготорговца Н. Я. Оглоблина, 1909. – 699 с.

Довнар Т. Уголовное право феодальной Беларуси (XV–XVI вв.) / Т. Довнар, В. Шелкопляс. – Мн. : Академия Министерства внутренних дел Республики Беларусь, 1995. – 97с.

Договоръ Игоря. 945 г. / Собраніе важнѣйшихъ памятниковъ по исторіи древняго русскаго права. – СПб. : Въ Типографіи Губернскаго Правленія, 1859. – 428 с.

Договоръ Олега. 911 г. / Собраніе важнѣйшихъ памятниковъ по исторіи древняго русскаго права. – СПб. : Въ Типографіи Губернскаго Правленія, 1859. – 428 с.

Доўнар Т. Развіццё асноўных інстытутаў грамадзянскага і кримінальнага права Беларусі ў XV–XVI стагоддзях / Таісія Іваноўна Доўнар. – Мн. : «Пропилеи», 2000. – 224 с.

Дский А. Система карательныхъ мъръ въ Запорожьи / А. Д-ский. // Киевская старина. – 1893. – Т. XL. – С. 442–459.

Ковальченко И. Теоретико-методологические проблемы исторических исследований : заметки и размышления о новых подходах / И. Ковальченко // Новая и новейшая история. – 1995. – № 1. – С. 3–33.

Ланге Н. И. Изслѣдованіе объ уголовномъ правѣ Русской Правды / Н. И. Ланге. – СПб. : Въ Типографіи II Отдѣленія Собственной Е.И.В. Канцеляріи, 1860. – 289 с.

Лаппо И. Къ вопросу о первомъ изданіи Литовскаго статута 1588 года / И. И. Лаппо. – Каунасъ : Spindulio, 1928. – 46 с.

Навроцький В. О. Постатейні зауваження до проекту Кримінального кодексу України, підготовленого робочою групою КМ України / В. О. Навроцький. – Львів : б/м, 1994. – 11 с.

Наріжний С. Судівництво й кари на Запорожжі / Симон Наріжний. – Прага : Видання Українського Історично-Філологічного Товариства в Празі, 1939. – 30 с.

Никифорак М. В. Буковина в державно-правовій системі Австрії (1774-1918 рр.) / М. В. Никифорак. – Чернівці : Рута, 2004. – 384 с.

Проценко Ю. Л. Древнерусское государство и право: лекция / Ю. Л. Проценко. – Волгоград : Издательство ВолГУ, 2000. – 60 с.

Судебник 1550 г. // Русское законодательство X–XX веков : в девяти томах / под общей редакцией О.И. Чистякова. – М. : Юридическая литература, 1985. – Том 2. Законодательство периода образования и укрепления Русского централизованного государства. – 520 с.

Терлюк І. Я. Історія держави і права України (Доновітній час) / І. Я. Терлюк. – К. : Атіка, 2006. – 400 с.

Терлюк І. Я. Історія українського права від найдавніших часів до XVIII століття / І. Я. Терлюк. – Львів : Львівський інститут внутрішніх справ при НАВС України, 2003. – 156 с.

Чубатий М. Огляд історії українського права. Історія джерел та державного права / М. Чубатий. – Мюнхен – К. : УДЖ «Ноосфера», 1994. – 220 с.

ТЕМА № 4. КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧА ПОЛІТИКА

Практичне заняття – 2 год.

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте загальні положення кримінально-виконавчої політики та її місце у внутрішній політиці держави.
2. Визначте коло найбільш складних проблем, які виникають:
 - в ході формування кримінально-виконавчої політики в Україні;
 - при реалізації кримінально-виконавчої політики в Україні.
3. Сформууйте власне бачення трансформації кримінально-виконавчої політики на сучасному етапі розвитку України.

Прикладні завдання:

1. Складіть перелік проблем які виникають при реформуванні кримінально-виконавчої системи в залежності їх значення та суб'єктів виконання:
 - першочергові – другорядні;
 - перспективні – формальні;
 - суб'єкти виконання та приблизний обсяг фінансування.
2. Обґрунтуйте основні напрямки реалізації кримінально-виконавчої політики в Україні.
3. Випишіть ознаки, яким повинна відповідати позитивна посткримінальна поведінка особи.
4. Сформууйте основні вимоги, що висуваються до персоналу кримінально-виконавчої системи.
5. Надайте перелік невідкладних заходів щодо правового, соціально-економічного захисту персоналу та забезпечення його безпеки.

ДО ТЕМИ № 4.

Основна література

Конституція України [Текст] : текст Основ. Закону з офіц. тлумаченнями Конституц. Суду / огляд і комент. В. Ф. Погорілка, В. Л. Федоренка. - К. : Наук. думка, 2006. - 211 с.

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (з подальшими змінами і доповненнями).

Правова система України: історія, стан та перспективи [Текст] : у 5 т. Т 5 : Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. - Х. : Право, 2008. - 840 с.

Кримінальне право України: Загальна частина / Ю. Баулін, В. Борисов, В. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Сташиса, В. Тація. - Х. : Право, 2010. - 456 с.

Бодюл Є. М. Правові та організаційні засади виконання покарання в кримінально-виконавчих установах відкритого типу [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Є. М. Бодюл. - К., 2005. - 21 с.

Виправно-трудоий кодекс України [Текст] : затв. Законом УРСР від 23 груд. 1970 р. - К. : НВТ «Правник», 1996. - 71 с.

Гацелюк В. А. Реализация принципов уголовного права Украины: проблемы и перспективы [Текст] : препринт / В. А. Гацелюк. - Луганск : РИО ЛАВД, 2003. - 152 с.

Денисова Т Основні тенденції діяльності держави у сфері застосування кримінальних покарань [Текст] / Т Денисова // Вісн. Львів. ун-ту. Серія юрид. - 2010. - Вип. 50. - С. 260-267.

Джужа О. М. Науково-практичний інтерес до становлення кримінально-виконавчої та кримінологічної політики України [Текст] / О. М. Джужа // Боротьба з орг. злочинністю і корупцією (теорія і практика). - К. : Міжвід. наук. центр по боротьбі з орг. злочинністю та корупцією, 2005. - № 11. - С. 164-175.

Декларация о защите всех лиц от пыток и других жестоких, бесчеловечных или унижающих достоинство видов обращения и наказания [текст] // международная защита прав и свобод человека : сб. док. - М. : Юрид. лит., 1990. - С. 249-262.

Державна програма покращення умов тримання засуджених та осіб, взятих під варту, на 2006-2010 роки [Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1090-2006-%D0%BF>. - Назва з екрана.

Державна цільова програма реформування Державної кримінально-виконавчої служби на 2013-2017 роки [Електронний ресурс] : постанова Каб. Міністрів України від 29 квіт. 2013 р. № 345. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/345-2013-%D0%BF>.

Дубов Г. О. Плюралізм правової методології: зміст, особливості інтерпретацій та умов формування юридичної науки на сучасному етапі

розвитку [Текст] / Г. О. Дубов // Часоп. Київ. ун-ту права. - 2011. - № 1. - С. 48-51.

Європейська конвенція про предупрежденню пыток и бесчеловечного или унижающего достоинство обращения или наказания [Текст] : от 28 сент. 1983 г. // Збірник нормативних актів з кримінально-виконавчого права України. - Х. : Харків юрид., 2008. - С. 62-77.

Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод [Текст] (Рим, 4 листоп. 1950 р.) // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій. - Амстердам ; К. : Укр.-Амер. бюро захисту прав людини, 1996. - С. 212-229.

Європейська конвенція про нагляд за умовно засудженими та умовно звільненими правопорушниками [Електронний ресурс]. - Режим до-ступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_007. - Назва з екрана.

Європейські пенітенціарні правила [Електронний ресурс] : Рек. № R (2006) 2 Ком. міністрів Ради Європи від 11 січ. 2006 р. - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_032/print 136622 1280675296.

Європейські правила щодо громадянських санкцій та заходів [Текст] : Рек. МЯ (92) 16 : прийнята Ком. міністрів Ради Європи 19 жовт. 1992 р. // Кримінально-виконавче право : зб. нормат.-прав. док. / уклад. А. Х. Степанюк. - х. : Право, 2005. - С. 86-97.

Європейські стандарти утримання в'язнів [Текст] / Харк. правозахис. група. - Х. : Фоліо, 1998. - 58 с.

Загальна декларація прав людини [Текст] : прийнята і проголош. резолюцією 217 А (III) Ген. Асамблеї від 10 груд. 1948 р. // Кримінально-виконавче право : зб. нормат.-прав. док. / уклад. А. Х. Степанюк. - Х. : Право, 2005. - С. 3-9.

Загальна характеристика Державної кримінально-виконавчої служби України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kvs.gov.ua/репкеп/соп1го!/тат /uk/publish/artide/628075>.

Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [Текст] : затв. Законом України від 18.03.2004 № 1629-ГУ // Відом. Верхов. Ради України. - 2004. - № 29. - Ст. 367.

Збірка договорів Ради Європи [Текст]. - Офіц. пер. - К. : Парлам. вид-во, 2000. - 654 с.

Ковальченко И. Теоретико-методологические проблемы исторических исследований : заметки и размышления о новых подходах / И. Ковальченко // Новая и новейшая история. - 1995. - № 1. - С. 3-33.

Корсаков К. В. Модель возмездия в криминологии и уголовно-правовой доктрине / К. В. Корсаков. – М. : Юрлитинформ, 2007. – 224 с.

Кримінально-виконавче право [Текст] : підручник / за заг. ред. А. Х. Степанюка. - Х. : Право, 2005. - 306 с.

Кримінально-виконавче право України (Загальна та Особлива частини) [Текст] : [навч. посіб.] / О. М. Джужа, С. Я. Фаренюк, В. О. Корчинський та ін. ; [за заг. ред. О. М. Джужи]. - 2-ге вид., переробл. та допов. - К. : Юрінком Інтер, 2002. - 448 с.

Кримінально-виконавче право України [Текст] : підручник / за ред. А. Х. Степанюка. - Х. : Право, 2010. - 320 с.

Кримінально-виконавчий кодекс України [Текст] : за станом на 15 лют. 2008 р. - Відп. офіц. текстові. - К. : Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2008. - 85 с.

Кримінально-виконавчий кодекс України: науково-практичний коментар [Текст] / А. Х. Степанюк, І. С. Яковець ; за заг. ред. А. Х. Степанюка. - Вид. 2-ге, допов. і переробл. - Х. : Одісей, 2008. - 560 с.

Кримінально-виконавчий кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 11.07.2003 № 1129-ІУ - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>.

Кузьмин С. Гулаг в годы войны [Текст] / С. Кузьмин, Р. Гылязутдынов // Преступление и наказание. - 1998. - № 5. - С. 28-31.

Кузьмин С. И. Политико-правовые основы становления и развития исправительно-трудовых учреждений [Текст] / С. И. Кузьмин. - М. : Акад. МВД СССР, 1988. - 96 с.

Курс кримінально-виконавчого права України: Загальна та Особлива частини [Текст] : навч. посіб. / [О. М. Джужа, В. О. Корчинський, С. Я. Фаренюк, В. Б. Василець] ; за заг. ред. О. М. Джужи. - К. : Юрінком Інтер, 2000. - 304 с.

Ланкин Н. И. О принципах уголовно-исправительного права [Текст] / Н. И. ланкин // Актуальные проблемы государства и права в современный период : сб. ст. / под ред. В. Ф. Воловича. - Томск, 1998. - Ч. 1. - С. 45-51.

Лановенко І. П. Кримінально-виконавча політика [Текст] / І. П. Лановенко // Юридична енциклопедія. - К. : Укр. енцикл., 2001. - Т. 3. - С. 405.

Литвак О. М. Держава і злочинність [Текст] : [монографія] / О. М. Литвак. - К. : Атіка, 2004. - 304 с.

Макарчук В. С. Історико-правове дослідження кримінально-виконавчої політики України [Текст] / В. С. Макарчук // Підприємництво, госп-во і право. - 2010. - № 6. - С. 169.

Про Державну кримінально-виконавчу службу України [Текст] : Закон України від 23.06.2005 № 2713-ГУ // Офіц. вісн. України. - 2005. - № 29. - Ст. 1704.

Про Державну програму боротьби зі злочинністю [Електронний ресурс] : постанова Верхов. Ради України від 25.06.1993 № 3325-ХГГ. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3325-12>.

Про дію міжнародних договорів на території України [Електронний ресурс] : Закон України від 10.12.1991 № 1953-ХГГ. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1953-12>.

Про основні напрями реформи кримінально-виконавчої системи в Українській РСР [Електронний ресурс] : постанова Каб. Міністрів України від 11.07.1991 № 88. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Програма подальшого реформування та державної підтримки кримінально-виконавчої системи на 2002-2005 роки [Електронний ресурс] : затв. постановою Каб. Міністрів України від 15 лют. 2002 р. № 167. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/167-2002-%D0%BF>.

Пташинский А. Проблемы реформирования пенитенциарной системы в Украине [Текст] / А. Пташинский // Тюремная реформа: Поиски и достижения. - Харьков, 1999. - С. 42-47.

Пташинський О. Б. Правові проблеми реформування пенітенціарної системи в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / О. Б. Пташинський. - К., 2002. - 19 с.

Радов Г. О. Доктринальна модель Закону «Про пенітенціарну систему України» / Г. О. Радов // Проблеми пенітенціарної теорії і практики : бюл. Київ. ін-ту внутр. справ. - К., 1997. - № 1 (2). - С. 11-52.

Радов Г. О. Першочергові проблеми пенітенціарної політики України на сучасному етапі [Текст] / Г. О. Радов // Проблеми пенітенціарної теорії і практики : бюл. Київ. ін-ту внутр. справ. - К., 1996. - № 1. - С. 12-16.

Радов Г. О. Роль та місце пенітенціарної системи в структурі державного управління [Текст] / Г. О. Радов // Пробл. пенітенціар. теорії і практики. - К. : Київ. ін-т внутр. справ, 1997. - № 2. - С. 5-10.

Регламент Державної пенітенціарної служби України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/publish/artide/636414;jsessionid=4298A74C13BF9049CE94854395E5A6C4>.

Романенко О. В. Сутність пенітенціарної функції демократичної держави [Текст] / О. в. Романенко // Пробл. пенітенціар. теорії і практики. - К. : Київ. ін-т внутр. справ, 1997. - № 2. - С. 53-56.

Романов А. К. Уголовно-исполнительное законодательство и его принципы [Текст] / А. К. Романов // Актуальные проблемы советской

криминологии и исправительно-трудового права. - М. : ВЮЗИ, 1989. - С. 70-78.

Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу [Текст] : Указ Президента України від 11.06.1998 // Офіц. вісн. України. - 1998. - № 24. - Ст. 870.

Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні / В. Тацій // Вісник Академії правових наук України. – 1994. – № 2. – С. 3–13.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005. – 332 с.

Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України [Текст] : у 2 ч. / упоряд.: Г. О. Радов, І. С. Резник. - К. : Київ. ін-т внутр. справ, 1998. - Ч. 1. - 1998. - 414 с. ; Ч. 2. - 1998. - 402 с.

Формування повноцінної системи підготовки пенітенціарного персоналу - головна умова практичних змін у державній пенітенціарній службі України [Електронний ресурс] : роз'яснення М-ва юстиції України від 11.07.2012. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/n0027323-12>.

Яковець І. С. Поняття і зміст політики України у сфері виконання кримінальних покарань [Текст] / І. С. Яковець // Питання боротьби зі злочинністю. - 2006. - Вип. 12. - С. 62-70.

Яцишин М. Кримінально-виконавча політика і кримінально-виконавче право як засіб державотворення [Текст] / М. Яцишин // Юрид. Україна. - 2009. - № 1. - С. 106-111.

Яцишин М. Періодизація процесу становлення та розвитку сучасної кримінально-виконавчої політики України [Текст] / М. Яцишин // Підприємництво, госп-во і право. - 2008. - № 12. - С. 129-133.

Яцишин, М. М. Історико-правові засади кримінально-виконавчої політики України [Текст] : монографія / М. М. Яцишин. - Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. - 440 с.

Яковець І.С. Сучасна кримінально-виконавча політика України : монографія / І. С. Яковець, К. А. Авіухов, М. Ю. Кутєпов. - Х. : Право, 2016. - 172 с.

Додаткова література

Аврутин, Ю. Е. Преступность и общество: проблемы социогенеза [Текст] : монографія / Ю. Е. Аврутин, В. М. Егоршин, С. М. Шапиев. - СПб. : С.-Петербур. ун-т МВД РФ, 2000. - 362 с.

Афанасьев, В. Г. Системность и общество [Текст] / В. Г. Афанасьев. - М. : Политиздат, 1980. - 368 с.

Бараш Є. Ю. Адміністративно-правові засади управління державною кримінально-виконавчою службою України [Текст] : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Бараш Євген Юхимович ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Х., 2012. - 474 с.

Беца О. В. В пошуках альтернатив тюремному покаранню [Текст] / О. В. Беца // Матеріали міжнародного симпозиуму (м. Київ, 15-16 січ. 1997 р.). - К. : Київ. ін-т внутр. справ, 1997. - С. 131-136.

Беца О. Куди скочується в'язнична система України? [Електронний ресурс] / О. Беца. - Режим доступу: www.gromada.lviv.ua/artides/2008/02/15/607.Ыш 1/-97к/.

Богатирьов І. Г. Роль міжнародних стандартів у гуманізації системи покарань (теоретико-прикладний аспект) [Текст] / І. Г. Богатирьов // Держава і право. - К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. - Вип. 22. - С. 478-484.

Вебер М. Избранные произведения [Текст] : пер. с нем. / М. Вебер ; сост., общ ред. и послесл. Ю. Н. Давыдова ; предисл. П. П. Гайденко. - М. : Прогресс, 1990. - 808 с.

Водолазский Б. Ф. Преступные группировки. Их обычаи, традиции, законы (Прошлое и настоящее) [Текст] / Б. Ф. Водолазский, Ю. А. Ва-кутин. - Омск : Омск. высш. шк. милиции, 1976. - 38 с.

Зубков А. И. Пенитенциарные учреждения в системе Министерства юстиции России. История и современность [Текст] / А. И. Зубков, Ю. И. Калинин, В. Д. Сысоев. - М. : Норма, 1998. - 176 с.

Ипакян А. П. Оперативная обстановка: методологические вопросы моделирования [Текст] : учеб. пособие / А. П. Ипакян. - М. : Акад. МВД СССР, 1982. - 87 с.

Исправительно-трудовое право [Текст] : [учебник] / под ред. В. С. Тигунова. - М. : Юрид. лит., 1966. - 328 с.

Іваньков, І. В. Тюремні установи в Україні в системі карально-охоронного механізму держави (кінець ХІХ - середина ХХ ст.) [Текст] : авто-реф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / І. В. Іваньков. - К., 2005. - 22 с.

Інструкція про організацію планування діяльності в Державній кримінально-виконавчій службі України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/publish/artide/636411jsessionid=4298A74C13BF9049CE94854395E5A6C4>.

Історичний розвиток пенітенціарної системи України [Електронний ресурс] : довідк. матеріал держ. департаменту України з питань виконання покарань // Офіц. сайт Держ. департаменту України з питань виконання

покарань. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/punish/contshl/uk/artide:jsession>.

Кашуба Ю. А. Уголовно-исполнительная политика в отношении несовершеннолетних [Текст] : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Кашуба Юрий Анатольевич. - Рязань, 2002. - 439 с.

Конвенция против пыток и других жестоких, бесчеловечных или унижающих достоинство видов обращения и наказания [Текст] : принята и открыта для подписания, ратификации и присоединения резолюцией 39/46 Ген. Ассамблеи от 10 дек. 1984 г. : вступ. в силу 26 июня 1987 г. в соответствии со ст. 27(1) // Збірник нормативних актів з кримінально-виконавчого права України / уклад.: В. М. Трубников, Ю. В. Шинкарьов. - Х. : Харків юрид., 2008. - С. 53-62.

Кондратишина В. В. Кримінально-виконавча політика України: формування та реалізація [Текст] : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Кондратишина Вікторія Вікторівна. - Львів, 2009. - 275 с.

Концепція державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України [Електронний ресурс] : Указ Президента від 08.11.2012 № 631/2012. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/631/2012>.

Литвинов О. М. Соціально-правовий механізм протидії злочинності в Україні [Текст] : монографія / О. М. Литвинов. - Х. : Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2008. - 446 с.

Луць Л. А. Європейські міждержавні правові системи: загальнотеоретична характеристика [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.01 / Л. А. Луць. - К., 2005. - 24 с.

Лысов В. А. Карательная политика Советского государства и особенности судопроизводства по государственным преступлениям в период Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.): историко-правовое исследование [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / А. Лысов. - Краснодар, 2008. - 25 с.

Львовчкін В. А. Нормативно-правові та організаційні засади забезпечення реалізації в Україні міжнародних стандартів з прав і свобод засуджених до позбавлення волі [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / В. А. Львовчкін. - К., 2002. - 20 с.

Льошенко О. Імплементация Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини в національну правову систему України [Текст] / О. Льошенко // Право України. - 2009. - № 6. - С. 76-80.

Михлин А. Реформа законодательства должна быть комплексной [Текст] / А. Михлин, И. Шмаров // Соц. законность. - 1990. - № 2. - С. 16-19.

Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями [Електронний ресурс] : схвал. першим Конгресом ООН від 30.08.1955. - Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_212.

Наташев А. Е. Основы теории исправительно-трудового права [Текст] / А. Е. Наташев, Н. А. Стручков. - М. : Юрид. лит., 1967. - 191 с.

Орзіх М. Міжнародно-правові стандарти і права людини в Україні [Текст] / М. Орзіх // Право України. - 1992. - № 4. - С. 7-11.

Перелік найменувань органів, установ виконання покарань, слідчих ізоляторів і навчальних закладів, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/pubinfo/documentcard?id=8>.

Про затвердження Державної програми покращення умов тримання засуджених та осіб, взятих під варту, на 2006-2010 роки [Текст] : постанова Каб. Міністрів України від 3 серп. 2006 р. // Збірник нормативних актів з кримінально-виконавчого права України / уклад.: В. М. Трубников, Ю. В. Шинкарьов. - Х. : Харків юрид., 2008. - С. 324-326.

Про затвердження Інструкції про порядок розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі, Положення про Регіональну комісію з питань розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі, Положення про Апеляційну комісію Державної пенітенціарної служби України з питань розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі [Електронний ресурс] : наказ М-ва юстиції України від 08.02.2012 № 222/5. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0213-12>.

Про затвердження Положення про державну санітарно-епідеміологічну службу державного департаменту України з питань виконання покарань [Текст] : наказ Держ. департаменту України з питань виконання покарань від 1 груд. 2003 р. № 224 // Збірник нормативних актів з кримінально-виконавчого права України / уклад.: В. М. Трубников, Ю. В. Шинкарьов. - Х. : Харків юрид., 2008. - С. 421-425.

Про затвердження Положення про психолога установи виконання покарань та слідчого ізолятора [Текст] : наказ Держ. департаменту України з питань виконання покарань від 5 черв. 2007 р. № 145 // Збірник нормативних актів з кримінально-виконавчого права України / уклад.: В. М. Трубников, Ю. В. Шинкарьов. - Х. : Харків юрид., 2008. - С. 410-413.

Про затвердження Порядку взаємодії установ виконання покарань та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк [Електронний ресурс] : наказ М-ва юстиції України, М-ва соціал. політики України, М-ва освіти і науки, молоді та спорту України, М-ва охорони здоров'я України, М-ва внутр. справ України від 28.03.2012 № 478/5/180/375/212/258. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0487-12>.

Про затвердження Порядку забезпечення конфіденційності інформації про ВІЛ-інфікованих [Текст] (із змінами і допов., внес. наказом Держ. департаменту України з питань виконання покарань, М-ва охорони здоров'я України від 18 листоп. 2003 р. № 216/532) : наказ Держ. департаменту України з питань виконання покарань та М-ва охорони здоров'я України № 148/4369 // Збірник нормативних актів з кримінально-виконавчого права України / уклад.: В. М. Трубников, Ю. В. Шинькар'єв. - Х. : Харків юрид., 2008. - С. 425-427.

Про заходи щодо забезпечення діяльності Державного департаменту з питань виконання покарань [Електронний ресурс] : постанова Каб. Міністрів України від 22 квіт. 1999 р. № 653. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/653-99-%D0%BF>.

Про зміну статті 25 Кримінального кодексу України [Електронний ресурс] : Закон України від 04.05.1993 № 3174-XII. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3174-12>.

Про Комплексну цільову програму боротьби зі злочинністю на 1996-2000 роки [Текст] : Указ Президента України від 17.09.1996 № 837/96 // Офіц. вісн. України. - 1996. - № 38. - Ст. 2888.

Про Концепцію адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [Текст] : постанова Каб. Міністрів України від 16.08.1999 № 1496 // Офіц. вісн. України. - 1999. - № 33. - Ст. 1735.

Про Концепцію державної політики у сфері реформування державної кримінально-виконавчої служби України [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 08.12.2012 № 631/2012. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.Ua/laws/show/631/2012/page#n9>.

Про Концепцію реформування Державної кримінально-виконавчої служби України [Текст] : Указ Президента України від 25.04.2008 № 401/2008 // Офіц. вісн. Президента України. - 2008. - № 18. - Ст. 589.

Про міжнародні договори [Текст] : Закон України від 29.06.2004 № 1906-ГУ // Відом. Верхов. Ради України. - 2004. - № 50. - Ст. 540.

Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади [Текст] : Указ Президента України від 09.12.2010 № 1085/2010 // Офіц. вісн. України. - 2010. - № 94. - Ст. 3334.

Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей [Електронний ресурс] : Закон України від 24.01.1995 № 20/95-ВР. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/Laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80>.

Про організацію антиретровірусної терапії хворих на ВІЛ-інфекцію/СНІД осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах [Текст] : наказ Держ. департаменту України з питань виконання покарань від 15 листоп. 2005 р. № 186/607 // Збірник нормативних актів з кримінально-виконавчого права України / уклад.: В. М. Трубников, Ю. В. Шинкарьов. - Х. : Харків юрид., 2008. - С. 430-435.

Про основи національної безпеки України [Електронний ресурс] : Закон України від 19.06.2003 № 964-IV - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/annot/964-15>.

Про попереднє ув'язнення [Текст] : Закон України від 20 груд. 2005 р. // Збірник нормативних актів з кримінально-виконавчого права України / уклад.: В. М. Трубников, Ю. В. Шинкарьов. - Х. : Харків юрид., 2008. - С. 556-565.

Про приєднання України до Статуту Ради Європи [Текст] : Закон України від 31.10.95 № 398/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. - 1995. - № 38. - Ст. 287.

Про ратифікацію Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами [Текст] : Закон України від 10.11.1994 № 237/94-ВР // Відом. Верхов. Ради України. - 1994. - № 46. - Ст. 415.

Про умови грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу та оплати праці працівників державної кримінально-виконавчої служби [Електронний ресурс] : постанова Каб. Міністрів України від 18 серп. 1999 р. № 1510. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/926/96>.

Севостьянов В. П. Від принципів політики до принципів ексекутивної діяльності у сфері виконання кримінальних покарань [Текст] / В. П. Севостьянов // Наук. вісн. Юрид. акад. М-ва внутр. справ. - 2002. - № 3 (9). - С. 120-127.

Сизая Е. А. Разграничение принципов уголовно-исполнительного права от принципов уголовно-исполнительной политики, целей и задач, функций и иных юридических категорий пенитенциарного законодательства [Текст] / Е. А. Сизая // Уголов.-исполн. система: право, экономика, упр. - 2007. - № 2. - С. 20-23.

Социальная политика [Текст] / под ред. Н. А. Волгина. - М. : Экзамен, 2002. - 682 с.

Спільна стратегія ЄС щодо України [Текст] : ухвал. на Гельсін. саміті Євросоюзу 11 груд. 1999 р. // Міжнародні договори. - К., 1999. - С. 1-3.

Степанюк А. Х. Актуальні проблеми виконання покарань (сутність та принципи кримінально-виконавчої діяльності): теоретико-правове дослідження [Текст] : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08 / Степанюк Анатолій Хомич. - Х., 2002. - 393 с.

Трубников В. М. Уголовно-исполнительное право Украины [Текст] : учебник / В. М. Трубников, В. П. Филонов, А. И. Фролов. - Донецк : ДИВД МВД Украины, 1999. - 640 с.

Уголовный кодекс Украинской ССР [Текст] : утв. Законом УССР 28.12.1960 // Ведомости Верхов. Совета УССР. - 1961. - № 2. - Ст. 14.

Факультативний протокол до конвенції ООН проти катувань [Текст] : прийнятий резолюцією ГА ООН 57/199 : ратифік. Верхов. Радою України 21 лип. 2006 р. (Закон № 22-У від 21 лип. 2006 р.) // Кримінально- виконавче право України / А. П. Гель і ін. ; за ред. А. Х. Степанюка. - К. : Юрінком Інтер, 2008. - С. 176-180.

ТЕМА № 5. РЕАЛІЗАЦІЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Практичне заняття – 2 год.

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте загальні питання реалізації кримінально-правової політики через застосування кримінального закону.
2. Визначте загальне поняття ефективності та ефективності кримінально-правової політики.

Прикладні завдання:

1. *Дискусія* : Ефективність кримінально-правової політики визначається співвідношенням критеріїв та показників цієї діяльності. У зв'язку із цим під критеріями кримінально-правової політики розуміється система науково обґрунтованих показників, які характеризують рівень досягнення поставлених завдань. Критерії оцінки ефективності кримінально-правової політики на сьогоднішній день не мають унормованого виду і формально не закріплені.

Надайте власне обґрунтування, чому так сталося?

Вкажіть, чи є підстави закріпити оцінку ефективності кримінально-правової політики і які критерії оцінки необхідно враховувати.

2. О. М. Костенко зазначив: «Однією із найшкідливіших правових ілюзій є досить поширене уявлення, начебто закон, вступивши в силу, здатен діяти сам по собі. З цього робиться помилковий висновок: якщо закон не діє або діє не так, як він мав би діяти, то цей закон поганий».

Оцініть висловлювання професора О.М. Костенка та надайте власні аргументи з цього приводу.

3. Оцініть сучасну кримінально-правову політику України, що пов'язана з правозастосовною діяльністю. Надайте пропозиції щодо поліпшення правотворчої та правозастосовної діяльності.

4. Підготуйте власну презентацію «Реалізації кримінально-правової політики в Україні : історія, сучасність та перспективи».

ДО ТЕМИ № 5.

Основна література

Конституція України [Текст] : текст Основ. Закону з офіц. тлумаченнями Конституц. Суду / огляд і комент. В. Ф. Погорілка, В. Л. Федоренка. - К. : Наук. думка, 2006. - 211 с.

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (з подальшими змінами і доповненнями).

Бабаев М. М. О соотношении уголовной и криминологической политики / Проблемы социологии уголовного права.– М., 1982.– 184 с.

Багрий-Шахматов Л. В. Об уголовной политике в Украине // Правова реформа України: теорія та практика. Наук.-практ. конф.– К., 1993.– С. 363–365.

Беляев Н. А. Уголовно-правовая политика и пути её реализации.– Л.: Изд-во ЛенГУ, 1986.– 176 с.

Борисов В. І. Загальна характеристика Особливої частини нового Кримінального кодексу України // Новий Кримінальний кодекс України: питання застосування і вивчення.– К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002.– С. 99–105.

Борисов В. І. Засади формування та реалізації кримінальної політики держави за Конституцією України (виклад виступу) // Право України.– 1997.– 1997, № 9.– С. 18–23.

Босхолов С. С. Основы уголовной политики. Конституционный, криминологический, уголовно-правовой и информационный аспекты.– М.: «ЮрИнфоР», 1999.– 292 с.

Владимиров В. А., Ляпунов Ю. И. Советская уголовная политика и ее отражение в действующем законодательстве.– М.: Юридическая литература, 1979.– 268 с.

Грищук В. К. Методологічні засади сучасної державної кримінальної політики України. // Проблеми юридичної науки та правоохоронної практики – МВС України. Українська академія внутрішніх справ. – Львів - 1994. – С. 155-165.

Грищук В. К. Державотворення і реформа кримінального закону в Україні. – Уряду України: Президенту, законодавчій, виконавчій владі. Актуальні розробки, пропозиції наукових та практичних працівників. / Керівник наукового колективу А. І. Комаров. – Т. 2 – К. 1995. – С.164-172.

Грищук В. К. Кримінальна політика і зброя // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Регіональна наук. конф.– Л.– 1996.– С. 133–137.

Дагель П. С. Проблемы советской уголовной политики.– Изд-во ДВГУ, 1982.– 123 с.

Дагель П. С. Уголовная политика: управление борьбой с преступностью / Проблемы социологии уголовного права.– М., 1984.– С. 37–43.

Джужа О. М. Науково-практичний інтерес щодо становлення кримінально-виконавчої та кримінологічної політики України. Матеріали І Люблінсько – Українського семінару «Ројесіе interesu w nauce prawa, prawie stanowionum i orzecznictwie sądów konstytucyjnych Polski i Ukrainy».– Люблін, 7–9 квітня 2005.– С. 10–14.

Жалинский А. Э. Социально-правовое мышление: проблемы борьбы с преступностью.– М.: Академия МВД СССР, 1989.– 95 с.

Загорный А. В., Ревин В. П. Развитие основных положений уголовной политики. Научно-практический обзор.– М.: Академия МВД СССР, 1985.– 44с.

Исмаилов И. А. Преступность и уголовная политика (актуальные проблемы организации борьбы с преступностью).– Баку: Азербайджанское государственное издательство, 1990.– 305 с.

Ковалев М. И., Воронин Ю. А. Криминология и уголовная политика.– Свердловск: Изд-во УрГУ, 1980.– 57 с.

Про вдосконалення кримінальної політики та законодавства кримінального профілю // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ.– 1999.– Вип. 2.– С. 28–31.

Конвенція про захист прав і основних свобод людини від 4 листопада 1950 р. search.liga.kiev.ua/l_doc2.nsf // CD29C9A30CF0E193C2256D4F004F4CA7

Кондрашкин С. А. Уголовно правовая политика древнерусских князей X – середины XIII века (Историко-правовой аспект): 12.00.02.– Автореф. ... дис. канд. юр. наук.– М.: МГСУ, 2000.– 20 с.

Коробеев А. И. Уголовно-правовая политика: понятие, содержание, теоретические основы.//Правовая политика субъектов Российской Федерации. Материалы круглого стола. 26 сентября 2001 г. – Владивосток, 2002. – 332 с.

Коробова А. П. О природе уголовной политики. // Атриум.– 1998.– № 2.– С. 25–28.

Коробеев А. И. Уголовно-правовая политика: проблемы криминализации и декриминализации в новейшем уголовном законодательстве России.– [http://sartraccc.sgap.ru/Pub/korobeev\(8-01-05\).htm](http://sartraccc.sgap.ru/Pub/korobeev(8-01-05).htm)

Костенко О. М. Розвиток кримінального закону в незалежній Україні / Державотворення і правотворення в незалежній Україні.– К., 2001.– С. 562–576.

Костенко О. Кримінальний кодекс і доктрина // Право України – 2004.– № 7.– С. 43–47.

Кримінальне право України: Загальна частина / Ю. Баулін, В. Борисов, В. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Сташиса, В. Тація. – Х. : Право, 2010. – 456 с.

Кудрявцев В. Н. Стратегия борьбы с преступностью.– М.: Юристъ, 2003.– 352 с.

Франц фон Лист. Задачи уголовной политики. Преступление как социально-патологическое явление.– М: Инфра-М., 2004.– 110 с.

Литвак О. М. Про кримінальну або кримінологічну політику // Юридический вестник / Одесская нац. юрид. акад.– О.: Астропринт, 2000.– Вип. 2.– С. 94–97.

Литвак О. М. Злочинність, її причинність та профілактика – К.: Україна, 1997.– 167 с.

Литвак О. М. Державний вплив на злочинність. Кримінологічно-правове дослідження.– К.: Атіка, 2000.– 277 с.

Литвак О. М. Держава і злочинність.– К.: Атіка, 2004.– 304 с.

Малько А. В. Льготная и поощрительная правовая политика – СПб.: Юридический центр Пресс, 2004.– 233 с.

Миньковский Г. М. Правовая политика в сфере борьбы с преступностью и проблемы законодательного регулирования этой борьбы // Проблемы формирования уголовной политики Российской Федерации и её реализации органами внутренних дел.– М., 1995.– С. 3–12.

Миньковский Г. М. Уголовная политика как предмет исследования и преподавания /Особенности развития уголовной политики в современных условиях. Труды Академии МВД России. – М., 1996. – С.5-12.

Мироненко А. Н., Бенько А. П. Уголовная политика на Украине в первой половине 20-х годов XX столетия.– К.– Днепродзержинск, 1992.– 15с.

Мироненко А. Н. Политико-правовые предписания сталинских репрессий // Жертвы репрессий.– К., 1993.– С. 56–71.

Митрофанов А. А. Основні напрямки кримінально-правової політики в Україні: формування та реалізація. – Одеса, 2004. – 132 с.

Правова система України: історія, стан та перспективи [Текст] : у 5 т. Т 5 : Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. - Х. : Право, 2008. - 840 с.

Панов М. Правова політика як універсальний феномен соціального буття [Текст] / М. Панов, Л. Герасіна // Право України. - 2001. - № 8. - С. 36-40.

Русецкий А. Е. Уголовная политика РФ.– <http://www.rusetsky.com/ugpol.htm>

Скрипник Н. Уголовная политика советской власти.– Антологія Української юридичної думки.– Т. 9.– К.: Видавничий Дім «Юридична книга», 2004.– С. 51–68.

Стахов Я. Г. Организационное обеспечение уголовной политики // Российский следователь.– 2004.– № 5.– С. 14–15.

Сташис В. В. Засади формування та реалізації кримінальної політики держави за Конституцією України: («Круглий стіл»: Сташис В., Борисов В., Грошевий Ю., Баулін Ю., Зеленецький В.) // Право України.– 1997.– № 9.– С. 4–12.

Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні / В. Тацій // Вісник Академії правових наук України. – 1994. – № 2. – С. 3–13.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005. – 332 с.

Шемшученко Ю. С. Правова політика / Ю. С. Шемшученко // Юридична енциклопедія : в 6 т. – К. : Українська енциклопедія, 2001. – Т. 5 : П-С. – 736с.

Эстрин А. Я. Эволюция советской уголовной политики. //Основы и задачи советской уголовной политики.– Л., 1929.– 184 с.

Эстрин А. Я. Развитие советской уголовной политики.– М.: Госиздат советского законодательства, 1938.– 244 с.

Додаткова література

Азарян Е. Преступление. Наказание. Правопорядок.– СПб.: «Юридический центр Пресс», 2004.– 227 с.

Баулін Ю. В. Деякі принципи новели Загальної частини Кримінального кодексу України та проблеми їх застосування / Держава і право.– Ін-т держави і права НАН України.– 2001.– № 13.– С. 310–311.

Баулін Ю. В. Проблеми кримінально-правового захисту прав та свобод людини (методологічний аспект) // Теоретичні та практичні питання реалізації Конституції України: проблеми, досвід, перспективи. Наук.-практ. конф.– К.–Х.: Право, 1998.– С. 168–170.

Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності.– К.: Атіка, 2004.– 296 с.

Бородин С. В. Теоретические проблемы советской уголовной политики // XXV съезд КПСС и дальнейшее укрепление социалистической законности.– М., 1978.– С. 24–36.

Гишинский Я. И. Планирование борьбы с преступностью и иными правонарушениями как проблема уголовной политики // Уголовная политика советского государства в свете решений XXVI съезда КПСС.– М.: Труды Академии МВД СССР, 1982.– С. 35–40.

Джужа О., Кирилюк А. Кримінологічна експертиза як один із напрямків кримінологічної практики // Право України.– 2003.– № 10.– С. 95–100.

Закалюк А. П. Організована злочинна діяльність: сутність та потреби нормального визначення // Новий Кримінальний кодекс України: питання застосування і вивчення.– К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002.– С. 61–64.

Зеленецкий В. С. Общая теория борьбы с преступностью. 1. Концептуальные основы. – Х.: Основа, 1994. – 321 с.

Історія держави і права України. В 2 томах / За ред. В. Я. Тація та А. Й. Рогожина.– К.: Видавничий дім ІН ЮРЕ, 2003.– Т. 1.– 653 с., Т. 2.– 578 с.

Кистяковский А. Ф. Элементарный учебник общего уголовного права. Часть общая.– К.: Издание книгопродавца-издателя Ф. А. Иогансона, 1982.– 850 с.

Келина С. Г., Кудрявцев В. Н. Принципы советского уголовного права. М.: Наука, 1988.– 176 с.

Кенни К. Основы уголовного права.– М.: Изд-во иностранной литературы, 1949.– 597 с.

Клименко О. Формування українського права та його взаємодія з іншими правовими системами // Право України.– 2001.– № 9.– С. 85–88.

Коржанський М. Й. Визначення окремих понять у Кримінальному кодексі України // Право України.– 2002.– № 10.– С. 83–88.

Коробеев А. И. Советская уголовная политика: понятие, содержание, структура.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 33–41.

Коробеев А. И. Советская уголовная политика.– Владивосток: Изд-во ДВГУ, 1987.– 267 с.

Коробеев А. И., Усс А. В., Голик Ю. В. Уголовно-правовая политика: тенденции и перспективы.– Красноярск, 1991.– 238 с.

Костицкий В. В. Проблемы смертной кари в Україні // Право України.– 1997.– № 3.– С. 26–29.

Красиков Ю. А. Субъективная сторона преступления: Лекция.– М., 1996.– 43 с.

Кривоченко Л. Н. Классификация преступлений.– Х.: Вища школа, 1983.– 129 с.

Кримінальний кодекс УРСР.– К.: Політвидав України, 1985.– 208 с.

Круглашов А. Развитие державно-політичної думки України в XIX ст. // Право України.– 1993.– № 2.– С. 41–47, 62.

Кудрявцев В. Н. Социологический анализ правовых явлений // О структуре марксистской социологической теории.– М.: Изд-во МГУ, 1970.– С. 58–65.

Кудрявцев В. Н., Келина С. Г. О принципах советского уголовного права // Проблемы советской уголовной политики.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 4–12.

Кудрявцев В. Н. Актуальные проблемы уголовной политики /Современные тенденции развития уголовной политики и уголовного законодательства. М. 1994. - С.7-9.

Марітчак Т. М. Помилки у кваліфікації злочинів.– К.: Атіка, 2004.– 187с.

Мельник М. І. Антикриміногенна політика. / Енциклопедія Сучасної України.– Т. 1.– К., 2001.– 832 с.

Миньковский Г. М. О предмете и задачах курса уголовной политики // Труды Академии МВД СССР. Уголовная политика Советского государства в свете решений XXVI съезда КПСС.– М.: Академия МВД СССР, 1982.– С. 67–73.

Миньковский Г. М. О задачах и направлениях теоретического решения проблем советской уголовной политики.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 24–33.

Миньковский Г. М. Политология борьбы с преступностью (вместо предисловия) // Исмаилов И. А. Преступность и уголовная политика (актуальные проблемы борьбы с преступностью).– Азербайджанское государственное издательство, 1990.– 305 с.

Митрофанов А. А. Основні напрямки кримінально-правової політики в Україні: формування та реалізація. Автореф. дис. ... канд юр. наук: 12.00.08.– К., 2004.–17 с.

Направления уголовной политики борьбы с преступностью.– Свердловск, 1986.– 131 с.

Основания уголовно-правового запрета. Криминализация и декриминализация.– М.: Наука, 1982.– 303 с.

Основные задачи советской уголовной политики / Под ред. Е. Г. Ширвиндта.– Л.: Госиздат, 1929.– 155 с.

Панов М., Герасіна Л. Правова політика як універсальний феномен соціального буття // Право України.– 2001.– № 8.– С. 36–40.

Фріс П. Л. Кримінальна політика в Україні в період творення незалежної Української держави (1917-1922 рр.) – (Збірник наукових статей викладачів юридичного інституту). – Випуск XIV. - Івано-Франківськ, 2004. – С. 227-232.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України в період козацької держави Богдана Хмельницького. Науковий вісник Юридичної академії МВС - №3 - 2004 – С. 102-107.

Фріс П. Л. Питання кримінально-правової політики у сфері боротьби з організованою злочинністю // Право України. – №12 – 2004– С. 101-105

Фойницкий И. Я. Учение о наказании в связи с тюрьмоведением.– М., 1889.– 369 с.

Чубинский М. П. Курс уголовной политики. Изд. 2-ое.– СПб.: Типография т-ва «Общественная польза», 1912.– 426 с.

Шабалин В. А. Политика и преступность // Государство и право.– 2004.– № 4.– С. 43–52.

Эффективность правовых норм.– М.: Юридическая литература, 1980.– 279 с.

ТЕМА № 6. КРИМІНАЛІЗАЦІЯ ТА ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЯ ДІЯНЬ

Практичне заняття – 2 год.

Теоретичні завдання:

1. Проаналізуйте основні наукові підходи до визначення понять «криміналізація» та «декриміналізація».
2. Визначте основні напрями криміналізації та декриміналізації діянь.

Прикладні завдання:

1. Виходячи з основних підходів до наукового визначення поняття «криміналізація» та «декриміналізація», проаналізуйте норми діючого КК України та надайте власні аргументи («за» або «проти») щодо криміналізації

або декриміналізації діянь, які відбувалися за останні десять років у кримінальному законодавстві України.

Криміналізація – це процес виявлення суспільно небезпечних видів людської поведінки, визнання на державному рівні необхідності, можливості й доцільності кримінально-правової боротьби з ними й, у випадку позитивної відповіді на ці питання, закріплення їх у законі як злочинів.

Декриміналізація - процес виявлення діянь, передбачених КК, які втратили суспільну небезпеку, фіксацію на державному рівні необхідність відмови від подальшого визнання їх як злочинів та відсутність необхідності та доцільності продовження кримінально-правової боротьби з ними і, в наслідок цього, виведення їх з кола злочинів.

ДО ТЕМИ № 6.

Основна література

Конституція України [Текст] : текст Основ. Закону з офіц. тлумаченнями Конституц. Суду / огляд і комент. В. Ф. Погорілка, В. Л. Федоренка. - К. : Наук. думка, 2006. - 211 с.

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (з подальшими змінами і доповненнями).

Правова система України: історія, стан та перспективи [Текст] : у 5 т. Т 5 : Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. - Х. : Право, 2008. - 840 с.

Кримінальне право України: Загальна частина / Ю. Баулін, В. Борисов, В. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Сташиса, В. Тація. – Х. : Право, 2010. – 456 с.

Брайнин Я. М. Уголовная ответственность и её основания в уголовном праве.– М.: Госюриздат, 1963.– 274 с.

Гальперин И. М. Наказание: социальные функции, практика применения.– М.: Юридическая литература, 1983.– 208 с.

Герцензон А. А. Уголовное право и социология.– М.: Юридическая литература, 1970.– 286 с.

Гишинский Я. И. Планирование борьбы с преступностью и иными правонарушениями как проблема уголовной политики // Уголовная политика советского государства в свете решений XXVI съезда КПСС.– М.: Труды Академии МВД СССР, 1982.– С. 35–40.

Денисова Т. Основні тенденції діяльності держави у сфері застосування кримінальних покарань [Текст] / Т Денисова // Вісн. Львів. ун-ту. Серія юрид. - 2010. - Вип. 50. - С. 260-267.

Актуальные проблемы криминализации и декриминализации общественно опасных деяний.– Омск, 1980.– 142 с.

Гришук В. К. Поняття криміналізації. // Вісник Львівського національного університету ім. Івана Франка. – Серія юридична. 1994.– Вип. 31.– С. 76–80.

Злобин Г. А., Келина С. Г. Некоторые теоретические вопросы криминализации общественно опасных деяний / Проблемы правосудия и уголовного права.– М., 1978.– С. 3–12.

Злобин Г. А. Основания и принципы уголовно-правового запрета // Советское государство и право.– 1980.– № 1.– С. 70–77.

Зубкова В. И. Уголовное наказание и его социальная роль: теория и практика – М.: Норма, 2002.– 304 с.

Короленко М. П. Проблема декриміналізації діянь.– К.: Науковий світ.– 2000.– 11 с.

Кудрявцев В. Н. Криминализация: оптимальные модели. Избранные труды по социальным наукам.– Т. 1.– М.: Наука, 2002.– С. 519–528.

Лесниевски-Костарева Т. А. Дифференциация уголовной ответственности. Теория и законодательная практика.– М.: Норма, 1998.– 296с.

Михлин А. С. Последствия преступления.– М.: Юридическая литература, 1969.– 103 с.

Мокринский С. П. Наказание, его цели и предложения.– М., 1902.– 158с.

Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні / В. Тацій // Вісник Академії правових наук України. – 1994. – № 2. – С. 3–13.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика і питання криміналізації та декриміналізації діянь. (Збірник наукових статей викладачів юридичного інституту). – Випуск XV. - Івано-Франківськ, 2005. – С. 164-169.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005. – 332 с.

Шемшученко Ю. С. Правова політика / Ю. С. Шемшученко // Юридична енциклопедія : в 6 т. – К. : Українська енциклопедія, 2001. – Т. 5 : П-С. – 736с.

Яковлев А. М. Методология и цели исследования процесса криминализации // Конституция СССР и дальнейшее укрепление законности и правопорядка.– М., 1979.– С. 23–31.

Яковлев А. М. Уголовная политика и проблемы криминализации.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 41–50.

Додаткова література

Баулін Ю. В. Деякі принципи новели Загальної частини Кримінального кодексу України та проблеми їх застосування / Держава і право.– Ін-т держави і права НАН України.– 2001.– № 13.– С. 310–311.

Баулін Ю. В. Проблеми кримінально-правового захисту прав та свобод людини (методологічний аспект) // Теоретичні та практичні питання реалізації Конституції України: проблеми, досвід, перспективи. Наук.-практ. конф.– К.–Х.: Право, 1998.– С. 168–170.

Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності.– К.: Атіка, 2004.– 296 с.

Бородин С. В. Теоретические проблемы советской уголовной политики // XXV съезд КПСС и дальнейшее укрепление социалистической законности.– М., 1978.– С. 24–36.

Браинин Я. М. Уголовная ответственность и её основания в уголовном праве.– М.: Госюриздат, 1963.– 274 с.

Гальперин И. М. Наказание: социальные функции, практика применения.– М.: Юридическая литература, 1983.– 208 с.

Герцензон А. А. Уголовное право и социология.– М.: Юридическая литература, 1970.– 286 с.

Джужа О., Кирилук А. Кримінологічна експертиза як один із напрямків кримінологічної практики // Право України.– 2003.– № 10.– С. 95–100.

Закалюк А. П. Організована злочинна діяльність: сутність та потреби нормального визначення // Новий Кримінальний кодекс України: питання застосування і вивчення.– К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002.– С. 61–64.

Зеленецкий В. С. Общая теория борьбы с преступностью. 1. Концептуальные основы. – Х.: Основа, 1994. – 321 с.

Історія держави і права України. В 2 томах / За ред. В. Я. Тація та А. Й. Рогожина.– К.: Видавничий дім ІН ЮРЕ, 2003.– Т. 1.– 653 с., Т. 2.– 578 с.

Кистяковский А. Ф. Элементарный учебник общего уголовного права. Часть общая.– К.: Издание книгопродавца-издателя Ф. А. Иогансона, 1982.– 850 с.

Келина С. Г., Кудрявцев В. Н. Принципы советского уголовного права. М.: Наука, 1988.– 176 с.

Кенни К. Основы уголовного права.– М.: Изд-во иностранной литературы, 1949.– 597 с.

Клименко О. Формування українського права та його взаємодія з іншими правовими системами // Право України.– 2001.– № 9.– С. 85–88.

Коржанський М. Й. Визначення окремих понять у Кримінальному кодексі України // Право України.– 2002.– № 10.– С. 83–88.

Коробеев А. И. Советская уголовная политика: понятие, содержание, структура.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 33–41.

Коробеев А. И. Советская уголовная политика.– Владивосток: Изд-во ДВГУ, 1987.– 267 с.

Коробеев А. И., Усс А. В., Голик Ю. В. Уголовно-правовая политика: тенденции и перспективы.– Красноярск, 1991.– 238 с.

Костицкий В. В. Проблеми смертної кари в Україні // Право України.– 1997.– № 3.– С. 26–29.

Красиков Ю. А. Субъективная сторона преступления: Лекция.– М., 1996.– 43 с.

Кривоченко Л. Н. Классификация преступлений.– Х.: Вища школа, 1983.– 129 с.

Кримінальний кодекс УРСР.– К.: Політвидав України, 1985.– 208 с.

Круглашов А. Розвиток державно-політичної думки України в ХІХ ст. // Право України.– 1993.– № 2.– С. 41–47, 62.

Кудрявцев В. Н. Социологический анализ правовых явлений // О структуре марксистской социологической теории.– М.: Изд-во МГУ, 1970.– С. 58–65.

Кудрявцев В. Н., Келина С. Г. О принципах советского уголовного права // Проблемы советской уголовной политики.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 4–12.

Кудрявцев В. Н. Актуальные проблемы уголовной политики /Современные тенденции развития уголовной политики и уголовного законодательства. М. 1994. - С.7-9.

Марітчак Т. М. Помилки у кваліфікації злочинів.– К.: Атіка, 2004.– 187с.

Мельник М. І. Антикриміногенна політика. / Енциклопедія Сучасної України.– Т. 1.– К., 2001.– 832 с.

Миньковский Г. М. О предмете и задачах курса уголовной политики // Труды Академии МВД СССР. Уголовная политика Советского государства в свете решений XXVI съезда КПСС.– М.: Академия МВД СССР, 1982.– С. 67–73.

Миньковский Г. М. О задачах и направлениях теоретического решения проблем советской уголовной политики.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 24–33.

Миньковский Г. М. Политология борьбы с преступностью (вместо предисловия) // Исмаилов И. А. Преступность и уголовная политика (актуальные проблемы борьбы с преступностью).– Азербайджанское государственное издательство, 1990.– 305 с.

Митрофанов А. А. Основні напрямки кримінально-правової політики в Україні: формування та реалізація. Автореф. дис. ... канд юр. наук: 12.00.08.– К., 2004.–17 с.

Направления уголовной политики борьбы с преступностью.– Свердловск, 1986.– 131 с.

Основания уголовно-правового запрета. Криминализация и декриминализация.– М.: Наука, 1982.– 303 с.

Основные задачи советской уголовной политики / Под ред. Е. Г. Ширвиндта.– Л.: Госиздат, 1929.– 155 с.

Панов М., Герасіна Л. Правова політика як універсальний феномен соціального буття // Право України.– 2001.– № 8.– С. 36–40.

Панченко П. Н. Борьба с преступностью как предмет уголовной политики // XXVI съезд КПСС и укрепление законности и правопорядка.– М.: Академия МВД СССР, 1982.– С. 87–96.

Панченко П. Н. Советская уголовная политика.– Томск, 1986.– 195 с.

Питання кримінального закону у рішеннях Конституційного Суду України / Упорядн. Л. П. Брич, В. Є. Ясеницький.– Л.: ПАІС, 2004.– 92 с.

Полянский Н. Н. Очерк развития советской науки уголовного процесса.– М.: Юриздат, 1960 – 112 с.

Стахов Я. Г. Современная уголовная политика и совершенствование взаимодействия правоохранительных органов субъектов Российской Федерации при её реализации / Под науч. ред. В. П. Ревина . – М., 2003. – С. 3-7.

Уголовный закон. Опыт теоретического моделирования / Отв. ред. В. Н. Кудрявцев и С. Г. Келина.– М.: Наука, 1987.– 275 с.

Филимонов В. Д. Принципы уголовного права.– М.: ЮрИнфоР, 2002.– 139 с.

Фріс П. Л. Кримінальна політика в Україні в період творення незалежної Української держави (1917-1922 рр.) – (Збірник наукових статей викладачів юридичного інституту). – Випуск XIV. - Івано-Франківськ, 2004. – С. 227-232.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України в період козацької держави Богдана Хмельницького. Науковий вісник Юридичної академії МВС - №3 - 2004 – С. 102-107.

Фріс П. Л. Питання кримінально-правової політики у сфері боротьби з організованою злочинністю // Право України. – №12 – 2004– С. 101-105

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України в XVII ст. // Наше право.-№1.-2004. - С. 60-64.

Фріс П. Л. До питання про типологізацію кримінально-правової політики // Наше право. – 2004, № 4 – С. 54-59.

Фойницкий И. Я. Учение о наказании в связи с тюрьмоведением.– М., 1889.– 369 с.

Чубинский М. П. Курс уголовной политики. Изд. 2-ое.– СПб.: Типография т-ва «Общественная польза», 1912.– 426 с.

Шабалин В. А. Политика и преступность // Государство и право.– 2004.– № 4.– С. 43–52.

Шакун В. І. Суспільство і злочинність.– К.: Атіка, 2003.– 784 с.

Шакун В. І. Урбанізація і злочинність.– К., 1996.– 256 с.

Шапченко С. Д. Принцип верховенства права і Кримінальний кодекс України 2001 р.: деякі теоретичні, законодавчі та правозастовчі проблеми // Законодавство України. Науково-практичні коментарі.– 2002.– № 5.– С. 43–59.

Эффективность правовых норм.– М.: Юридическая литература, 1980.– 279 с.

Яковлев А. М. Принцип социальной справедливости и основания уголовной ответственности // Сов. государство и право.– 1982.– № 3.– С. 93.

ТЕМА № 7. ЗАХИСТ ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЗАСОБІВ МАТЕРІАЛЬНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Практичне заняття – 4 год.

Теоретичні завдання:

1. Надайте сучасні підходи до визначення джерел кримінального права.
2. Закон про кримінальну відповідальність: сучасні проблеми визначення, структуризації, тлумачення та застосування.
3. Назвіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні об'єкту, предмету складу злочину та потерпілого від злочину.
4. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні об'єктивної сторони складу злочину.
5. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні суб'єктивної сторони складу злочину.
6. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні суб'єкта складу злочину.
7. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні кваліфікуючих ознак складу злочину.

8. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні готування до злочину.

9. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні замаху на злочин. Вкажіть критерії добровільної відмови при незакінченому злочині.

10. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні повторності, сукупності та рецидиву злочинів.

Прикладні завдання:

Коршун, перебуваючи у нетверезому стані, зайшов у кафе «Дорожнє» у м. Новомосковську, де почав приставати до громадян, нецензурно лаявся, висловлював погрози. У відповідь на зауваження Соколова Коршун вдарив його кулаком в обличчя і одночасно підставив йому ногу. Соколов не утримався на ногах, упав і вдарився головою об бетону підлогу, отримав травму голови і невдовзі помер.

Кваліфікуйте дії Коршуна.

Оленюк мав відомості, що у Верченко, яка проживає одна, є багато грошей, що їх вона виграла у лотерею. Він запропонував Іванчуку обікрати Верченко. Вночі вони через вікно проникли до неї в хату і почали шукати гроші. Коли Верченко прокинулась і закричала, Оленюк двома ударами ножа в шию і груди вбив її. У приміщенні злочинці знайшли лише 580 грн., які забрали.

Кваліфікуйте їх діяння.

Кочегар Швидко через неприязні стосунки зіштовхнув троюрідного брата Кизю в дренажний колодязь глибиною 18 м., де той утопився. Коли дружина загиблого через 3 дні прийшла до котельної спитати про свого чоловіка, Швидко вбив її молотком і труп кинув у той самий колодязь. Потерпіла була на 8-му місяці вагітності близнятами.

Кваліфікуйте дії Швидко.

У сім'ї Попових часто виникали сварки, При цьому Попов бив дружину, погрожував убити її й сина. Під час чергової сварки Попов, перебуваючи в стані сп'яніння, схопив пістолет і почав його перезаряджати. Злякавшись, дружина забігла в туалет та покликала туди сина. Попов вирішив убити їх обох. Він зробив спочатку два постріли в дружину і один у сина, а потім намагався покінчити життя самогубством, вистріливши в ліву частину

грудей. Дружина була вбита, а сину - заподіяно тяжке тілесне ушкодження, сам же Попов одержав тяжкі тілесні ушкодження.

Кваліфікуйте дії Попова.

П'яні Гаман і Мамченко сварилися, а потім почали штовхати один одного. Від сильного поштовху Мамченка Гаман упав на бетонований майданчик і ударився потилицею об бетонне покриття. Не зважаючи на те що Мамченко одразу ж викликав швидку допомогу, лікарі не встигли врятувати Гамана, який невдовзі помер від одержаних ушкоджень кістки черепа, а також м'яких тканин мозку. Слідчий прийшов до висновку, що у даній ситуації мав місце казус.

Чи вірне рішення слідчого? Аргументуйте своє рішення.

Працівники міліції Чанько і Лісовий близько о першій годині ночі зустріли Міхненка і зупинили його. Чанько зробив зауваження з приводу пізнього перебування на вулиці та обшукав. Вважаючи дії Чанька неправомірними, Міхненко, який раніше займався боксом, ударив його кулаком у щелепу. Падаючи, Чанько ударився головою об асфальт і через дев'ять днів помер у лікарні. В акті судово-медичної експертизи зазначено, що безпосередньо від удару Міхненка потерпілому спричинено забиту рану нижньої губи справа, а решта ушкоджень утворилась при падінні та ударі потиличною частиною голови об асфальт, що і стало причиною смерті.

Кваліфікуйте дії Міхненка.

Між двома односельцями, які часто з'ясовували стосунки, виникла сварка. 28 червня 2012 року чоловіки випадково зустрілися на вулиці та знову почали сперечатися. Відстоюючи свою правду, 79-річний пенсіонер Крилов схопив камінь та вдарив ним по голові свого суперника Климова. Потерпілий без ознак життя впав на землю. Місцеві мешканці, які стали випадковими свідками, зателефонували до лікарні та у міліцію. Коли ж на місце події приїхала бригада швидкої медичної допомоги, то їм залишилось тільки констатувати смерть чоловіка.

Проведеною судово-медичною експертизою встановлено, що смерть потерпілого настала внаслідок черепно-мозкової травми.

Кваліфікуйте дії винної особи.

Науковий співробітник одного із інститутів Мащенко за винагороду надав можливість стажистові з-за кордону сфотографувати документи, що містили державну таємницю. Під час проведення кримінального

провадження з'ясувалося, що стажист був агентом іноземної розвідувальної служби.

Кваліфікуйте дії Мащенко.

Прибиральниця заводууправління Варченко з метою помсти директору заводу Кравченку за те, що той не дав згоди на її роботу за сумісництвом на 1,5 ставки в цьому ж управлінні підпалила будівлю заводууправління. Під час гасіння пожежі вона отримала опіки. Вогнем було спричинено велику матеріальну шкоду. Варченко було засуджено за ст. 113 КК.

Чи правильно кваліфіковані дії Варченко?

Під час перебування за кордоном, наукового співробітника одного із науково-дослідних інститутів України Потапенка, було незаконно затримано поліцією. Там до нього застосували фізичний вплив та інсценували намір вбити його. Злякавшись, Потапенко розповів усе йому відоме про свою установу. Інформація, хоч і не становила державної таємниці, проте не підлягала розголошенню.

Дайте правову оцінку діянням Потапенка.

Варіант: Ці відомості були державною таємницею.

Пушилін вороже ставився до української держави та її суспільного ладу, а тому встановив вибуховий пристрій на військовому заводі, на якому працював інженером. Проте, вибухівку було своєчасно знешкоджено.

Кваліфікуйте дії Пушилін.

Варіант. Внаслідок вибуху було зруйновано приміщення одного з цехів заводу та загинуло п'ять осіб.

Захарченко у м. Чернігові познайомився з іноземцем Пургіним, який будучи агентом іноземної розвідки запропонував йому за винагороду збирати відомості про військово-промислові об'єкти на території області. Для одержання цих відомостей Захарченко познайомився з дружиною співробітника режимного об'єкта Маковієм, який зловживав спиртними напоями і в стані сп'яніння розповідав дружині різні таємні відомості. Частину грошей, одержаних від Пургіна, Захарченко передав їй як подяку за одержані відомості.

Дайте правову оцінку зазначеним особам.

Зустрівши по дорозі на залізничний переїзд 12-річну Галину Данилевич, Гуськов вступив з нею в розмову, завів у лісопосадку, почав обіймати, цілувати, торкаючись статевих органів. Незважаючи на опір, Гуськов

повалив її на землю і намагався вступити в статевий зв'язок. Галина почала кричати, після чого Гуськов відпустив її. В цей час поблизу нікого не було. Гуськов пояснив, що відпустив дівчинку тому, що побоявся кримінальної відповідальності, хоча й мав намір здійснити свій задум.

Варіант: Гуськов припинив свої домагання після того, як у потерпілої з носа пішла кров, коли він притиснув її обличчя до землі.

Дайте кваліфікацію дій Гуськова.

Голуб і Симоненко зайшли до жіночого гуртожитку і проникли в кімнату, де спала Циганова. Голуб почав її роздягати, щоб вступити в статевий зв'язок. Циганова прокинулася, почала кричати, чинити опір. Вони обоє впали на підлогу. Голуб із застосуванням сили поклав її на ліжко, головою вдарив об стінку. Почувши крики, в кімнату намагались увійти мешканці сусідніх кімнат, але не змогли це зробити, оскільки Симоненко тримав двері. Боячись бути затриманими, Голуб і Симоненко вистрибнули у вікно і втекли. Потерпіла знаходилась на лікуванні 22 доби. Голуб раніше вже був судимий за ч.1 ст.117 КК України 1960 р, а Симоненко – за ч.1 ст.153 КК України 2001 р.

Дайте правову оцінку діям Голуба та Симоненка.

Громова Юля, 16 років, поверталася о 3 годин ночі з весілля своєї подруги. Поблизу парку її наздогнали четверо хлопців та одна дівчина, повалили на землю. Долаючи опір, дівчина Олена тримала її за одну руку, Іван закривав рота й душив за шию. Олег та Дмитро тримали її за другу руку й за ноги, били в живіт. Після нанесення 12 ударів Олег та Дмитро намагались вчинити з Громовою статевий акт *per or*, однак не змогли цього зробити з фізіологічних причин.

Почувши розмову людей, які проходили поблизу, всі нападники втекли, а Олена наприкінці вдарила Громову з усієї сили ногою в живіт.

За висновком судово-медичної експертизи Громова отримала перелам 4 ребер та у неї стався викидень від останнього сильного удару в живіт (вона мала вагітність в 10 тижнів).

Дайте юридичну оцінку діям всіх осіб.

Андрієнко за допомогою сокири і «лапки» вночі відкрив віконце магазину, вибив шибки в рамі і проник до приміщення, маючи при собі мішок. У цей час спрацювала сигналізація. Почувши сигнал сирени Андрієнко схопив 4 пляшки вина і почав вилазити з вікна. Побачивши, що до магазину підбігає сторож, Андрієнко вдарив його пляшкою по голові та з

викраденим майном втік. Потерпілому були заподіяні тілесні ушкодження з втратою працездатності тривалістю 8 діб.

Варіант: Андрієнко кинув викрадене біля магазину.

Кваліфікуйте дії Андрієнка.

В парку на лаві спав п'яний Іванченко, з кишені якого випав гаманець. Проходячи повз нього, Романенко вирішив заволодіти грошима п'яного. Він підняв гаманця, забрав з нього гроші і порожнього гаманця поклав назад. Це побачили Голота і Козак, які зажадали, щоб він поклав гроші назад. Романенко не погодився і почав погрожувати їм вбивством. Голота і Козак відібрали у Романенка вкрадене і доставили його до міліції. По дорозі Романенко намагався вирватися від них і знову погрожував вбивством.

Дайте правову оцінку діям Романенка.

ДО ТЕМИ № 7.

Основна література

Конституція України [Текст] : текст Основ. Закону з офіц. тлумаченнями Конституц. Суду / огляд і комент. В. Ф. Погорілка, В. Л. Федоренка. - К. : Наук. думка, 2006. - 211 с.

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (з подальшими змінами і доповненнями).

Правова система України: історія, стан та перспективи [Текст] : у 5 т. Т 5 : Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. - Х. : Право, 2008. - 840 с.

Кримінальне право України: Загальна частина / Ю. Баулін, В. Борисов, В. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Сташиса, В. Тацій. – Х. : Право, 2010. – 456 с.

Денисова Т Основні тенденції діяльності держави у сфері застосування кримінальних покарань [Текст] / Т Денисова // Вісн. Львів. ун-ту. Серія юрид. - 2010. - Вип. 50. - С. 260-267.

Ковальченко И. Теоретико-методологические проблемы исторических исследований : заметки и размышления о новых подходах / И. Ковальченко // Новая и новейшая история. – 1995. – № 1. – С. 3–33.

Корсаков К. В. Модель возмездия в криминологии и уголовно-правовой доктрине / К. В. Корсаков. – М. : Юрлитинформ, 2007. – 224 с.

Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні / В. Тацій // Вісник Академії правових наук України. – 1994. – № 2. – С. 3–13.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005. – 332 с.

Шемшученко Ю. С. Правова політика / Ю. С. Шемшученко // Юридична енциклопедія : в 6 т. – К. : Українська енциклопедія, 2001. – Т. 5 : П-С. – 736с.

Додаткова література

Алексеев С. С. Общая теория права / С. С. Алексеев. – М. : ТК «Велби», Проспект, 2008. – 565 с.

Беца О. В. В пошуках альтернатив тюремному покаранню [Текст] / О. В. Беца // Матеріали міжнародного симпозиуму (м. Київ, 15-16 січ. 1997 р.). - К. : Київ. ін-т внутр. справ, 1997. - С. 131-136.

Беца О. Куди скочується в'язнична система України? [Електронний ресурс] / О. Беца. - Режим доступу: www.gromada.lviv.ua/artides/2008/02/15/607.Ыш 1/-97к/.

Баулін Ю. В. Деякі принципові новели Загальної частини Кримінального кодексу України та проблеми їх застосування / Держава і право.– Ін-т держави і права НАН України.– 2001.– № 13.– С. 310–311.

Баулін Ю. В. Проблеми кримінально-правового захисту прав та свобод людини (методологічний аспект) // Теоретичні та практичні питання реалізації Конституції України: проблеми, досвід, перспективи. Наук.-практ. конф.– К.–Х.: Право, 1998.– С. 168–170.

Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності.– К.: Атіка, 2004.– 296 с.

Бородин С. В. Теоретические проблемы советской уголовной политики // XXV съезд КПСС и дальнейшее укрепление социалистической законности.– М., 1978.– С. 24–36.

Брайнин Я. М. Уголовная ответственность и её основания в уголовном праве.– М.: Госюриздат, 1963.– 274 с.

Валентуневич А. Уголовная политика в система политик государства [Електронний ресурс] / А. Валентуневич. – Режим доступу : library.by/portalus/modukes.

Гальперин И. М. Наказание: социальные функции, практика применения.– М.: Юридическая литература, 1983.– 208 с.

Герцензон А. А. Уголовное право и социология.– М.: Юридическая литература, 1970.– 286 с.

Гишинский Я. И. Планирование борьбы с преступностью и иными правонарушениями как проблема уголовной политики // Уголовная политика советского государства в свете решений XXVI съезда КПСС.– М.: Труды Академии МВД СССР, 1982.– С. 35–40.

Джужа О., Кирилюк А. Кримінологічна експертиза як один із напрямків кримінологічної практики // Право України.– 2003.– № 10.– С. 95–100.

Дерега, В. В. Соціальна і гуманітарна політика [Текст] : навч. посіб. /В.В. Дереха. - Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. - 152с.

Жаркой М. Э. Карательная политика: вопросы теории и истории [Текст] / М. Э. Жаркой. - СПб. : Изд-во Политехи. ун-та, 2006. - 208 с.

Житний О. О. Проблеми реалізації принципу гуманізму в деяких інститутах кримінального права України [Текст] / О. О. Житний // Вісн. Нац. ун-ту внутр. справ. - 2005. - № 29. - С. 19-24.

Закалюк А. П. Організована злочинна діяльність: сутність та потреби нормального визначення // Новий Кримінальний кодекс України: питання застосування і вивчення.– К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002.– С. 61–64.

Зеленецкий В. С. Общая теория борьбы с преступностью. 1. Концептуальные основы. – Х.: Основа, 1994. – 321 с.

Загальна теорія політики [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Б. О. Ярош, О. Б. Ярош. - Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005. - 240 с. - Режим доступу: <http://politics.ellib.org.ua/pages-544.html>.

Корсаков К. В. Модель возмездия в криминологии и уголовно-правовой доктрине / К. В. Корсаков. – М. : Юрлитинформ, 2007. – 224 с.

Історія держави і права України. В 2 томах / За ред. В. Я. Тація та А. Й. Рогожина.– К.: Видавничий дім ІН ЮРЕ, 2003.– Т. 1.– 653 с., Т. 2.– 578 с.

Кистяковский А. Ф. Элементарный учебник общего уголовного права. Часть общая.– К.: Издание книгопродавца-издателя Ф. А. Иогансона, 1982.– 850 с.

Келина С. Г., Кудрявцев В. Н. Принципы советского уголовного права. М.: Наука, 1988.– 176 с.

Кенни К. Основы уголовного права.– М.: Изд-во иностранной литературы, 1949.– 597 с.

Клименко О. Формування українського права та його взаємодія з іншими правовими системами // Право України.– 2001.– № 9.– С. 85–88.

Коржанський М. Й. Визначення окремих понять у Кримінальному кодексі України // Право України.– 2002.– № 10.– С. 83–88.

Коробеев А. И. Советская уголовная политика: понятие, содержание, структура.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 33–41.

Коробеев А. И. Советская уголовная политика.– Владивосток: Изд-во ДВГУ, 1987.– 267 с.

Коробеев А. И., Усс А. В., Голик Ю. В. Уголовно-правовая политика: тенденции и перспективы.– Красноярск, 1991.– 238 с.

Костицький В. В. Проблеми смертної кари в Україні // Право України.– 1997.– № 3.– С. 26–29.

Красиков Ю. А. Суб'єктивна сторона преступлення: Лекція.– М., 1996.– 43 с.

Кривоченко Л. Н. Классификация преступлений.– Х.: Вища школа, 1983.– 129 с.

Кримінальний кодекс УРСР.– К.: Політвидав України, 1985.– 208 с.

Круглашов А. Розвиток державно-політичної думки України в ХІХ ст. // Право України.– 1993.– № 2.– С. 41–47, 62.

Кудрявцев В. Н. Социологический анализ правовых явлений // О структуре марксистской социологической теории.– М.: Изд-во МГУ, 1970.– С. 58–65.

Кудрявцев В. Н., Келина С. Г. О принципах советского уголовного права // Проблемы советской уголовной политики.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 4–12.

Кудрявцев В. Н. Актуальные проблемы уголовной политики /Современные тенденции развития уголовной политики и уголовного законодательства. М. 1994. - С.7-9.

Марітчак Т. М. Помилки у кваліфікації злочинів.– К.: Атіка, 2004.– 187с.

Мельник М. І. Антикриміногенна політика. / Енциклопедія Сучасної України.– Т. 1.– К., 2001.– 832 с.

Миньковский Г. М. О предмете и задачах курса уголовной политики // Труды Академии МВД СССР. Уголовная политика Советского государства в свете решений XXVI съезда КПСС.– М.: Академия МВД СССР, 1982.– С. 67–73.

Миньковский Г. М. О задачах и направлениях теоретического решения проблем советской уголовной политики.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 24–33.

Миньковский Г. М. Политология борьбы с преступностью (вместо предисловия) // Исмаилов И. А. Преступность и уголовная политика (актуальные проблемы борьбы с преступностью).– Азербайджанское государственное издательство, 1990.– 305 с.

Митрофанов А. А. Основні напрямки кримінально-правової політики в Україні: формування та реалізація. Автореф. дис. ... канд юр. наук: 12.00.08.– К., 2004.–17 с.

Направления уголовной политики борьбы с преступностью.– Свердловск, 1986.– 131 с.

Основания уголовно-правового запрета. Криминализация и декриминализация.– М.: Наука, 1982.– 303 с.

Основные задачи советской уголовной политики / Под ред. Е. Г. Ширвиндта.– Л.: Госиздат, 1929.– 155 с.

Панов М., Герасіна Л. Правова політика як універсальний феномен соціального буття // Право України.– 2001.– № 8.– С. 36–40.

Панченко П. Н. Борьба с преступностью как предмет уголовной политики // XXVI съезд КПСС и укрепление законности и правопорядка.– М.: Академия МВД СССР, 1982.– С. 87–96.

Панченко П. Н. Советская уголовная политика.– Томск, 1986.– 195 с.

Питання кримінального закону у рішеннях Конституційного Суду України / Упорядн. Л. П. Брич, В. Є. Ясеницький.– Л.: ПАІС, 2004.– 92 с.

Полянский Н. Н. Очерк развития советской науки уголовного процесса.– М.: Юриздат, 1960 – 112 с.

Стахов Я. Г. Современная уголовная политика и совершенствование взаимодействия правоохранительных органов субъектов Российской Федерации при её реализации / Под науч. ред. В. П. Ревина . – М., 2003. – С. 3-7.

Уголовный закон. Опыт теоретического моделирования / Отв. ред. В. Н. Кудрявцев и С. Г. Келина.– М.: Наука, 1987.– 275 с.

Филимонов В. Д. Принципы уголовного права.– М.: ЮрИнфоР, 2002.– 139 с.

Фріс П. Л. Кримінальна політика в Україні в період творення незалежної Української держави (1917-1922 рр.) – (Збірник наукових статей викладачів юридичного інституту). – Випуск XIV. - Івано-Франківськ, 2004. – С. 227-232.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України в період козацької держави Богдана Хмельницького. Науковий вісник Юридичної академії МВС - №3 - 2004 – С. 102-107.

Фріс П. Л. Питання кримінально-правової політики у сфері боротьби з організованою злочинністю // Право України. – №12 – 2004– С. 101-105

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України в XVII ст. // Наше право.-№1.-2004. - С. 60-64.

Фріс П. Л. До питання про типологізацію кримінально-правової політики // Наше право. – 2004, № 4 – С. 54-59.

Фойницкий И. Я. Учение о наказании в связи с тюремоведением.– М., 1889.– 369 с.

Чубинский М. П. Курс уголовной политики. Изд. 2-ое.– СПб.: Типография т-ва «Общественная польза», 1912.– 426 с.

Шабалин В. А. Политика и преступность // Государство и право.– 2004.– № 4.– С. 43–52.

Шакун В. І. Суспільство і злочинність.– К.: Атіка, 2003.– 784 с.

Шакун В. І. Урбанізація і злочинність.– К., 1996.– 256 с.

Шапченко С. Д. Принцип верховенства права і Кримінальний кодекс України 2001 р.: деякі теоретичні, законодавчі та правозастовчі проблеми // Законодавство України. Науково-практичні коментарі.– 2002.– № 5.– С. 43–59.

Эффективность правовых норм.– М.: Юридическая литература, 1980.– 279 с.

Яковлев А. М. Принцип социальной справедливости и основания уголовной ответственности // Сов. государство и право.– 1982.– № 3.– С. 93.

ТЕМА № 8. ЗАСТОСУВАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ СПОСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО КОНФЛІКТУ

Практичне заняття – 8 год.

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте зміст заохочувальних заходів кримінально-правового впливу:

1). Загальна характеристика заохочувальних заходів кримінально-правового впливу.

2). Звільнення від кримінальної відповідальності.

3). Звільнення від покарання.

4). Звільнення від подальшого відбування покарання.

5). Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.

6). Зняття судимості.

Розтлумачте загальні положення кримінально-правової політики щодо застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту.

Прикладні завдання:

I. Аналіз правозастосовної практики про застосування норм про кримінальну відповідальність:

1. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості застосування норм про звільнення від кримінальної відповідальності.

2. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості застосування норм про звільнення від кримінального покарання.

3. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості застосування норм про звільнення від подальшого відбування покарання.

4. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості застосування норм про заміну невідбутої частини покарання більш м'яким.

II. Розв'язання казусів із судової практики

1. Сулова було затримано за вчинення кишенькової крадіжки. При перевірці його особи встановлено, що 4 роки тому він був затриманий за такий самий злочин, але йому вдалося втекти з приміщення органу внутрішніх справ.

Чи підлягає Сулов кримінальній відповідальності за першу крадіжку?

2. Шофер Глушко, внаслідок необережного поводження з бензином, спричинив тяжкі опіки вантажникові Махну, що працював разом з ним. Сам Глушко також постраждав, але доставив Махна до лікарні, дав свою кров для потерпілого і шкіру для пересадки. Проти нього порушено кримінальну справу за ст.128 ККУ, але в цей час він з автомашиною був відряджений у сусідню область для участі у ліквідації наслідків повені, де добре виявив себе і був відзначений подякою.

Чи є підстава для звільнення Глушко від кримінальної відповідальності?

3. 17-річний Коломієць та 16-річний Павлов в універмазі підійшли до 12-річного Зленка і зажадали від нього гроші, погрожуючи в разі відмови побити його. Зленко віддав їм гроші, які в нього були, а коли ті вийшли з універмагу, повідомив про те, що сталось, військовий патруль. Коломійця і Павлова було затримано, проти них порушено кримінальну справу. Вони звинувачені у грабежі, вчиненому за попереднім зговором групою осіб. У процесі розслідування встановлено, що Павлов брав участь у грабежі під впливом Коломійця, він щиро розкався у вчиненому, позитивно характеризується за місцем навчання і проживання, тому судом його було звільнено від кримінальної відповідальності з застосуванням примусового заходу виховного характеру. Коломійця засуджено до 3 років позбавлення волі умовно з іспитовим строком 2 роки.

Чи правильно Павлова було звільнено від кримінальної відповідальності?

4. Відмовивши в умовно-достроковому звільненні від покарання Гуденку, засудженому за умисне тяжке тілесне ушкодження, внаслідок якого сталася

смерть потерпілого, до позбавлення волі строком на 6 років, суд в ухвалі зазначив, що той вчинив тяжкий злочин, а строк, який він відбув, не є достатнім для його перевиховання. З матеріалів справи видно, що Гуденко відбув 4 роки і 20 днів, має позитивні характеристики, до роботи ставиться сумлінно, є членом секції внутрішнього порядку.

Чи правильно вирішив цю справу суд?

5. Адміністрація установи виконання покарання для неповнолітніх та комісія у справах неповнолітніх звернулись до суду з клопотанням про умовно-дострокове звільнення неповнолітнього Коновалова, який відбув понад 1/3 призначеного судом строку покарання і своєю поведінкою та ставленням до праці та навчання довів своє виправлення.

Суд відмовив, зазначивши, що Коновалов раніше відбував покарання у вигляді позбавлення волі і до нього вже застосовувалося умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.

Чи законні доводи суду?

III. Складання схем і таблиць.

Таблиця 1. Норми Кримінального кодексу, що містять заходи кримінально-правового впливу.

Номер та назва статті КК України	Вид заходу кримінально-правового впливу	Зміст заходу кримінально-правового впливу

Таблиця 2. Роз'яснення Пленуму Верховного Суду України щодо застосування заходів кримінально-правового впливу.

Назва, дата, номер постанови ПВСУ	Вид заходів кримінально-правового впливу	Зміст роз'яснення

IV. Підготовка аналітичної довідки за такими напрямками:

1. Виявлення та усунення помилок у застосуванні норм про зняття судимості.

2. Виявлення та усунення помилок у застосуванні норм про звільнення від кримінальної відповідальності.

3. Виявлення та усунення помилок у застосуванні норм про звільнення від кримінальної відповідальності.

V. Розв'язання відеозавдання з питань застосування заходів кримінально-правового впливу.

1. Поняття примусових заходів кримінально-правового впливу.
2. Форми реалізації кримінальної відповідальності.
3. Судимість як примусовий захід кримінально-правового впливу.
4. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування.
5. Примусові заходи виховного характеру.

ДО ТЕМИ № 8.

Теми рефератів:

1. Засоби ресоціалізації злочинця під час застосування примусових заходів кримінально-правового впливу.
2. Класифікація примусових заходів кримінально-правового впливу.

Основна література

Конституція України [Текст] : текст Основ. Закону з офіц. тлумаченнями Конституц. Суду / огляд і комент. В. Ф. Погорілка, В. Л. Федоренка. - К. : Наук. думка, 2006. - 211 с.

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (з подальшими змінами і доповненнями).

Правова система України: історія, стан та перспективи [Текст] : у 5 т. Т 5 : Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. - Х. : Право, 2008. - 840 с.

Кримінальне право України: Загальна частина / Ю. Баулін, В. Борисов, В. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Сташиса, В. Тація. – Х. : Право, 2010. – 456 с.

Беца О. В. В пошуках альтернатив тюремному покаранню [Текст] / О. В. Беца // Матеріали міжнародного симпозиуму (м. Київ, 15-16 січ. 1997 р.). - К. : Київ. ін-т внутр. справ, 1997. - С. 131-136.

Беца О. Куди скочується в'язнична система України? [Електронний ресурс] / О. Беца. - Режим доступу: www.gromada.lviv.ua/artides/2008/02/15/607.Бш 1/-97к/.

Гель А. П. Інститут змін умов тримання засуджених до позбавлення волі в межах однієї установи в кримінально-виконавчому законодавстві України: історичний та порівняльний аспект [Текст] / А. П. Гель // Підприємництво, госп-во і право. - 2006. - № 5. - С. 132-137.

Денисова Т Основні тенденції діяльності держави у сфері застосування кримінальних покарань [Текст] / Т Денисова // Вісн. Львів. ун-ту. Серія юрид. - 2010. - Вип. 50. - С. 260-267.

Ковальченко И. Теоретико-методологические проблемы исторических исследований : заметки и размышления о новых подходах / И. Ковальченко // Новая и новейшая история. – 1995. – № 1. – С. 3–33.

Корсаков К. В. Модель возмездия в криминологии и уголовно-правовой доктрине / К. В. Корсаков. – М. : Юрлитинформ, 2007. – 224 с.

Про затвердження Інструкції про порядок виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та здійснення контролю щодо осіб, засуджених до таких покарань [Текст] : наказ Держ. департаменту України з питань виконання покарань, М-ва внутр. справ України від 19 груд. 2003 р. № 270/1560 // Збірник нормативних актів з кримінально-виконавчого права України / уклад.: В. М. Трубников, Ю. В. Шинькар'єв. - Х. : Харків юрид., 2008. - С. 435-475.

Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні / В. Тацій // Вісник Академії правових наук України. – 1994. – № 2. – С. 3–13.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005. – 332 с.

Шемшученко Ю. С. Правова політика / Ю. С. Шемшученко // Юридична енциклопедія : в 6 т. – К. : Українська енциклопедія, 2001. – Т. 5 : П-С. – 736с.

Додаткова література

Алексеев С. С. Общая теория права / С. С. Алексеев. – М. : ТК «Велби», Проспект, 2008. – 565 с.

Баулін Ю. В. Деякі принципи новели Загальної частини Кримінального кодексу України та проблеми їх застосування / Держава і право.– Ін-т держави і права НАН України.– 2001.– № 13.– С. 310–311.

Баулін Ю. В. Проблеми кримінально-правового захисту прав та свобод людини (методологічний аспект) // Теоретичні та практичні питання реалізації Конституції України: проблеми, досвід, перспективи. Наук.-практ. конф.– К.–Х.: Право, 1998.– С. 168–170.

Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності.– К.: Атіка, 2004.– 296 с.

Бородин С. В. Теоретические проблемы советской уголовной политики // XXV съезд КПСС и дальнейшее укрепление социалистической законности.– М., 1978.– С. 24–36.

Брайнин Я. М. Уголовная ответственность и её основания в уголовном праве.– М.: Госюриздат, 1963.– 274 с.

Валентуневич А. Уголовная политика в система политик государства [Электронний ресурс] / А. Валентуневич. – Режим доступу : library.by/portalus/modukes.

Гальперин И. М. Наказание: социальные функции, практика применения.– М.: Юридическая литература, 1983.– 208 с.

Герцензон А. А. Уголовное право и социология.– М.: Юридическая литература, 1970.– 286 с.

Гишинский Я. И. Планирование борьбы с преступностью и иными правонарушениями как проблема уголовной политики // Уголовная политика советского государства в свете решений XXVI съезда КПСС.– М.: Труды Академии МВД СССР, 1982.– С. 35–40.

Джужа О., Кирилюк А. Кримінологічна експертиза як один із напрямків кримінологічної практики // Право України.– 2003.– № 10.– С. 95–100.

Дерега, В. В. Соціальна і гуманітарна політика [Текст] : навч. посіб. /В.В. Дереха. - Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. - 152с.

Жаркой М. Э. Карательная политика: вопросы теории и истории [Текст] / М. Э. Жаркой. - СПб. : Изд-во Политехи. ун-та, 2006. - 208 с.

Житний О. О. Проблеми реалізації принципу гуманізму в деяких інститутах кримінального права України [Текст] / О. О. Житний // Вісн. Нац. ун-ту внутр. справ. - 2005. - № 29. - С. 19-24.

Закалюк А. П. Організована злочинна діяльність: сутність та потреби нормального визначення // Новий Кримінальний кодекс України: питання застосування і вивчення.– К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002.– С. 61–64.

Зеленецкий В. С. Общая теория борьбы с преступностью. 1. Концептуальные основы. – Х.: Основа, 1994. – 321 с.

Загальна теорія політики [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Б. О. Ярош, О. Б. Ярош. - Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005. - 240 с. - Режим доступу: <http://politics.ellib.org.ua/pages-544.html>.

Корсаков К. В. Модель возмездия в криминологии и уголовно-правовой доктрине / К. В. Корсаков. – М. : Юрлитинформ, 2007. – 224 с.

Історія держави і права України. В 2 томах / За ред. В. Я. Тація та А. Й. Рогожина.– К.: Видавничий дім ІН ЮРЕ, 2003.– Т. 1.– 653 с., Т. 2.– 578 с.

Кистяковский А. Ф. Элементарный учебник общего уголовного права. Часть общая.– К.: Издание книгопродавца-издателя Ф. А. Иогансона, 1982.– 850 с.

Келина С. Г., Кудрявцев В. Н. Принципы советского уголовного права. М.: Наука, 1988.– 176 с.

Кенни К. Основы уголовного права.– М.: Изд-во иностранной литературы, 1949.– 597 с.

Клименко О. Формування українського права та його взаємодія з іншими правовими системами // Право України.– 2001.– № 9.– С. 85–88.

Коржанський М. Й. Визначення окремих понять у Кримінальному кодексі України // Право України.– 2002.– № 10.– С. 83–88.

Коробеев А. И. Советская уголовная политика: понятие, содержание, структура.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 33–41.

Коробеев А. И. Советская уголовная политика.– Владивосток: Изд-во ДВГУ, 1987.– 267 с.

Коробеев А. И., Усс А. В., Голик Ю. В. Уголовно-правовая политика: тенденции и перспективы.– Красноярск, 1991.– 238 с.

Костицкий В. В. Проблемы смертной казни в Украине // Право України.– 1997.– № 3.– С. 26–29.

Красиков Ю. А. Субъективная сторона преступления: Лекция.– М., 1996.– 43 с.

Кривоченко Л. Н. Классификация преступлений.– Х.: Вища школа, 1983.– 129 с.

Кримінальний кодекс УРСР.– К.: Політвидав України, 1985.– 208 с.

Круглашов А. Розвиток державно-політичної думки України в ХІХ ст. // Право України.– 1993.– № 2.– С. 41–47, 62.

Кудрявцев В. Н. Социологический анализ правовых явлений // О структуре марксистской социологической теории.– М.: Изд-во МГУ, 1970.– С. 58–65.

Кудрявцев В. Н., Келина С. Г. О принципах советского уголовного права // Проблемы советской уголовной политики.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 4–12.

Кудрявцев В. Н. Актуальные проблемы уголовной политики /Современные тенденции развития уголовной политики и уголовного законодательства. М. 1994. - С.7-9.

Марітчак Т. М. Помилки у кваліфікації злочинів.– К.: Атіка, 2004.– 187с.

Мельник М. І. Антикриміногенна політика. / Енциклопедія Сучасної України.– Т. 1.– К., 2001.– 832 с.

Миньковский Г. М. О предмете и задачах курса уголовной политики // Труды Академии МВД СССР. Уголовная политика Советского государства в свете решений XXVI съезда КПСС.– М.: Академия МВД СССР, 1982.– С. 67–73.

Миньковский Г. М. О задачах и направлениях теоретического решения проблем советской уголовной политики.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 24–33.

Миньковский Г. М. Политология борьбы с преступностью (вместо предисловия) // Исмаилов И. А. Преступность и уголовная политика (актуальные проблемы борьбы с преступностью).– Азербайджанское государственное издательство, 1990.– 305 с.

Митрофанов А. А. Основні напрямки кримінально-правової політики в Україні: формування та реалізація. Автореф. дис. ... канд юр. наук: 12.00.08.– К., 2004.–17 с.

Направления уголовной политики борьбы с преступностью.– Свердловск, 1986.– 131 с.

Основания уголовно-правового запрета. Криминализация и декриминализация.– М.: Наука, 1982.– 303 с.

Основные задачи советской уголовной политики / Под ред. Е. Г. Ширвиндта.– Л.: Госиздат, 1929.– 155 с.

Панов М., Герасіна Л. Правова політика як універсальний феномен соціального буття // Право України.– 2001.– № 8.– С. 36–40.

Панченко П. Н. Борьба с преступностью как предмет уголовной политики // XXVI съезд КПСС и укрепление законности и правопорядка.– М.: Академия МВД СССР, 1982.– С. 87–96.

Панченко П. Н. Советская уголовная политика.– Томск, 1986.– 195 с.

Питання кримінального закону у рішеннях Конституційного Суду України / Упорядн. Л. П. Брич, В. Є. Ясеницький.– Л.: ПАІС, 2004.– 92 с.

Полянский Н. Н. Очерк развития советской науки уголовного процесса.– М.: Юриздат, 1960 – 112 с.

Стахов Я. Г. Современная уголовная политика и совершенствование взаимодействия правоохранительных органов субъектов Российской Федерации при её реализации / Под науч. ред. В. П. Ревина . – М., 2003. – С. 3-7.

Уголовный закон. Опыт теоретического моделирования / Отв. ред. В. Н. Кудрявцев и С. Г. Келина.– М.: Наука, 1987.– 275 с.

Филимонов В. Д. Принципы уголовного права.– М.: ЮрИнфоР, 2002.– 139 с.

Фріс П. Л. Кримінальна політика в Україні в період творення незалежної Української держави (1917-1922 рр.) – (Збірник наукових статей викладачів юридичного інституту). – Випуск XIV. - Івано-Франківськ, 2004. – С. 227-232.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України в період козацької держави Богдана Хмельницького. Науковий вісник Юридичної академії МВС - №3 - 2004 – С. 102-107.

Фріс П. Л. Питання кримінально-правової політики у сфері боротьби з організованою злочинністю // Право України. – №12 – 2004– С. 101-105

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України в XVII ст. // Наше право.-№1.-2004. - С. 60-64.

Фріс П. Л. До питання про типологізацію кримінально-правової політики // Наше право. – 2004, № 4 – С. 54-59.

Фойницький И. Я. Учение о наказании в связи с тюремоведением.– М., 1889.– 369 с.

Чубинский М. П. Курс уголовной политики. Изд. 2-ое.– СПб.: Типография т-ва «Общественная польза», 1912.– 426 с.

Шабалин В. А. Политика и преступность // Государство и право.– 2004.– № 4.– С. 43–52.

Шакун В. І. Суспільство і злочинність.– К.: Атіка, 2003.– 784 с.

Шакун В. І. Урбанізація і злочинність.– К., 1996.– 256 с.

Шапченко С. Д. Принцип верховенства права і Кримінальний кодекс України 2001 р.: деякі теоретичні, законодавчі та правозастовчі проблеми // Законодавство України. Науково-практичні коментарі.– 2002.– № 5.– С. 43–59.

Эффективность правовых норм.– М.: Юридическая литература, 1980.– 279 с.

Яковлев А. М. Принцип социальной справедливости и основания уголовной ответственности // Сов. государство и право.– 1982.– № 3.– С. 93.

ТЕМА № 9. ВИДИ ЗЛОЧИНІВ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ У ВІДПОВІДНОСТІ З КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЮ ПОЛІТИКОЮ СУЧАСНОСТІ

Практичне заняття – 2 год.

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте загальні положення кримінально-правової політики в частині підготовки та прийняття кримінального закону, залежно від пануючої політичної, правової та культурної ідеології.

2. Визначте сучасне коло найбільш суспільно небезпечних діянь. Сформууйте систему засобів і методів боротьби зі злочинністю за визначених вами напрямків.

3. Визначте критерії класифікації злочинів з урахуванням показників теоретичного і практичного значення класифікації злочинів, тих цілей і завдань, що постають перед нею.

Прикладні завдання:

Сформууйте класифікаційні групи злочинів (подані у ст. 12 КК) по кожному розділі КК України.

ДО ТЕМИ № 9.

Групи (не менш 5 осіб) готують презентацію теоретичних завдань та захищають її в процесі практичного заняття.

Основна література

Конституція України [Текст] : текст Основ. Закону з офіц. тлумаченнями Конституц. Суду / огляд і комент. В. Ф. Погорілка, В. Л. Федоренка. - К. : Наук. думка, 2006. - 211 с.

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (з подальшими змінами і доповненнями).

Правова система України: історія, стан та перспективи [Текст] : у 5 т. Т 5 : Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. - Х. : Право, 2008. - 840 с.

Кримінальне право України: Загальна частина / Ю. Баулін, В. Борисов, В. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Сташиса, В. Тація. – Х. : Право, 2010. – 456 с.

Бурчак Ф. Г. Квалификация преступлений. 2-е изд., доп.– К.: Политиздат Украины, 1985.– 118 с.

Бурчак Ф. Г. Соучастие: социальные, криминологические и правовые проблемы.– К.: Вища школа, 1986.– 207 с.

Василяш В. М. Чинність кримінального закону України в часі. Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08.– К., 1995.– 24 с.

Галиакбаров Р. Р. Проблемы криминализации многосубъектных общественно опасных деяний. / Актуальные проблемы криминализации и декриминализации общественно опасных деяний.– Омск, 1980 – 198 с.

Гаухман Л. Д. Квалификация преступлений: закон, теория, практика.– М.: «Центр ЮрИнфоР», 2001.– 315 с.

Герцензон А. А. Понятие преступления в советском уголовном праве.– М.: Госюриздат, 1955.– 54 с.

Голіна В. В. Судимість: Монографія. – Х.: Харків юридичний. – 2006. – 384 с.

Гошовський М. І. Характер і розмір шкоди, завданої злочином, як елемент предмету доказування в кримінальному процесі України. Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09.– Львів, 1997.– 24 с.

Грищук В. К. Кодифікація кримінального законодавства України.– Львів: Світ, 1992.– 165 с.

Грищук В. К. Соціальна зумовленість нової кодифікації кримінального законодавства України. // Вісник Львівського національного університету ім. Івана Франка.– Серія юридична.– 1993.– Вип. 30.– С. 76–80.

Грищук В. К. Принципи наступності (спадковості) в кодифікації кримінального законодавства. // Правова система України: теорія та практика. Наук.-практ. конф.– К.– 1993.– С. 373–375.

Зелинский А. Ф. Квалификация повторных преступлений.– Волгоград, 1976.– 211 с.

Китаев Н. Н. Неправосудные приговоры к смертной казни.– СПб.: Юридический центр Пресс, 2004.– 388 с.

Кленова Т. В. Основы теории кодификации уголовно-правовых норм.– Самара, 2001.– 371 с.

Кудрявцев В. Н. Теоретические основы квалификации преступлений.– М.: Государственное издательство юридической литературы, 1963.– 324 с.

Кудрявцев В. Н. Общая теория квалификации преступлений.– М.: Юридическая литература, 1972.– 304 с.

Марін О. К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм.– К.: Атіка, 2003.– 224 с.

Навроцький В. О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації: Автореф. дис. ... д-ра юр. наук: 12.00.08.– Х., 2000.– 35 с

Навроцький В. О. Щодо застосування нового КК України в умовах дії старого кримінального процесу // Держава і право/ Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України.– 2002.– С. 15–22.

Навроцький В. О. Наступність кримінального законодавства України (порівняльний аналіз КК України 1960 р. та 2001 р.).– К.: Атіка, 2001.– 272 с.

Новицький Г. В. Поняття і форми співучасті у злочині за кримінальним правом України.– К.: Вища школа, 2001.– 95 с.

Навроцький В. О. Постатейні зауваження до проекту Кримінального кодексу України, підготовленого робочою групою КМ України / В. О. Навроцький. – Львів : б/м, 1994. – 11 с.

Сташис В. В. Загальна характеристика нового Кримінального кодексу України // Новий Кримінальний кодекс України: питання застосування і вивчення.– К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002.– С. 5–11.

Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні / В. Тацій // Вісник Академії правових наук України. – 1994. – № 2. – С. 3–13.

Трайнин А. Н. Учение о соучастии.– М.: Юридическое издательство НКЮ СССР, 1941.– 160 с.

Трайнин А. Н. Состав преступления по советскому уголовному праву.– М.: Госюриздат, 1951.– 387 с.

Трайнин А. Н. Общее учение о составе преступления.– М.: Госюриздат, 1957.– 363 с.

Тростюк З. А. Понятійний апарат Особливої частини Кримінального кодексу України: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08.– К., 2000.– 16с.

Фріс П. Л. Реалізація кримінально-правової політики через кваліфікацію злочинів // Наше право. - №3. – 2004.- С.77-82.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005. – 332 с.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005. – 332 с.

Додаткова література

Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07 квітня 2011 р. (з подальшими змінами та доповненнями).

Баулін Ю. В. Деякі принципів новели Загальної частини Кримінального кодексу України та проблеми їх застосування / Держава і право.– Ін-т держави і права НАН України.– 2001.– № 13.– С. 310–311.

Баулін Ю. В. Проблеми кримінально-правового захисту прав та свобод людини (методологічний аспект) // Теоретичні та практичні питання реалізації Конституції України: проблеми, досвід, перспективи. Наук.-практ. конф.– К.–Х.: Право, 1998.– С. 168–170.

Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності.– К.: Атіка, 2004.– 296 с.

Бородин С. В. Теоретические проблемы советской уголовной политики // XXV съезд КПСС и дальнейшее укрепление социалистической законности.– М., 1978.– С. 24–36.

Брайнин Я. М. Уголовная ответственность и её основания в уголовном праве.– М.: Госюриздат, 1963.– 274 с.

Гальперин И. М. Наказание: социальные функции, практика применения.– М.: Юридическая литература, 1983.– 208 с.

Герцензон А. А. Уголовное право и социология.– М.: Юридическая литература, 1970.– 286 с.

Гишинский Я. И. Планирование борьбы с преступностью и иными правонарушениями как проблема уголовной политики // Уголовная политика советского государства в свете решений XXVI съезда КПСС.– М.: Труды Академии МВД СССР, 1982.– С. 35–40.

Джужа О., Кирилук А. Кримінологічна експертиза як один із напрямків кримінологічної практики // Право України.– 2003.– № 10.– С. 95–100.

Закалюк А. П. Організована злочинна діяльність: сутність та потреби нормального визначення // Новий Кримінальний кодекс України: питання застосування і вивчення.– К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002.– С. 61–64.

Зеленецкий В. С. Общая теория борьбы с преступностью. 1. Концептуальные основы. – Х.: Основа, 1994. – 321 с.

Історія держави і права України. В 2 томах / За ред. В. Я. Тація та А. Й. Рогожина.– К.: Видавничий дім ІН ЮРЕ, 2003.– Т. 1.– 653 с., Т. 2.– 578 с.

Кистяковский А. Ф. Элементарный учебник общего уголовного права. Часть общая.– К.: Издание книгопродавца-издателя Ф. А. Иогансона, 1982.– 850 с.

Келина С. Г., Кудрявцев В. Н. Принципы советского уголовного права. М.: Наука, 1988.– 176 с.

Кенни К. Основы уголовного права.– М.: Изд-во иностранной литературы, 1949.– 597 с.

Клименко О. Формування українського права та його взаємодія з іншими правовими системами // Право України.– 2001.– № 9.– С. 85–88.

Коржанський М. Й. Визначення окремих понять у Кримінальному кодексі України // Право України.– 2002.– № 10.– С. 83–88.

Коробеев А. И. Советская уголовная политика: понятие, содержание, структура.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 33–41.

Коробеев А. И. Советская уголовная политика.– Владивосток: Изд-во ДВГУ, 1987.– 267 с.

Коробеев А. И., Усс А. В., Голик Ю. В. Уголовно-правовая политика: тенденции и перспективы.– Красноярск, 1991.– 238 с.

Костицький В. В. Проблеми смертної кари в Україні // Право України.– 1997.– № 3.– С. 26–29.

Красиков Ю. А. Субъективная сторона преступления: Лекция.– М., 1996.– 43 с.

Кривоченко Л. Н. Классификация преступлений.– Х.: Вища школа, 1983.– 129 с.

- Кримінальний кодекс УРСР.– К.: Політвидав України, 1985.– 208 с.
- Круглашов А. Розвиток державно-політичної думки України в ХІХ ст. // Право України.– 1993.– № 2.– С. 41–47, 62.
- Кудрявцев В. Н. Социологический анализ правовых явлений // О структуре марксистской социологической теории.– М.: Изд-во МГУ, 1970.– С. 58–65.
- Кудрявцев В. Н., Келина С. Г. О принципах советского уголовного права // Проблемы советской уголовной политики.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 4–12.
- Кудрявцев В. Н. Актуальные проблемы уголовной политики /Современные тенденции развития уголовной политики и уголовного законодательства. М. 1994. - С.7-9.
- Марітчак Т. М. Помилки у кваліфікації злочинів.– К.: Атіка, 2004.– 187с.
- Мельник М. І. Антикриміногенна політика. / Енциклопедія Сучасної України.– Т. 1.– К., 2001.– 832 с.
- Миньковский Г. М. О предмете и задачах курса уголовной политики // Труды Академии МВД СССР. Уголовная политика Советского государства в свете решений XXVI съезда КПСС.– М.: Академия МВД СССР, 1982.– С. 67–73.
- Миньковский Г. М. О задачах и направлениях теоретического решения проблем советской уголовной политики.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 24–33.
- Миньковский Г. М. Политология борьбы с преступностью (вместо предисловия) // Исмаилов И. А. Преступность и уголовная политика (актуальные проблемы борьбы с преступностью).– Азербайджанское государственное издательство, 1990.– 305 с.
- Митрофанов А. А. Основні напрямки кримінально-правової політики в Україні: формування та реалізація. Автореф. дис. ... канд юр. наук: 12.00.08.– К., 2004.–17 с.
- Направления уголовной политики борьбы с преступностью.– Свердловск, 1986.– 131 с.
- Основания уголовно-правового запрета. Криминализация и декриминализация.– М.: Наука, 1982.– 303 с.
- Основные задачи советской уголовной политики / Под ред. Е. Г. Ширвиндта.– Л.: Госиздат, 1929.– 155 с.
- Панов М., Герасіна Л. Правова політика як універсальний феномен соціального буття // Право України.– 2001.– № 8.– С. 36–40.

Панченко П. Н. Борьба с преступностью как предмет уголовной политики // XXVI съезд КПСС и укрепление законности и правопорядка.– М.: Академия МВД СССР, 1982.– С. 87–96.

Панченко П. Н. Советская уголовная политика.– Томск, 1986.– 195 с.

Питання кримінального закону у рішеннях Конституційного Суду України / Упорядн. Л. П. Брич, В. Є. Ясеницький.– Л.: ПАІС, 2004.– 92 с.

Полянский Н. Н. Очерк развития советской науки уголовного процесса.– М.: Юриздат, 1960 – 112 с.

Стахов Я. Г. Современная уголовная политика и совершенствование взаимодействия правоохранительных органов субъектов Российской Федерации при её реализации / Под науч. ред. В. П. Ревина . – М., 2003. – С. 3-7.

Уголовный закон. Опыт теоретического моделирования / Отв. ред. В. Н. Кудрявцев и С. Г. Келина.– М.: Наука, 1987.– 275 с.

Филимонов В. Д. Принципы уголовного права.– М.: ЮрИнфоР, 2002.– 139 с.

Фріс П. Л. Кримінальна політика в Україні в період творення незалежної Української держави (1917-1922 рр.) – (Збірник наукових статей викладачів юридичного інституту). – Випуск XIV. - Івано-Франківськ, 2004. – С. 227-232.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України в період козацької держави Богдана Хмельницького. Науковий вісник Юридичної академії МВС - №3 - 2004 – С. 102-107.

Фріс П. Л. Питання кримінально-правової політики у сфері боротьби з організованою злочинністю // Право України. – №12 – 2004– С. 101-105

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України в XVII ст. // Наше право.-№1.-2004. - С. 60-64.

Фріс П. Л. До питання про типологізацію кримінально-правової політики // Наше право. – 2004, № 4 – С. 54-59.

Фойницкий И. Я. Учение о наказании в связи с тюремоведением.– М., 1889.– 369 с.

Чубинский М. П. Курс уголовной политики. Изд. 2-ое.– СПб.: Типография т-ва «Общественная польза», 1912.– 426 с.

Шабалин В. А. Политика и преступность // Государство и право.– 2004.– № 4.– С. 43–52.

Шакун В. І. Суспільство і злочинність.– К.: Атіка, 2003.– 784 с.

Шакун В. І. Урбанізація і злочинність.– К., 1996.– 256 с.

Шапченко С. Д. Принцип верховенства права і Кримінальний кодекс України 2001 р.: деякі теоретичні, законодавчі та правозастовчі проблеми //

Законодавство України. Науково-практичні коментарі.— 2002.— № 5.— С. 43–59.

Эффективность правовых норм.— М.: Юридическая литература, 1980.— 279 с.

Яковлев А. М. Принцип социальной справедливости и основания уголовной ответственности // Сов. государство и право.— 1982.— № 3.— С. 93.

ТЕМА № 12. ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

Практичне заняття – 8 год.

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте загальні положення кримінально-правової кваліфікації. Визначіть значення кваліфікації злочинів.

2. Види кваліфікації злочинів. За суб'єктом здійснення (офіційна та неофіційна). За стадією здійснення (первинна, попередня, остаточна). Залежно від співставлення моменту вчинення діяння і часу проведення кваліфікації (перспективна, ретроактивна). За результатом кваліфікації (позитивна, негативна). Залежно від точності співставлення фактичних ознак складу злочину з юридичними ознаками складу злочину. За стадією злочину, який кваліфікується. Залежно від дій співучасників злочину.

3. Стадії кваліфікації злочинів та їх етапи. Формула кваліфікації злочинів.

4. Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації. Принципи кваліфікації злочинів. Правила кваліфікації злочинів у разі конкуренції кримінально-правових норм.

5. Неправильна кримінально-правова кваліфікація. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації.

6. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кваліфікації злочинів.

Поняття та види помилок у кримінально-правовій кваліфікації.

2. Особливості визначення формули кваліфікації.

3. Неправильна кваліфікація злочинів, вчинених у співучасті.

4. Неправильна кваліфікація множинності злочинів.

5. Неправильна кваліфікація незакінченого злочину.

6. Неправильна кваліфікація злочинів за окремими елементами складу злочину.

Прикладні завдання:

I. Проведіть аналіз правозастосовної практики про застосування норм про кримінальну відповідальність.

1. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості кваліфікації злочинів, вчинених у співучасті.

2. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості кваліфікації сукупності злочинів.

3. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості кваліфікації незакінченого злочину.

4. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості кваліфікації злочинів за окремими елементами складу злочину.

II. Розв'язання казусів із судової практики

1. У себе вдома Гнучко разом зі своїм батьком та сусідкою Шлейченко вживав спиртні напої. Потім вийшов з квартири за додатковою горілкою. А коли повернувся побачив, що батько і Шлейченко сплять у різних кімнатах. З метою вступити з Шлейченко у статевий зв'язок Гнучко накинувся на неї, зірвав сукню. Але Шлейченко прокинулася і почала чинити опір: відбивалася й подряпала йому обличчя. Від люті Гнучко сильно штовхнув Шлейченко на ліжку, збігав на кухню за ножом яким почав наносити їй удари ножом в груди і спину. Від отриманих поранень потерпіла померла на місці.

Коли прокинувся батько, Гнучко пояснив, що увечері до квартири увірвалися незнайомі, які побили його і намагалися згвалтувати Шлейченко, але вона спиралася, і вони її вбили.

Батько запропонував сину сховати труп у підвалі сусіднього будинку, на що останній погодився.

Дайте кримінально-правову оцінку діям зазначених осіб.

2. Колбін, Лудаков та Дрьомін після спільного вживання спиртних напоїв з Шевцовою, з метою задоволення статевої пристрасті, застосували фізичну силу, зтягли останню в парк. Дрьомін закрив їй рукою рота, щоб не кричала, а інші тримали її за руки і ноги. У темній частині парку Дрьомін утримував потерпілу за ноги, Лудаков знімав з неї одяг. Коли вона почала більш активно опиратися, Колбін ударив її в обличчя кулаком і вибив їй 2 зуба. Коли Шевцова трохи притихла, Колбін намагався вчинити з нею статевий акт, але на крик прибігли Бочаров з дружиною, які гуляли в парку. Злякавшись небажаних свідків, злодії залишили потерпілу і втекли.

Кваліфікуйте дії винних.

3. Рядовий Збройних Сил України Колесников, керуючи закріпленою за ним автомашиною, передав кермо Аванесову, який не мав прав на керування

транспортними засобами. Той, розвинувши швидкість до 60 км/год., не впорався з керуванням, унаслідок чого автомашина перекинулася і була пошкоджена, чим військовій частині заподіяно шкоду на суму 11 тис. грн. Пошкодження усунуті за рахунок Колесникова й Аванесова.

Варіант. Під час аварії пішохід Куропаткін одержав середньої тяжкості тілесне ушкодження.

4. Ковальов, Морозов та Чорномор, відбуваючи разом покарання за вчинені раніше розбійні напади, домовились після звільнення з місць позбавлення волі об'єднатися в озброєну групу для здійснення нападів на «заможних» осіб. Чорномор, який звільнявся на кілька місяців раніше, отримав завдання від Ковальова (лідера серед вказаних осіб), здобути до його і Морозова звільнення зброю, підшукати ще кількох спільників, визначити майбутніх жертв нападів.

Звільнившись, Чорномор вступив у зговір з Зборовським та Макаровим. Разом вони напали на співробітника міліції і, заподіявши йому ножем кілька смертельних поранень, заволоділи пістолетом. Але невдовзі всі троє були затримані.

Кваліфікуйте дії винних.

III. Складання схем і таблиць.

Таблиця 1. Види помилок кваліфікації.

Вид помилок	Приклад

Таблиця 2. Роз'яснення Пленуму Верховного Суду України щодо кваліфікації множинності злочинів.

Назва, дата, номер постанови ПВСУ	Вид множинності	Злочини, що складають множинність	Зміст роз'яснення

IV. Підготовка аналітичної довідки за такими напрямками:

1. Виявлення та усунення помилок у кваліфікації злочинів, вчинених у співучасті.

2. Виявлення та усунення помилок у кваліфікації множинності злочинів.

3. Виявлення та усунення помилок у кваліфікації незакінченого злочину.

V. Розв'язання відеозавдання з питань кримінально-правової кваліфікації.

ДО ТЕМИ № 12.

Основна література

Конституція України [Текст] : текст Основ. Закону з офіц. тлумаченнями Конституц. Суду / огляд і комент. В. Ф. Погорілка, В. Л. Федоренка. - К. : Наук. думка, 2006. - 211 с.

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (з подальшими змінами і доповненнями).

Правова система України: історія, стан та перспективи [Текст] : у 5 т. Т 5 : Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. - Х. : Право, 2008. - 840 с.

Кримінальне право України: Загальна частина / Ю. Баулін, В. Борисов, В. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Сташиса, В. Тація. – Х. : Право, 2010. – 456 с.

Бурчак Ф. Г. Кваліфікація преступлений. 2-е изд., доп.– К.: Политиздат Украины, 1985.– 118 с.

Бурчак Ф. Г. Соучастие: социальные, криминологические и правовые проблемы.– К.: Вища школа, 1986.– 207 с.

Василяш В. М. Чинність кримінального закону України в часі. Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08.– К., 1995.– 24 с.

Галиакбаров Р. Р. Проблемы криминализации многосубъектных общественно опасных деяний. / Актуальные проблемы криминализации и декриминализации общественно опасных деяний.– Омск, 1980 – 198 с.

Гаухман Л. Д. Кваліфікація преступлений: закон, теория, практика.– М.: «Центр ЮрИнфоР», 2001.– 315 с.

Герцензон А. А. Понятие преступления в советском уголовном праве.– М.: Госюриздат, 1955.– 54 с.

Голіна В. В. Судимість: Монографія. – Х.: Харків юридичний. – 2006. – 384 с.

Гошовський М. І. Характер і розмір шкоди, завданої злочином, як елемент предмету доказування в кримінальному процесі України. Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09.– Львів, 1997.– 24 с.

Гришук В. К. Кодифікація кримінального законодавства України.– Львів: Світ, 1992.– 165 с.

Гришук В. К. Соціальна зумовленість нової кодифікації кримінального законодавства України. // Вісник Львівського національного університету ім. Івана Франка.– Серія юридична.– 1993.– Вип. 30.– С. 76–80.

Гришук В. К. Принципи наступності (спадковості) в кодифікації кримінального законодавства. // Правова система України: теорія та практика. Наук.-практ. конф.– К.– 1993.– С. 373–375.

Зелинский А. Ф. Квалификация повторных преступлений.– Волгоград, 1976.– 211 с.

Китаев Н. Н. Неправосудные приговоры к смертной казни.– СПб.: Юридический центр Пресс, 2004.– 388 с.

Кленова Т. В. Основы теории кодификации уголовно-правовых норм.– Самара, 2001.– 371 с.

Кудрявцев В. Н. Теоретические основы квалификации преступлений.– М.: Государственное издательство юридической литературы, 1963.– 324 с.

Кудрявцев В. Н. Общая теория квалификации преступлений.– М.: Юридическая литература, 1972.– 304 с.

Марін О. К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм.– К.: Атіка, 2003.– 224 с.

Навроцький В. О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації: Автореф. дис. ... д-ра юр. наук: 12.00.08.– Х., 2000.– 35 с

Навроцький В. О. Щодо застосування нового КК України в умовах дії старого кримінального процесу // Держава і право/ Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України.– 2002.– С. 15–22.

Навроцький В. О. Наступність кримінального законодавства України (порівняльний аналіз КК України 1960 р. та 2001 р.).– К.: Атіка, 2001.– 272 с.

Новицький Г. В. Поняття і форми співучасті у злочині за кримінальним правом України.– К.: Вища школа, 2001.– 95 с.

Навроцький В. О. Постатейні зауваження до проекту Кримінального кодексу України, підготовленого робочою групою КМ України / В. О. Навроцький. – Львів : б/м, 1994. – 11 с.

Сташис В. В. Загальна характеристика нового Кримінального кодексу України // Новий Кримінальний кодекс України: питання застосування і вивчення.– К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002.– С. 5–11.

Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні / В. Тацій // Вісник Академії правових наук України. – 1994. – № 2. – С. 3–13.

Трайнин А. Н. Учение о соучастии.– М.: Юридическое издательство НКЮ СССР, 1941.– 160 с.

Трайнин А. Н. Состав преступления по советскому уголовному праву.– М.: Госюриздат, 1951.– 387 с.

Трайнин А. Н. Общее учение о составе преступления.– М.: Госюриздат, 1957.– 363 с.

Тростюк З. А. Понятійний апарат Особливої частини Кримінального кодексу України: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08.– К., 2000.– 16с.

Фріс П. Л. Реалізація кримінально-правової політики через кваліфікацію злочинів // Наше право. - №3. – 2004.- С.77-82.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005. – 332 с.

Додаткова література

Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07 квітня 2011 р. (з подальшими змінами та доповненнями).

Баулін Ю. В. Деякі принципів новели Загальної частини Кримінального кодексу України та проблеми їх застосування / Держава і право.– Ін-т держави і права НАН України.– 2001.– № 13.– С. 310–311.

Баулін Ю. В. Проблеми кримінально-правового захисту прав та свобод людини (методологічний аспект) // Теоретичні та практичні питання реалізації Конституції України: проблеми, досвід, перспективи. Наук.-практ. конф.– К.–Х.: Право, 1998.– С. 168–170.

Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності.– К.: Атіка, 2004.– 296 с.

Бородин С. В. Теоретические проблемы советской уголовной политики // XXV съезд КПСС и дальнейшее укрепление социалистической законности.– М., 1978.– С. 24–36.

Брайнин Я. М. Уголовная ответственность и её основания в уголовном праве.– М.: Госюриздат, 1963.– 274 с.

Гальперин И. М. Наказание: социальные функции, практика применения.– М.: Юридическая литература, 1983.– 208 с.

Герцензон А. А. Уголовное право и социология.– М.: Юридическая литература, 1970.– 286 с.

Гишинский Я. И. Планирование борьбы с преступностью и иными правонарушениями как проблема уголовной политики // Уголовная политика советского государства в свете решений XXVI съезда КПСС.– М.: Труды Академии МВД СССР, 1982.– С. 35–40.

Джужа О., Кирилюк А. Кримінологічна експертиза як один із напрямків кримінологічної практики // Право України.– 2003.– № 10.– С. 95–100.

Закалюк А. П. Організована злочинна діяльність: сутність та потреби нормального визначення // Новий Кримінальний кодекс України: питання застосування і вивчення.– К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002.– С. 61–64.

Зеленецький В. С. Общая теория борьбы с преступностью. 1. Концептуальные основы. – Х.: Основа, 1994. – 321 с.

Історія держави і права України. В 2 томах / За ред. В. Я. Тація та А. Й. Рогожина.– К.: Видавничий дім ІН ЮРЕ, 2003.– Т. 1.– 653 с., Т. 2.– 578 с.

Кистяковский А. Ф. Элементарный учебник общего уголовного права. Часть общая.– К.: Издание книгопродавца-издателя Ф. А. Иогансона, 1982.– 850 с.

Келина С. Г., Кудрявцев В. Н. Принципы советского уголовного права. М.: Наука, 1988.– 176 с.

Кенни К. Основы уголовного права.– М.: Изд-во иностранной литературы, 1949.– 597 с.

Клименко О. Формування українського права та його взаємодія з іншими правовими системами // Право України.– 2001.– № 9.– С. 85–88.

Коржанський М. Й. Визначення окремих понять у Кримінальному кодексі України // Право України.– 2002.– № 10.– С. 83–88.

Коробеев А. И. Советская уголовная политика: понятие, содержание, структура.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 33–41.

Коробеев А. И. Советская уголовная политика.– Владивосток: Изд-во ДВГУ, 1987.– 267 с.

Коробеев А. И., Усс А. В., Голик Ю. В. Уголовно-правовая политика: тенденции и перспективы.– Красноярск, 1991.– 238 с.

Костицький В. В. Проблеми смертної кари в Україні // Право України.– 1997.– № 3.– С. 26–29.

Красиков Ю. А. Субъективная сторона преступления: Лекция.– М., 1996.– 43 с.

Кривоченко Л. Н. Классификация преступлений.– Х.: Вища школа, 1983.– 129 с.

Кримінальний кодекс УРСР.– К.: Політвидав України, 1985.– 208 с.

Круглашов А. Розвиток державно-політичної думки України в ХІХ ст. // Право України.– 1993.– № 2.– С. 41–47, 62.

Кудрявцев В. Н. Социологический анализ правовых явлений // О структуре марксистской социологической теории.– М.: Изд-во МГУ, 1970.– С. 58–65.

Кудрявцев В. Н., Келина С. Г. О принципах советского уголовного права // Проблемы советской уголовной политики.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 4–12.

Кудрявцев В. Н. Актуальные проблемы уголовной политики /Современные тенденции развития уголовной политики и уголовного законодательства. М. 1994. - С.7-9.

Марітчак Т. М. Помилки у кваліфікації злочинів.– К.: Атіка, 2004.– 187с.

Мельник М. І. Антикриміногенна політика. / Енциклопедія Сучасної України.– Т. 1.– К., 2001.– 832 с.

Миньковский Г. М. О предмете и задачах курса уголовной политики // Труды Академии МВД СССР. Уголовная политика Советского государства в свете решений XXVI съезда КПСС.– М.: Академия МВД СССР, 1982.– С. 67–73.

Миньковский Г. М. О задачах и направлениях теоретического решения проблем советской уголовной политики.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 24–33.

Миньковский Г. М. Политология борьбы с преступностью (вместо предисловия) // Исмаилов И. А. Преступность и уголовная политика (актуальные проблемы борьбы с преступностью).– Азербайджанское государственное издательство, 1990.– 305 с.

Митрофанов А. А. Основні напрямки кримінально-правової політики в Україні: формування та реалізація. Автореф. дис. ... канд юр. наук: 12.00.08.– К., 2004.–17 с.

Направления уголовной политики борьбы с преступностью.– Свердловск, 1986.– 131 с.

Основания уголовно-правового запрета. Криминализация и декриминализация.– М.: Наука, 1982.– 303 с.

Основные задачи советской уголовной политики / Под ред. Е. Г. Ширвиндта.– Л.: Госиздат, 1929.– 155 с.

Панов М., Герасіна Л. Правова політика як універсальний феномен соціального буття // Право України.– 2001.– № 8.– С. 36–40.

Панченко П. Н. Борьба с преступностью как предмет уголовной политики // XXVI съезд КПСС и укрепление законности и правопорядка.– М.: Академия МВД СССР, 1982.– С. 87–96.

Панченко П. Н. Советская уголовная политика.– Томск, 1986.– 195 с.

Питання кримінального закону у рішеннях Конституційного Суду України / Упорядн. Л. П. Брич, В. Є. Ясеницький.– Л.: ПАІС, 2004.– 92 с.

Полянский Н. Н. Очерк развития советской науки уголовного процесса.– М.: Юриздат, 1960 – 112 с.

Стахов Я. Г. Современная уголовная политика и совершенствование взаимодействия правоохранительных органов субъектов Российской Федерации при её реализации / Под науч. ред. В. П. Ревина . – М., 2003. – С. 3-7.

Уголовный закон. Опыт теоретического моделирования / Отв. ред. В. Н. Кудрявцев и С. Г. Келина.– М.: Наука, 1987.– 275 с.

Филимонов В. Д. Принципы уголовного права.– М.: ЮрИнфоР, 2002.– 139 с.

Фріс П. Л. Кримінальна політика в Україні в період творення незалежної Української держави (1917-1922 рр.) – (Збірник наукових статей викладачів юридичного інституту). – Випуск XIV. - Івано-Франківськ, 2004. – С. 227-232.

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України в період козацької держави Богдана Хмельницького. Науковий вісник Юридичної академії МВС - №3 - 2004 – С. 102-107.

Фріс П. Л. Питання кримінально-правової політики у сфері боротьби з організованою злочинністю // Право України. – №12 – 2004– С. 101-105

Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України в XVII ст. // Наше право.-№1.-2004. - С. 60-64.

Фріс П. Л. До питання про типологізацію кримінально-правової політики // Наше право. – 2004, № 4 – С. 54-59.

Фойницкий И. Я. Учение о наказании в связи с тюремноведением.– М., 1889.– 369 с.

Чубинский М. П. Курс уголовной политики. Изд. 2-ое.– СПб.: Типография т-ва «Общественная польза», 1912.– 426 с.

Шабалин В. А. Политика и преступность // Государство и право.– 2004.– № 4.– С. 43–52.

Шакун В. І. Суспільство і злочинність.– К.: Атіка, 2003.– 784 с.

Шакун В. І. Урбанізація і злочинність.– К., 1996.– 256 с.

Шапченко С. Д. Принцип верховенства права і Кримінальний кодекс України 2001 р.: деякі теоретичні, законодавчі та правозастовчі проблеми // Законодавство України. Науково-практичні коментарі.– 2002.– № 5.– С. 43–59.

Эффективность правовых норм.– М.: Юридическая литература, 1980.– 279 с.

Яковлев А. М. Принцип социальной справедливости и основания уголовной ответственности // Сов. государство и право.– 1982.– № 3.– С. 93.

Тематика рефератів

для додаткового висвітлення основних проблем навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики України»
та відпрацювання пропущених занять і занять, що оцінені незадовільно

1. Кримінальна відповідальність за незаконне збагачення (ст. 368-2 КК України).
2. Кримінальна відповідальність за дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань (ст. 392 КК України) та його відмежування від злісної непокори вимогам адміністрації установи виконання покарань (ст. 391 КК України).
3. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинам проти флори.
4. Розвиток основних понять кримінально-правової політики.
5. Розвиток основних понять українського кримінально-виконавчого права
6. Загальна характеристика кримінально-правової політики держав, з якими межує Україна.
7. Норми, що мало застосовуються (не застосовуються) у кримінальному законодавстві України.
8. Сучасна кримінально-правова політика України.
9. Кримінальна відповідальність за незаконне поводження з радіоактивними матеріалами (ст. 265 КК України).
10. Кримінальна відповідальність за незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію (ст. 265-1 КК України).
11. Кримінальна відповідальність за погрозу вчинити викрадання або використати радіоактивні матеріали (ст. 266 КК України).
12. Кримінальна відповідальність за порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами (ст. 267 КК України).
13. Кримінальна відповідальність за порушення вимог режиму радіаційної безпеки (ст. 267-1 КК України).
14. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки (ст. 274 КК України).
15. Кримінологічна характеристика та запобігання насильницьким злочинам.
16. Кримінологічна характеристика та запобігання корисливим та корисливо-насильницьким злочинам.

17. Кримінологічна характеристика та запобігання рецидивній злочинності.
18. Кримінологічна характеристика професіональної злочинності та її запобігання.
19. Кримінологічна характеристика корупції та її запобігання.
20. Кримінологічна характеристика злочинності молоді та її запобігання.
21. Кримінологічна характеристика необережної злочинності та її запобігання.
22. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням із потерпілим.
23. Кримінальна відповідальність за злочини проти громадського порядку (на прикладі ст. 296 КК України).
24. Кримінальна відповідальність та запобігання незаконній вирубці лісу.
25. Кримінальна відповідальність юридичних осіб.
26. Особливості системи покарань для неповнолітніх.
27. Злочини проти моральності в КК України та зарубіжних країн: порівняльно-правове дослідження.
28. Загальна характеристика злочинів проти безпеки виробництва та особливості встановлення причинного зв'язку.
29. Кримінальна відповідальність та запобігання ухиленню від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі.
30. Кримінальна відповідальність та запобігання ухиленню від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі.
31. Кримінальна відповідальність за злісну непокору адміністрації виправної установи.
32. Кримінальна відповідальність та запобігання діям, що дезорганізують роботу установ виконання покарань.
33. Кримінальна відповідальність за порушення правил адміністративного нагляду.
34. Принципи кримінально-виконавчого права.
35. Загальна характеристика міжнародно-правових стандартів поводження із засудженими та їх реалізація в Україні.
36. Особливості відбування покарання засудженими жінками.
37. Обмеження волі: кримінально-правова та кримінально-виконавча характеристика.
38. Впровадження пробації в Україні: теорія, законодавство, практика.
39. Сучасна кримінально-виконавча політика України.
40. Сучасна кримінологічна політика України
41. Сучасна кримінально-процесуальна політика України

Примітка. Слухачі можуть виконувати реферати і за темами, які не вказані в наведеному переліку, але входять до навчальної програми дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики України».

Критерії оцінювання аудиторної роботи слухачів на практичних заняттях з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики України»

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного кримінального законодавства та практики його застосування. Матеріал логічно ув'язується із сучасними науковими розробками, посилання використовуються вміло, толерантно й грамотно ведеться полеміка з проблемних питань.
4	Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички для подальшого використання у сфері діяльності Державної пенітенціарної служби України; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного кримінального законодавства практики його застосування та актуальних проблем теорії кримінального права, кримінально-виконавчого права та кримінології.
3	Теоретичні питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички для подальшого використання у сфері діяльності Державної пенітенціарної служби України мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички для подальшого використання у сфері діяльності Державної пенітенціарної служби України сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.

1	Слухач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті

3. Завдання для самостійної роботи

ТЕМА 1. Поняття та завдання кримінально-правової політики

1. Поняття кримінально-правової політики та її місце у внутрішній політиці держави. Рівні кримінально-правової політики.
2. Суб'єкти кримінально-правової політики. Учасники кримінально-правової політики.
3. Предмет кримінально-правової політики.
4. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення загальних засад кримінальної відповідальності та покарання, а також при кваліфікації злочинів.
5. Завдання кримінально-правової політики у сфері криміналізації та декриміналізації діянь.
6. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення оптимальних заходів впливу на вину у вчиненні злочину особою.
7. Завдання у сфері запобігання злочинам методами кримінально-правового впливу.
8. Основні підходи до визначення тлумачення кримінально-правових норм.
9. Способи тлумачення (лінгвістичний, спеціально-юридичний, системний, логічний, історичний, функціональний, цільовий).
10. Особливості тлумачення положень кримінального закону з оціночними ознаками та бланкетними диспозиціями.

ТЕМА 2. Джерела, типи та принципи кримінально-правової політики

1. Поняття та види джерел кримінального права. Джерела кримінально-правової політики. Сучасні підходи до визначення джерел кримінального права України, їх значення для правозастосування.
2. Кримінально-правове значення Конституції України. Характер зв'язку кримінального права із конституційним правом.
3. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на застосування норм кримінального законодавства.
4. Типи кримінально-правової політики, що вділяються залежно від політичних режимів.

5. Поняття та види принципів кримінально-правової політики.

ТЕМА 3. Історія кримінально-правової політики України

1. Кримінально-правова політика періоду Київської Русі і феодальної роздробленості (IX-XVI ст.).

2. Законодавчі акти Польського королівства та німецьке законодавство.

4. Кримінально-правова політика України в період козацької держави.

5. Кримінально-правова політика України в період творення незалежності української держави (1917-1922 рр.).

6. Кримінально-правова політика України в радянський період.

7. Вплив наукових поглядів, викладених у працях Ч. Беккарія, І. Бентама, Г. Гегеля, О. Кістяківського, О. Лейста, Ф. Ліста, Ш. Монтеск'є, М. Таганцева, Г. Тарда, Л. Фейєрбаха, Ад. Франка, М. Чубинського та інших на формування кримінально-правової політики.

8. Кримінально-правова політика України після отримання незалежності.

ТЕМА 4. Кримінально-виконавча політика

1. Поняття кримінально-виконавчої політики України, її зміст та структура.

2. Сучасні теоретичні та практичні проблеми формування кримінально-виконавчої політики. Напрями формування сучасної кримінально-виконавчої політики України.

3. Методологічні засади дослідження кримінально-виконавчої політики. Принципи кримінально-виконавчої політики. Суб'єкти кримінально-виконавчої політики.

4. Завдання кримінально-виконавчої політики як частини державної політики у сфері протидії злочинності.

5. Впровадження міжнародних стандартів виконання покарань у реалізацію кримінально-виконавчої політики України.

6. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування кримінально-виконавчої політики України.

7. Позитивний іноземний досвід у формуванні кримінально-виконавчої політики України.

ТЕМА 5. Реалізація кримінально-правової політики на сучасному етапі

1. Реалізація кримінально-правової політики через застосування кримінально-правових норм.

2. Призначення покарання або звільнення від покарання чи його відбування.

3. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх.

4. Судимість.

5. Інші заходи кримінально-правового характеру. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

6. Сучасні проблеми ефективності застосування закону про кримінальну відповідальність.

ТЕМА 6. Криміналізація та декриміналізація діянь

1. Поняття криміналізації та декриміналізації діянь.
2. Підстава, приводи та умови криміналізації діянь.
3. Об'єкт криміналізації. Обсяг криміналізації.
4. Поняття пеналізації та депеналізації діянь.
5. Особливості запобігання злочинам методами кримінально-правового впливу.

ТЕМА 7. Захист прав і законних інтересів особи із застосуванням засобів матеріального кримінального права

1. Покарання як логічний юридичний наслідок злочину. Питання поняття, сутності, змісту покарання, розкриття його внутрішніх властивостей та ознак.

2. Аналіз існуючих абсолютних теорій покарання (теорії відплати) та відносні (теорії досягнення корисних цілей), з'ясування, яка теорія передбачає законодавчо визначену мету покарання в КК України.

3. Призначення справедливого покарання (його виду і міри) відповідно до мети і загальних засад призначення покарання, а також адекватне визначення інших заходів кримінально-правового впливу.

ТЕМА 8. Застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту

1. Звільнення від кримінальної відповідальності, застосування примусових заходів виховного характеру, примусових заходів медичного характеру при встановленні стану обмеженої осудності обвинуваченого, примусового лікування.

2. Обґрунтування доцільності зменшення обсягу та зміни характеру кримінальної репресії шляхом застосування відновлювального правосуддя, медіації, пробаційної діяльності, інших альтернатив позбавленню волі на певний строк та довічному позбавленню волі.

3. Зміст заохочувальних заходів кримінально-правового впливу:

- 1). Загальна характеристика заохочувальних заходів кримінально-правового впливу.
- 2). Звільнення від кримінальної відповідальності.

- 3). Звільнення від покарання.
- 4). Звільнення від подальшого відбування покарання.
- 5). Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.
- 6). Зняття судимості.

4. Загальні положення кримінально-правової політики щодо застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту.

ТЕМА 9. Види злочинів та їх класифікація у відповідності з кримінально-правовою політикою сучасності

1. Прийняття кримінального закону, залежно від пануючої політичної, правової та культурної ідеології. Визначення кола суспільно небезпечних діянь, засобів і методів боротьби зі злочинністю.

2. Зв'язок злочину і злочинності.

3. Критерії класифікації злочинів з урахуванням показників теоретичного і практичного значення класифікації злочинів, тих цілей і завдань, що постають перед нею:

4. Класифікаційні групи злочинів (подані у ст. 12 КК).

ТЕМА 10. Склад злочину, як єдина підстава кримінальної відповідальності

1. Ознаки (об'єктивного і суб'єктивного характеру), які характеризують вчинене суспільно небезпечне діяння як злочин.

2. Виділення окремих видів складів злочинів (їх класифікація) та їх важливе значення для пізнання окремих складів злочинів і встановлення істотних ознак, а в кінцевому підсумку – для точної кваліфікації злочину.

3. Класифікація складів злочину за різними критеріями: за ступенем суспільної небезпечності; за структурою, тобто за способом описування ознак складу в законі; за особливістю законодавчого конструювання.

ТЕМА 11. Проблеми застосування кримінального законодавства у разі вчинення особою декількох злочинів

1. Вивчення інституту множинності та його правових наслідків. Врахування різнобічних наукових підходів до визначення, класифікації та розуміння питань інституту множинності.

2. Поняття множинності злочинів у науці кримінального права.

3. Визначення соціальної характеристики множинності та її властивості (при вчиненні декількох злочинів одними і тими ж особами; підвищена

суспільна небезпечність особи; негативний вплив на інших членів суспільства, особливо неповнолітніх; негативний вплив на динаміку та структуру злочинності.

4. Повторність, сукупність та рецидив злочинів, як суспільно небезпечні форми множинності.

ТЕМА 12. Фундаментальні проблеми кримінально-правової кваліфікації

1. Поняття застосування кримінального законодавства. Співвідношення понять «застосування кримінального законодавства», «кваліфікація злочинів» та «кримінально-правова кваліфікація». Значення застосування кримінального законодавства.

2. Види кримінально-правової кваліфікації.

3. Кримінально-правова кваліфікація та її відбиття в процесуальних документах кримінального провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.

4. Стадії кримінально-правової кваліфікації та їх етапи. Формула кваліфікації. Формулювання обвинувачення.

5. Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації.

6. Принципи кваліфікації злочинів.

7. Правила кваліфікації злочинів у разі конкуренції кримінально-правових норм.

8. Кримінально-правова кваліфікація та колізія в законодавстві.

9. Неправильна кримінально-правова кваліфікація. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації.

10. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової кваліфікації.

11. Вплив кримінально-правової кваліфікації злочинів на процес виправлення та ресоціалізації засуджених та запобігання злочинам.

12. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової кваліфікації.

1. Завдання для проведення контролю залишкових знань

1. На які види поділяється тлумачення кримінального права за суб'єктом?

- а) судове, доктринальне, виконавче;
- б) офіційне, доктринальне, слідче;
- в) доктринальне, судове, офіційне;
- г) доктринальне, судове, офіційне, системне.

2. Аналогія при застосуванні кримінально-правових норм:

- а) не допускається;
- б) допускається без обмеження;
- в) допускається лише за наявності прогалин у законодавстві;
- г) допускається лише судом;
- д) допускається за узгодженням з прокурором та судом.

3. Що таке кваліфікація злочинів?

- а) розподіл злочинів на групи залежно від ступеня тяжкості;
- б) вираження місця кримінально-правової норми в системі Особливої частини КК;
- в) встановлення у вчиненому суспільно небезпечному діянні ознак конкретного складу злочину;
- г) встановлення у вчиненому суспільно небезпечному діянні ознак злочину.

4. Що означає конкуренція кримінально-правових норм?

- а) існування двох або більше норм, які взаємно виключають застосування одна одної;
- б) існування двох або більше норм, які передбачають відповідальність за одне й те ж саме діяння;
- в) відсутність норми, яка б передбачала відповідальність за вчинене суспільно небезпечне діяння;
- г) існування трьох або більше норм, які взаємно виключають застосування одна одної.

5. Якщо має місце конкуренція загальної і спеціальної норми, то:

- а) перевага надається спеціальній нормі;
- б) перевага надається загальній нормі;
- в) застосуванню підлягають обидві норми;
- г) обидві норми не підлягають застосуванню.

6. При кваліфікації злочинів застосовуються:

- а) тільки норми Загальної частини КК;
- б) тільки норми Спеціальної частини КК;
- в) норми Загальної і Особливої частин КК;
- г) норми Спеціальної частини КК та норми процесуального законодавства.

7. Не тягне за собою кримінальної відповідальності готування до злочину:

- а) малої тяжкості;
- б) тяжкого;
- в) особливо тяжкого;
- г) невеликої тяжкості.

8. Особа, яка добровільно відмовилася від злочину:

- а) підлягає кримінальній відповідальності за готування до злочину чи замах на злочин
- б) не підлягає кримінальній відповідальності взагалі
- в) підлягає кримінальній відповідальності лише в тому випадку, якщо фактично скоєне нею діяння містить склад іншого злочину
- г) підлягає кримінальній відповідальності в повному обсязі, але добровільна відмова буде вважатися пом'якшуючою обставиною

9. З метою вбивства Ільченко Махов підпалив вночі будинок, де той мешкав. Ільченко дома в цей час не було, про що Махов не знав. Має місце стадія вчинення злочину:

- а) незакінчений замах
- б) закінчений замах
- в) закінчений злочин
- г) приготування до вбивства

10. ознакою добровільної відмови від вчинення готування або замаху на злочин є:

- а) завершеність;
- б) свідомість діяння;
- в) примусовість;
- г) добровільність.

11. Підбурювач у разі добровільної відмови від вчинення злочину виконавцем підлягає кримінальній відповідальності:

- а) на загальних підставах, якщо так вирішить суд;
- б) не підлягає за будь-яких умов;
- в) але покарання в такому разі має бути більш м'яким, ніж передбачено законом;
- г) за готування до злочину або замах на той злочин, від вчинення якого добровільно відмовився виконавець.

12. ознаки, що характеризують особу окремого співучасника ставляться в вину лише:

- а) співучасникам, які усвідомлювали ці ознаки;
- б) особі, яка є виконавцем злочину;
- в) співучасникам, які погодились на спільну злочинну діяльність з таким співучасником;
- г) цьому співучасникові.

13. У разі вчинення виконавцем незакінченого злочину інші співучасники:

- а) підлягають кримінальній відповідальності лише в тому випадку, якщо фактично вчинене діяння цих співучасників містить склад іншого злочину;
- б) не підлягають кримінальній відповідальності;

- в) підлягають кримінальній відповідальності за співучасть у незакінченому злочині;
- г) підлягають кримінальній відповідальності за співучасть у закінченому злочині.

14. З метою вбивства Скляр придбав пістолет ПМ, але згодом відмовився від злочинного наміру. Пістолет зберігав “про всяк випадок”. Скляр підлягає кримінальній відповідальності за:

- а) не підлягає кримінальній відповідальності, оскільки має місце добровільна відмова;
- б) готування до умисного вбивства (ст. 14, ч.1 ст. 115 КК);
- в) закінчене готування на умисне вбивство (ч.3 ст. 14, ч.1 ст. 115 КК);
- г) незаконне придбання та зберігання вогнепальної зброї (ч.1 ст. 263 КК).

15. Злий з метою позбавлення життя Доброго придбав у Дубова ляльку-вуду до якої додавав волоси та нігті Доброго. Після чого почав кожну ніч опівночі втикати в дану ляльку по одній голці в різні частини тіла сподіваючись на настання наслідків у вигляді погіршення здоров'я Доброго та його наступної смерті. Під час рейду по перевірці дотримання порядку на кладовищі Злий був затриманий працівниками міліції при проведенні цього ритуалу. Злий був засуджений за умисне вбивство з особливою жорстокістю (п.4 ч.2 ст.115 КК) до 12 років позбавлення волі. Чи правильно було засуджено Злого?

- а) правильно;
- б) не правильно, тому що не наступила смерть;
- в) не правильно, тому що це закінчений замах на вбивство;
- г) не правильно, тому що використані абсолютно непридатні засоби.

16. В яких випадках має місце множинність злочинів ?

- а) у випадках скоєння особою двох або більше одиничних злочинів, якщо хоч два з них мають юридичне значення;
- б) у випадках скоєння особою трьох або більше одиничних злочинів, якщо хоч два з них мають юридичне значення;
- в) у випадках вчинення особою двох або більше злочинів, за які вона не була засуджена;
- г) у випадках вчинення особою трьох або більше злочинів, за які вона не була засуджена.

17. Рецидивом злочинів визнається:

- а) вчинення нового злочину особою, яка вже має судимість;
- б) вчинення нового умисного злочину особою, яка має судимість за умисний злочин;
- в) вчинення злочину особою, яка не має судимість;
- г) вчинення нового необережного злочину особою, яка має судимість за умисний злочин.

18. Повторністю злочинів визнається:

- а) вчинення двох злочинів, передбачених тією самою статтею або частиною статті Особливої частини КК;
- б) вчинення трьох або більше злочинів, передбачених тією самою статтею або частиною статті Особливої частини КК;
- в) вчинення двох або більше злочинів, передбачених тією самою статтею або частиною статті Особливої частини КК;
- г) вчинення трьох або більше злочинів, передбачених тією самою статтею Особливої частини КК.

19. Назвіть види множинності злочинів:

- а) повторність, сукупність, рецидив;
- б) повторність, сукупність, триваючі злочини;
- в) повторність, продовжувані злочини, рецидив;
- г) продовжувані злочини, загальний рецидив, рецидив.

20. Сукупність злочинів – це:

- а) вчинення особою двох або більше злочинів, передбачених різними статтями або різними частинами однієї статті Особливої частини КК, за жоден з яких її не було засуджено;
- б) вчинення особою трьох або більше злочинів, передбачених різними статтями або різними частинами однієї статті Особливої частини КК, за жоден з яких її не було засуджено;
- в) вчинення особою злочинів, передбачених різними статтями частинами Особливої частини КК;
- г) вчинення особою злочинів, передбачених різними частинами однієї статті Особливої частини КК.

21. Ідеальна сукупність представляє собою:

- а) вчинення особою одною дією трьох або більше злочинів, передбачених різними статтями або різними частинами однієї статті Особливої частини КК, за кожен з яких її не було засуджено;
- б) вчинення особою двох і більше умисних злочинів;
- в) вчинення особою двох або більше злочинів, передбачених різними статтями Особливої частини КК;
- г) вчинення особою однією дією двох або більше злочинів, передбачених різними статтями або різними частинами однієї статті Особливої частини КК, за кожен з яких її не було засуджено.

22. Під одиничним злочином розуміють:

- а) передбачений кримінальним законом певний самостійний склад злочину;
- б) злочин вчинений однією особою;
- в) злочин в якому є лише один потерпілий;
- г) злочин в якому винний використовує лише одне знаряддя злочину.

23. Складений злочин - це:

- а) одиничний злочин який складається з двох або більше тотожних діянь, об'єднаних єдиним злочинним наміром;
- б) злочин який складається з двох чи більше діянь, які утворюють множини злочинів;
- в) злочин який складається з двох чи більше діянь, які утворюють окремі одиничні злочини;
- г) одиничний злочин який розпочинається дією чи бездіяльністю, а далі вчиняється впродовж тривалого часу.

24. Москальов В.В. відбуваючи покарання у вигляді позбавлення волі, вчинив втечу з установи виконання покарань. Його дії підпадають під ознаки злочину передбаченого ст. 393 КК «Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти» і є:

- а) триваючим злочином;
- б) продовжуваним злочином;
- в) складеним злочином;
- д) триваючим, продовжуваним і складеним злочином одночасно.

25. Іванов В.В. працюючи на дніпропетровському заводі “Електрон” кожен день, протягом місяця, виносив через прохідну деталі, з яких він в результаті хотів зібрати готовий телевізор. Його дії є злочином:

- а) триваючим злочином;
- б) продовжуваним злочином;
- в) складеним злочином;
- д) триваючим, продовжуваним і складеним злочином одночасно.

26. Визначіть дії, які не віднесено до форм державної зради (ст. 111 КК)?

- а) посягання на життя Президента України для зміни влади в державі;
- б) зібрання завідуючим спецлабораторією відомостей, що становлять військову таємницю України, для передачі представнику Туреччини;
- в) підрив Київської дамби;
- г) вбивство народного депутата України з особистої неприязні.

27. Працівник Генштабу України повідомив СБУ про факт завербування його агентами іноземної розвідки. Чи може бути звільнена особа від кримінальної відповідальності при вчиненні державної зради (ст. 111 КК)?

- а) не може;
- б) може, якщо він не вчинив ніяких дій на виконання отриманого злочинного завдання;
- в) може при будь-яких умовах;
- г) може, якщо погодиться допомагати слідству.

28. Хто з цих осіб не є суб'єктом державної зради (ст. 111 КК)?

- а) особа без громадянства, яка перебуває на території України;
- б) громадянин України, який постійно працює в комерційній фірмі у Франції;
- в) громадянин України, який проживає у м. Севастополі.
- г) громадянин України, який постійно працює на території Китаю.

29. З метою ослабити державу Вовк замінував середню школу, в якій повинна була пройти зустріч керівництва районної влади із випускниками. Зустріч була перенесена на інший день. Вовк про це не знав і здійснив вибух. Внаслідок вибуху ніхто не постраждав. Дайте кримінально-правову оцінку діям винної особи:

- а) дії Вовка слід кваліфікувати як диверсія (ст. 113 КК);
- б) дії Вовка слід кваліфікувати як замах на диверсію (ч. 2 ст. 15 КК і ст. 113 КК);
- в) дії Вовка слід кваліфікувати як замах на диверсію (ч. 2 ст. 15 КК і ст. 113 КК) і умисне знищення і пошкодження чужого майна, вчинене шляхом вибуху (ч. 2 ст. 194 КК);
- г) дії Вовка слід кваліфікувати як замах на диверсію (ч.3 ст.15 КК і ст. 113 КК).

30. Швець повідомила Прохоренкові, з яким підтримувала інтимні стосунки, що вагітна, і висунула вимогу одружитись. На підтвердження, вона пред'явила медичні довідки з жіночої консультації. Прохоренко, щоб уникнути одруження, вночі задушив Швець. Судово-медична експертиза з'ясувала, що та не вагітна. Кваліфікуйте дії Прохоренка:

- а) умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК);
- б) умисне вбивство та замах на умисне вбивство жінки, яка завідомо для винного перебувала в стані вагітності (ч. 1 ст. 115 КК, ч.2 ст. 15 КК та п.2 ч. 2 ст. 115КК);
- в) умисне вбивство жінки, яка завідомо для винного знаходилась в стані вагітності (п. 2 ч. 2 ст. 115 КК);
- г) умисне вбивство жінки з корисливих мотивів (п.6 ч.2 ст. 155 КК).

31. Кравець посварився з Бобровим і почав його бити. Коли Бобров впав, Кравець підняв камінь і кинув його на голову останнього. Вважаючи, що той мертвий, Кравець облив тіло бензином і підпалив. Судово-медична експертиза встановила, що Бобров від побоїв тільки втратив свідомість, а причиною смерті стали чисельні обліки. Тілесні ушкодження, які наніс Кравець, відносяться до категорії легких, що потягли короткочасний розлад здоров'я. Як кваліфікувати дії Кравця?

- а) замах на умисне вбивство та необережне вбивство (ч. 1 ст. 115КК, ч. 1 ст. 119 КК);
- б) необережне вбивство (ч. 1 ст. 119 КК);
- в) умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК);
- г) тяжке тілесне пошкодження, що потягло за собою смерть потерпілого (ч. 2 ст. 121 КК).

32. Повнолітні гр. Єнохін та Феротін вирішили вчинити згвалтування гр. Конюхової. З цією метою Єнохін запросив Конюхову до себе додому для відзначення свого дня народження. Коли потерпіла прийшла до нього додому Єнохін із застосуванням насильства ввів потерпілій героїн, після чого позвав Феротіна, який знаходився в сусідній кімнаті. На протязі 9 годин, Феротін вчинив з потерпілою три статевих акти природним способом. Єнохін, під час згвалтування Конюхової, був у своїх сусідів. Як кваліфікувати дії Єнохіна та Феротіна?

- а) дії Феротіна слід кваліфікувати за ч.2 ст. 152 КК, як згвалтування вчинене повторно, а дії гр. Єнохіна за відповідними ст. проти здоров'я особи;
- б) дії Феротіна слід кваліфікувати за ч.3 ст. 152 КК, як згвалтування вчинене повторно та групою осіб, а дії гр. Єнохіна за ч.5 ст. 27 та ч.3 ст. 152 КК (пособник у вчиненні групового згвалтування);
- в) дії Феротіна слід кваліфікувати за ч.2 ст. 152 КК, а дії Єнохіна за ч.1 ст. 152 КК;
- г) дії Феротіна та Єнохіна слід кваліфікувати за ч. 3 ст. 152.

33. Гр. Омелянов та Сипенко запросили гр. Макарову та Васильченко до себе додому для вчинення статевих актів. Після спільного вживання спиртних напоїв гр. Омелянов із застосуванням фізичного насильства задовільнив статеву пристрасть природним способом з гр.Макаровою, а гр. Сипенко із застосуванням фізичного насильства задовільнив статеву пристрасть природним способом з гр. Васильченко. Як кваліфікувати дії гр. Омелянова та Сипенко?

- а) дії Омелянова та Сипенко слід кваліфікувати за ч.1 ст. 152 КК;
- б) дії Омелянова та Сипенко слід кваліфікувати за ч.2 ст. 152 КК, як вчинене повторно;
- в) дії Омелянова та Сипенко слід кваліфікувати за ч.2 ст. 153 КК та ч.3 ст.152 КК, як вчинене повторно, групою осіб;
- г) дії Омелянова та Сипенко слід кваліфікувати за ч.3 ст. 152 КК, як вчинене групою осіб.

34. Непричетний до аварії Тишков не надав допомогу потерпілому в ДТП, яке вночі виявив на дорозі, і не повідомив про нього нікому. Через несвоєчасність надання медичної допомоги потерпілий помер. Тишков мав можливість: або доставити його до лікарні, або повідомити про аварію. Як потрібно кваліфікувати дії Тишкова?

- а) склад злочину відсутній, оскільки до ДТП він не причетний;
- б) вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК);
- в) ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, якщо це спричинило смерть потерпілого (ч. 3 ст. 136 КК);
- г) залишення в небезпеці, якщо це спричинило смерть особи (ч. 3 ст. 135 КК).

35. Повнолітній гр. П. покохав громадянку Перову, якій не виповнилося

15 років. З метою вчинення статевого акту гр. П. спочатку показував неповнолітній гр. Перовій. порнографічні зображення потім непристойно торкався до її статевих органів, які викликають статеві збудження. Досягнувши її статевого збудження він вчинив природний статевий акт без застосування фізичного насильства. Як кваліфікувати дії гр. П?

- а) дії П. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 152 КК;
- б) дії П. слід кваліфікувати за ч.1 ст. 156 КК та ч.1 ст. 155 КК;
- в) дії П. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 155 КК;
- г) дії П. слід кваліфікувати за ч.1 ст. 152 КК та ч.1 ст. 156 КК.

36. Під час вчинення розбою Потаповим потерпілому Ромаську була заподіяна смерть через необережність. Дайте кримінально-правову оцінку діям Потапова:

- а) розбій (ч. 4 ст. 187 КК) і вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК);
- б) розбій (ч. 4 ст. 187 КК);
- в) розбій (ч. 1 ст. 187 КК) і вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК);
- г) розбій (ч. 4 ст. 187 КК) і вбивство через необережність (ч. 2 ст. 119 КК)

37. Люмкін, знаходячись у відділі чоловічого одягу універмагу, на очах у інших покупців, підійшов до продавця і тихо (на вушко) спитав останнього про ціни та розміри костюмів, які знаходилися у відділі. Після цього скориставшись тим, що продавець була зайнята прийманням товару, на очах у інших покупців та розраховуючи, що вони не зрозуміють, що він вчиняє, взяв з прилавка костюм і вийшов з відділу. З костюмом він був затриманий на зупинці тролейбуса. Дайте правову оцінку діям Люмкіна.

- а) він вчинив крадіжку (ч.1 ст. 185 КК);
- б) він вчинив грабіж (ч.1 ст. 186 КК);
- в) він вчинив крадіжку з проникненням у приміщення (ч. 3 ст. 185 КК);
- г) він вчинив грабіж з проникненням (ч.3 ст. 186 КК).

38. Горін, працюючи робочим складу промислових товарів, перед закінченням робочого дня заховався у підсобному приміщенні. У нічний час він вийшов із підсобки, взяв платинові та золоті годинники, інші коштовні речі загальною вартістю 1857000 грн. Коли Горін виходив зі складу, його побачив охоронець і намагався затримати. Після попереджувального пострілу Горін, тримаючи взяте на складі, підбіг до охоронця, збив його з ніг, чим заподіяв середньої тяжкості тілесні ушкодження, після чого зник. Кваліфікуйте дії Горіна:

- а) він вчинив два злочини: крадіжку (ч. 4 ст. 185 КК) та заподіяв умисно тяжкі тілесні ушкодження (ч. 1 ст. 122 КК);
- б) він вчинив крадіжку (ч. 4 ст. 185 КК) та розбій (ч. 4 ст. 187 КК);
- в) він вчинив розбій із заволодінням майном у великому розмірі (ч. 4 ст. 187КК);

г) він вчинив грабіж (ч.4 ст. 186 КК).

39. Бондарюк, працюючи складальником ТОВ «Брадіз», вирішив заволодіти комп'ютером. З цією метою він протягом місяця кілька разів проносив через прохідну окремі деталі комп'ютера. При спробі винести корпус Бондарюк був затриманий працівниками охорони на прохідній.

Кваліфікуйте дії Бондарюка:

а) Бондарюк вчинив замах на крадіжку з проникненням (ч. 2 ст. 15 КК і ч.3 ст.185 КК);

б) Бондарюк вчинив декілька злочинів, які будуть кваліфіковані як крадіжка, вчинена повторно (ч. 2 ст. 185 КК) та замах на крадіжку, вчинену повторно (ч. 2 ст. 15 КК і ч. 2 ст. 185 КК);

в) Бондарюк вчинив крадіжку з проникненням (ч. 3 ст. 185 КК);

г) Бондарюк вчинив замах на крадіжку (ч. 2 ст. 15 КК і ч. 1 ст. 185 КК).

40. Петренко знав, що філія банку відправляє щомісяця в центральний офіс банку 2 млн. 950 тис. грн. Коли інкасаторська машина під'їхала до банку, він підскочив до інкасаторів і, погрожуючи пістолетом (який був несправний), поставив вимогу віддати гроші. Інкасатор відповів, що грошей він не одержав. Тоді Петренко вихопив невелику сумку, в якій виявилось 15 грн., і втік. Кваліфікуйте дії Петренка:

а) грабіж (ч. 5 ст. 186 КК) та незаконне носіння вогнепальної зброї (ч. 1 ст. 263 КК);

б) розбій (ч. 4 ст. 187 КК) та незаконне носіння вогнепальної зброї (ч. 1 ст. 263 КК);

в) розбій (ч. 4 ст. 187 КК), розбій (ч. 2 ст. 187 КК);

г) розбій (ч.4 ст. 187 КК) та грабіж (ч.1 ст. 186 КК).

2. Завдання для самостійної роботи

ТЕМА 1. Поняття та завдання кримінально-правової політики

11. Поняття кримінально-правової політики та її місце у внутрішній політиці держави. Рівні кримінально-правової політики.
12. Суб'єкти кримінально-правової політики. Учасники кримінально-правової політики.
13. Предмет кримінально-правової політики.
14. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення загальних засад кримінальної відповідальності та покарання, а також при кваліфікації злочинів.
15. Завдання кримінально-правової політики у сфері криміналізації та декриміналізації діянь.
16. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення оптимальних заходів впливу на вину у вчиненні злочину особою.
17. Завдання у сфері запобігання злочинам методами кримінально-правового впливу.
18. Основні підходи до визначення тлумачення кримінально-правових норм.
19. Способи тлумачення (лінгвістичний, спеціально-юридичний, системний, логічний, історичний, функціональний, цільовий).
20. Особливості тлумачення положень кримінального закону з оціночними ознаками та бланкетними диспозиціями.

ТЕМА 2. Джерела, типи та принципи кримінально-правової політики

1. Поняття та види джерел кримінального права. Джерела кримінально-правової політики. Сучасні підходи до визначення джерел кримінального права України, їх значення для правозастосування.
2. Кримінально-правове значення Конституції України. Характер зв'язку кримінального права із конституційним правом.
3. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на застосування норм кримінального законодавства.
4. Типи кримінально-правової політики, що вділяються залежно від політичних режимів.
5. Поняття та види принципів кримінально-правової політики.

ТЕМА 3. Історія кримінально-правової політики України

1. Кримінально-правова політика періоду Київської Русі і феодальної роздробленості (IX-XVI ст.).
2. Законодавчі акти Польського королівства та німецьке законодавство.
4. Кримінально-правова політика України в період козацької держави.
5. Кримінально-правова політика України в період творення незалежності української держави (1917-1922 рр.).

6. Кримінально-правова політика України в радянський період.

7. Вплив наукових поглядів, викладених у працях Ч. Беккарія, І. Бентама, Г. Гегеля, О. Кістяківського, О. Лейста, Ф. Ліста, Ш. Монтеск'є, М. Таганцева, Г. Тарда, Л. Фейєрбаха, Ад. Франка, М. Чубинського та інших на формування кримінально-правової політики.

8. Кримінально-правова політика України після отримання незалежності.

ТЕМА 4. Кримінально-виконавча політика

2. Поняття кримінально-виконавчої політики України, її зміст та структура.

2. Сучасні теоретичні та практичні проблеми формування кримінально-виконавчої політики. Напрями формування сучасної кримінально-виконавчої політики України.

3. Методологічні засади дослідження кримінально-виконавчої політики. Принципи кримінально-виконавчої політики. Суб'єкти кримінально-виконавчої політики.

4. Завдання кримінально-виконавчої політики як частини державної політики у сфері протидії злочинності.

5. Впровадження міжнародних стандартів виконання покарань у реалізацію кримінально-виконавчої політики України.

6. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування кримінально-виконавчої політики України.

7. Позитивний іноземний досвід у формуванні кримінально-виконавчої політики України.

ТЕМА 5. Реалізація кримінально-правової політики на сучасному етапі

1. Реалізація кримінально-правової політики через застосування кримінально-правових норм.

2. Призначення покарання або звільнення від покарання чи його відбуття.

3. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх.

4. Судимість.

5. Інші заходи кримінально-правового характеру. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

6. Сучасні проблеми ефективності застосування закону про кримінальну відповідальність.

ТЕМА 6. Криміналізація та декриміналізація діянь

1. Поняття криміналізації та декриміналізації діянь.

2. Підстава, приводи та умови криміналізації діянь.

3. Об'єкт криміналізації. Обсяг криміналізації.

4. Поняття пеналізації та депеналізації діянь.
5. Особливості запобігання злочинам методами кримінально-правового впливу.

ТЕМА 7. Захист прав і законних інтересів особи із застосуванням засобів матеріального кримінального права

1. Покарання як логічний юридичний наслідок злочину. Питання поняття, сутності, змісту покарання, розкриття його внутрішніх властивостей та ознак.

2. Аналіз існуючих абсолютних теорій покарання (теорії відплати) та відносні (теорії досягнення корисних цілей), з'ясування, яка теорія передбачає законодавчо визначену мету покарання в КК України.

3. Призначення справедливого покарання (його виду і міри) відповідно до мети і загальних засад призначення покарання, а також адекватне визначення інших заходів кримінально-правового впливу.

ТЕМА 8. Застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту

1. Звільнення від кримінальної відповідальності, застосування примусових заходів виховного характеру, примусових заходів медичного характеру при встановленні стану обмеженої осудності обвинуваченого, примусового лікування.

2. Обґрунтування доцільності зменшення обсягу та зміни характеру кримінальної репресії шляхом застосування відновлювального правосуддя, медіації, пробаційної діяльності, інших альтернатив позбавленню волі на певний строк та довічному позбавленню волі.

3. Зміст заохочувальних заходів кримінально-правового впливу:

1). Загальна характеристика заохочувальних заходів кримінально-правового впливу.

2). Звільнення від кримінальної відповідальності.

3). Звільнення від покарання.

4). Звільнення від подальшого відбування покарання.

5). Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.

6). Зняття судимості.

4. Загальні положення кримінально-правової політики щодо застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту.

ТЕМА 9. Види злочинів та їх класифікація у відповідності з кримінально-правовою політикою сучасності

1. Прийняття кримінального закону, залежно від пануючої політичної, правової та культурної ідеології. Визначення кола суспільно небезпечних діянь, засобів і методів боротьби зі злочинністю.

2. Зв'язок злочину і злочинності.

3. Критерії класифікації злочинів з урахуванням показників теоретичного і практичного значення класифікації злочинів, тих цілей і завдань, що постають перед нею:

4. Класифікаційні групи злочинів (подані у ст. 12 КК).

ТЕМА 10. Склад злочину, як єдина підстава кримінальної відповідальності

1. Ознаки (об'єктивного і суб'єктивного характеру), які характеризують вчинене суспільно небезпечне діяння як злочин.

2. Виділення окремих видів складів злочинів (їх класифікація) та їх важливе значення для пізнання окремих складів злочинів і встановлення істотних ознак, а в кінцевому підсумку – для точної кваліфікації злочину.

3. Класифікація складів злочину за різними критеріями: за ступенем суспільної небезпечності; за структурою, тобто за способом описування ознак складу в законі; за особливістю законодавчого конструювання.

ТЕМА 11. Проблеми застосування кримінального законодавства у разі вчинення особою декількох злочинів

1. Вивчення інституту множинності та його правових наслідків. Врахування різнобічних наукових підходів до визначення, класифікації та розуміння питань інституту множинності.

2. Поняття множинності злочинів у науці кримінального права.

3. Визначення соціальної характеристики множинності та її властивості (при вчиненні декількох злочинів одними і тими ж особами; підвищена суспільна небезпечність особи; негативний вплив на інших членів суспільства, особливо неповнолітніх; негативний вплив на динаміку та структуру злочинності).

4. Повторність, сукупність та рецидив злочинів, як суспільно небезпечні форми множинності.

ТЕМА 12. Фундаментальні проблеми кримінально-правової кваліфікації

1. Поняття застосування кримінального законодавства. Співвідношення понять «застосування кримінального законодавства», «кваліфікація

злочинів» та «кримінально-правова кваліфікація». Значення застосування кримінального законодавства.

2. Види кримінально-правової кваліфікації.

3. Кримінально-правова кваліфікація та її відбиття в процесуальних документах кримінального провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.

4. Стадії кримінально-правової кваліфікації та їх етапи. Формула кваліфікації. Формулювання обвинувачення.

5. Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації.

6. Принципи кваліфікації злочинів.

7. Правила кваліфікації злочинів у разі конкуренції кримінально-правових норм.

8. Кримінально-правова кваліфікація та колізія в законодавстві.

9. Неправильна кримінально-правова кваліфікація. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації.

10. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової кваліфікації.

11. Вплив кримінально-правової кваліфікації злочинів на процес виправлення та ресоціалізації засуджених та запобігання злочинам.

12. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової кваліфікації.

3. Завдання для проведення підсумкового контролю

Завдання № 1 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Сучасні підходи до визначення джерел кримінального права.
2. Проблеми застосування кримінально-правових норм, які передбачають відповідальність за «Державну зраду» (ст. 111 КК України).
3. Рівні кримінально-правової політики.

II. Практична частина.

Коршун, перебуваючи у нетверезому стані, зайшов у кафе «Дорожнє» у м. Новомосковську, де почав приставати до громадян, нецензурно лаявся, висловлював погрози. У відповідь на зауваження Соколова Коршун вдарив його кулаком в обличчя і одночасно підставив йому ногу. Соколов не утримався на ногах, упав і вдарився головою об бетонну підлогу, отримав травму голови і невдовзі помер.

Кваліфікуйте дії Коршуна.

Завдання № 2 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Закон про кримінальну відповідальність: проблеми визначення, структуризації, тлумачення та застосування.
2. Проблеми застосування кримінально-правових норм, які передбачають відповідальність за «Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами» (ст. 286 КК України).
3. Поняття кримінально-правової політики та її місце у внутрішній політиці держави.

II. Практична частина.

Оленюк мав відомості, що у Верченко, яка проживає одна, є багато грошей, що їх вона виграла у лотерею. Він запропонував Іванчуку обікрасти Верченко. Вночі вони через вікно проникли до неї в хату і почали шукати гроші. Коли Верченко прокинулася і закричала, Оленюк двома ударами ножа в шию і груди вбив її. У приміщенні злочинці знайшли лише 580 грн., які забрали.

Кваліфікуйте їх діяння.

Завдання № 3
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни

«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні об'єкту, предмету складу злочину та потерпілого від злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правових норм, які передбачають відповідальність за «Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань» (ст. 114¹ КК України).
3. Завдання кримінально-правової політики.

II. Практична частина.

Кочегар Швидко через неприязні стосунки зіштовхнув троюрідного брата Кизю в дренажний колодязь глибиною 18 м., де той утопився. Коли дружина загиблого через 3 дні прийшла до котельної спитати про свого чоловіка, Швидко вбив її молотком і труп кинув у той самий колодязь. Потерпіла була на 8-му місяці вагітності близнятами.

Кваліфікуйте дії Швидко.

Завдання № 4
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни

«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні об'єктивної сторони складу злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Посягання на життя державного чи громадського діяча» (ст. 112 КК України).
3. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування кримінально-правової політики.

II. Практична частина.

Рудін дізнався, що його дружина зустрічається з Ковальовим і хоче розірвати шлюб, щоб вийти заміж за Ковальова. Дома Рудін намагався поговорити з цього приводу з дружиною, благав її зберегти сім'ю, не розлучати його з 2 малолітніми дітьми. Наступного дня Ковальов, який мав дружину і малолітню дитину, прийшов у квартиру останніх, підбурював Рудіну покинути чоловіка і піти з його квартири, провокував Рудіна на конфлікт. При цьому він ображав Рудіна, чим довів його до істерики. Останній почав плакати, а Ковальов продовжував знущатися над ним, кричав, говорив, щоб він «перегризав собі вени». Не витримавши таких знущань, Рудін схопив Ковальова за одяг і намагався виштовхнути його із квартири. Однак,

Ковальов опирався. В цей момент Рудін побачив на столі ніж, схопив його і наніс Ковальову удар в грудину, а потім удар в серце.

За висновком судово-медичної експертизи смерть Ковальова сталася внаслідок ножового поранення серцевого м'яза.

Кваліфікуйте дії Рудіна.

Завдання № 5
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні суб'єктивної сторони складу злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство» (ч. 1 ст. 115 КК України).
3. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення оптимальних заходів впливу на вину у вчиненні злочину особою.

II. Практична частина.

У сім'ї Попових часто виникали сварки, При цьому Попов бив дружину, погрожував убити її й сина. Під час чергової сварки Попов, перебуваючи в стані сп'яніння, схопив пістолет і почав його перезаряджати. Злякавшись, дружина забігла в туалет та покликала туди сина. Попов вирішив убити їх обох. Він зробив спочатку два постріли в дружину і один у сина, а потім намагався покінчити життя самогубством, вистріливши в ліву частину грудей. Дружина була вбита, а сину - заподіяно тяжке тілесне ушкодження, сам же Попов одержав тяжкі тілесні ушкодження.

Кваліфікуйте дії Попова.

Завдання № 6
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні суб'єкта складу злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за умисні вбивства вчинені при обтяжуючих обставинах (ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Завдання кримінально-правової політики у сфері криміналізації та декриміналізації діянь.

II. Практична частина.

П'яні Гаман і Мамченко сварилися, а потім почали штовхати один одного. Від сильного поштовху Мамченка Гаман упав на бетонований майданчик і

ударився потилицею об бетонне покриття. Не зважаючи на те що Мамченко одразу ж викликав швидку допомогу, лікарі не встигли врятувати Гамана, який невдовзі помер від одержаних ушкоджень кістки черепа, а також м'яких тканин мозку. Слідчий прийшов до висновку, що у даній ситуації мав місце казус.

Чи вірне рішення слідчого? Аргументуйте своє рішення.

Завдання № 7
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні кваліфікуючих ознак складу злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Незаконне заволодіння транспортним засобом» (ст. 289 КК України).
3. Позитивний іноземний досвід у формуванні кримінально-правової політики.

II. Практична частина.

Працівники міліції Чанько і Лісовий близько о першій годині ночі зустріли Міхненка і зупинили його. Чанько зробив зауваження з приводу пізнього перебування на вулиці та обшукав. Вважаючи дії Чанька неправомірними, Міхненко, який раніше займався боксом, ударив його кулаком у щелепу. Падаючи, Чанько ударився головою об асфальт і через дев'ять днів помер у лікарні. В акті судово-медичної експертизи зазначено, що безпосередньо від удару Міхненка потерпілому спричинено забиту рану нижньої губи справа, а решта ушкоджень утворилась при падінні та ударі потиличною частиною голови об асфальт, що і стало причиною смерті.

Кваліфікуйте дії Міхненка.

Завдання № 8
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні готування до злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Жорстоке поводження з тваринами» (п. 3 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Джерела кримінально-правової політики.

II. Практична частина.

Між двома односельцями, які часто з'ясовували стосунки, виникла сварка. 28 червня 2012 року чоловіки випадково зустрілися на вулиці та знову почали сперечатися. Відстоюючи свою правду, 79-річний пенсіонер Крилов схопив камінь та вдарив ним по голові свого суперника Климова. Потерпілий без ознак життя впав на землю. Місцеві мешканці, які стали випадковими свідками, зателефонували до лікарні та у міліцію. Коли ж на місце події приїхала бригада швидкої медичної допомоги, то їм залишилось тільки констатувати смерть чоловіка.

Проведеною судово-медичною експертизою встановлено, що смерть потерпілого настала внаслідок черепно-мозкової травми.

Кваліфікуйте дії винної особи.

Завдання № 9
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні замаху на злочин.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство вчинене з особливою жорстокістю» (п. 4 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Типи кримінально-правової політики, що вділяються залежно від політичних режимів.

II. Практична частина.

Науковий співробітник одного із інститутів Мащенко за винагороду надав можливість стажистові з-за кордону сфотографувати документи, що містили державну таємницю. Під час проведення кримінального провадження з'ясувалося, що стажист був агентом іноземної розвідувальної служби.

Кваліфікуйте дії Мащенко.

Завдання № 10
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні добровільної відмови при незакінченому злочині.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство вчинене способом, небезпечним для життя багатьох осіб» (п. 5 ч. 2 ст. 115 КК України).

3. Поняття та види принципів кримінально-правової політики.

II. Практична частина.

Прибиральниця заводууправління Варченко з метою помсти директору заводу Кравченку за те, що той не дав згоди на її роботу за сумісництвом на 1,5 ставки в цьому ж управлінні підпалила будівлю заводууправління. Під час гасіння пожежі вона отримала опіки. Вогнем було спричинено велику матеріальну шкоду. Варченко було засуджено за ст. 113 КК.

Чи правильно кваліфіковані дії Варченко?

Завдання № 11

**для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни**

«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні повторності злочинів.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство з корисливих мотивів» (п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Соціальна роль кримінально-правової політики в системі боротьби із злочинністю в сучасних умовах.

II. Практична частина.

Під час перебування за кордоном, наукового співробітника одного із науково-дослідних інститутів України Потапенка, було незаконно затримано поліцією. Там до нього застосували фізичний вплив та інсценували намір вбити його. Злякавшись, Потапенко розповів усе йому відоме про свою установу. Інформація, хоч і не становила державної таємниці, проте не підлягала розголошенню.

Дайте правову оцінку діям Потапенка.

Варіант: Ці відомості були державною таємницею.

Завдання № 12

**для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни**

«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні сукупності злочинів.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство з хуліганських мотивів» (п. 7 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Визначення функцій кримінально-правової політики та виокремлення пріоритетних з них для нашого часу.

II. Практична частина.

Пушилін вороже ставився до української держави та її суспільного ладу, а тому встановив вибуховий пристрій на військовому заводі, на якому працював інженером. Проте, вибухівку було своєчасно знешкоджено.

Кваліфікуйте дії Пушилін.

Варіант. Внаслідок вибуху було зруйновано приміщення одного з цехів заводу та загинуло п'ять осіб.

Завдання № 13 **для проведення підсумкового контролю** **з навчальної дисципліни** **«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»**

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні рецидиву злочинів.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство особи чи її близького родича у зв'язку з виконанням цією особою службового або громадського обов'язку» (п. 8 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Кримінально-правова та кримінально-процесуальна політика.

II. Практична частина.

Захарченко у м. Дніпропетровськ познайомився з іноземцем Пургіним, який будучи агентом іноземної розвідки запропонував йому за винагороду збирати відомості про військово-промислові об'єкти на території області. Для одержання цих відомостей Захарченко познайомився з дружиною співробітника режимного об'єкта Маковієм, який зловживав спиртними напоями і в стані сп'яніння розповідав дружині різні таємні відомості. Частину грошей, одержаних від Пургіна, Захарченко передав їй як подяку за одержані відомості.

Дайте правову оцінку зазначеним особам.

Завдання № 14 **для проведення підсумкового контролю** **з навчальної дисципліни** **«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»**

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні організатора злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство з метою приховати інший злочин або полегшити його вчинення» (п. 9 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Кримінально-правова та кримінологічна політика.

II. Практична частина.

Зустрівши по дорозі на залізничний переїзд 12-річну Галину Данилевич, Гуськов вступив з нею в розмову, завів у лісопосадку, почав обіймати, цілувати, торкаючись статевих органів. Незважаючи на опір, Гуськов повалив її на землю і намагався вступити в статевий зв'язок. Галина почала кричати, після чого Гуськов відпустив її. В цей час поблизу нікого не було. Гуськов пояснив, що відпустив дівчинку тому, що побоювся кримінальної відповідальності, хоча й мав намір здійснити свій задум.

Варіант: Гуськов припинив свої домагання після того, як у потерпілої з носа пішла кров, коли він притиснув її обличчя до землі.

Дайте кваліфікацію дій Гуськова.

Завдання № 15

**для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни**

«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні виконавця злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство поєднане із зґвалтуванням або насильницьким задоволенням статевої пристрасті неприродним способом» (п. 10 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Кримінально-правова політика України в період творення незалежності української держави.

II. Практична частина.

Голуб і Симоненко зайшли до жіночого гуртожитку і проникли в кімнату, де спала Циганова. Голуб почав її роздягати, щоб вступити в статевий зв'язок. Циганова прокинулася, почала кричати, чинити опір. Вони обоє впали на підлогу. Голуб із застосуванням сили поклав її на ліжку, головою вдарив об стінку. Почувши крики, в кімнату намагались увійти мешканці сусідніх кімнат, але не змогли це зробити, оскільки Симоненко тримав двері. Боячись бути затриманими, Голуб і Симоненко вистрибнули у вікно і втекли. Потерпіла знаходилась на лікуванні 22 доби. Голуб раніше вже був судимий за ч.1 ст.117 КК України 1960 р, а Симоненко –за ч.1 ст.153 КК України 2001р.

Дайте правову оцінку діям Голуба та Симоненка.

Завдання № 16

**для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни**

«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні підбурювача злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство вчинене на замовлення» (п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Поняття кримінально-виконавчої політики України, її зміст та структура.

II. Практична частина.

Громова Юля, 16 років, поверталася о 3 годин ночі з весілля своєї подруги. Поблизу парку її наздогнали четверо хлопців та одна дівчина, повалили на землю. Долаючи опір, дівчина Олена тримала її за одну руку, Іван закривав рота й душив за шию. Олег та Дмитро тримали її за другу руку й за ноги, били в живіт. Після нанесення 12 ударів Олег та Дмитро намагалися вчинити з Громовою статевий акт *per or*, однак не змогли цього зробити з фізіологічних причин.

Почувши розмову людей, які проходили поблизу, всі нападники втекли, а Олена наприкінці вдарила Громову з усієї сили ногою в живіт.

За висновком судово-медичної експертизи Громова отримала перелам 4 ребер та у неї стався викидень від останнього сильного удару в живіт (вона мала вагітність в 10 тижнів).

Дайте юридичну оцінку діям всіх осіб.

Завдання № 18

**для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни**

«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні пособника злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство вчинене за попередньою змовою групою осіб» (п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Сучасні теоретичні та практичні проблеми формування кримінально-виконавчої політики. Напрями формування сучасної кримінально-виконавчої політики України.

II. Практична частина.

Раніше судимий за ч.1 ст.152 КК України Осипенко напав на 12-річну Савлук, затягнув її у траншею напірного колектора заводу, ударив кулаком у щелепу, здушив горло і, коли потерпіла втратила свідомість, вчинив статевий акт *per or*. Прийшовши до свідомості, Савлук почала тікати, але Осипенко наздогнав її і знову вчинив статевий акт *per or*. Щоб приховати злочин, Осипенко трьома ударами металевого прута в голову вбив її.

Дайте кваліфікацію дій Осипенка.

Завдання № 19
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни

«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні вчинення злочину групою осіб без попередньої змови.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство вчинене особою, яка раніше вчинила умисне вбивство, за винятком вбивства, передбаченого статтями 116-118 КК України» (п. 13 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Завдання кримінально-виконавчої політики як частини державної політики у сфері протидії злочинності.

II. Практична частина.

17-річні Песков, Волощук і 13-річний Красильник були в сусідньому селі в гостях, де вживали спиртні напої. Коли увечері вони польовою дорогою повертались додому, Волощук сп'яніла так, що не могла далі йти. Песков за допомогою Красильника відніс її до копиці соломи, роздягнув і, скориставшись забуттям, здійснив з Волощук природний статевий акт. За пропозицією Пескова це намагався зробити й Красильник, але не зміг внаслідок фізіологічних причин. Вони одягли на Волощук частину знятого з неї одягу, поклали на копицю, прикрили соломною і пішли додому. Прийшовши в себе перед світанком від холоду, Волощук пішла додому, але заблудилась, зайшла в болото і потонула.

Дайте правову оцінку діям Пескова та Красильника. Чи зміниться правова оцінка їх дій, якщо б Волощук утопилася, зрозумівши, що з нею відбулося?

Завдання № 20
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни

«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні вчинення злочину групою осіб за попередньою змовою.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості» (п. 14 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Впровадження міжнародних стандартів виконання покарань у реалізацію кримінально-виконавчої політики України.

II. Практична частина.

Андрієнко за допомогою сокири і «лапки» вночі відкрив віконце магазину, вибив шибки в рамі і проник до приміщення, маючи при собі мішок. У цей час спрацювала сигналізація. Почувши сигнал сирени Андрієнко схопив 4

пляшки вина і почав вилазити з вікна. Побачивши, що до магазину підбігає сторож, Андрінко вдарив його пляшкою по голові та з викраденим майном втік. Потерпілому були заподіяні тілесні ушкодження з втратою працездатності тривалістю 8 днів.

Варіант: Андрієнко кинув викрадене біля магазину.

Кваліфікуйте дії Андрієнка.

Завдання № 21
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні вчинення злочину організованою групою.
2. Проблеми застосування кримінально-правових норм, які передбачають відповідальність за умисні вбивства вчинені при пом'якшуючих обставинах (ст. 116, ст. 117, ст. 118 КК України).
3. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування кримінально-виконавчої політики України.

II. Практична частина.

В парку на лаві спав п'яний Іванченко, з кишені якого випав гаманець. Проходячи повз нього, Романенко вирішив заволодіти грошима п'яного. Він підняв гаманця, забрав з нього гроші і порожнього гаманця поклав назад. Це побачили Голота і Козак, які зажадали, щоб він поклав гроші назад. Романенко не погодився і почав погрожувати їм вбивством. Голота і Козак відібрали у Романенка викрадене і доставили його до міліції. По дорозі Романенко намагався вирватися від них і знову погрожував вбивством. Дайте правову оцінку діям Романенка.

Завдання № 22
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні вчинення злочину злочинною організацією.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Доведення до самогубства» (ст. 120 КК України).
3. Кримінально-правова політика періоду Київської Русі і феодальної роздробленості.

II. Практична частина.

Мозговий, відбувши покарання за привласнення мисливського карабіну, влаштувався охоронцем будівельного складу. Він систематично під час свого

чергування спав або відлучався з об'єкта до своєї знайомої Захарової, у якої часто бував і Безлер, який теж відбував покарання за привласнення мисливського карабіну. Одного разу Безлер, скориставшись відсутністю Мозгового на об'єкті, викрав зі складу 25 листів будівельного заліза, вартістю 550 грн. 30 коп. за один лист.

Чи є дії Мозгового та Безлера злочинними? Якщо так, то кваліфікуйте їх дії.

Завдання № 23
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні добровільної відмови співучасників.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне тяжке тілесне ушкодження» (ст. 121 КК України).
3. Суб'єкти кримінально-виконавчої політики.

II. Практична частина.

Рибкін, від'їжджаючи у тривале відрядження, дав своєму другу Лук'янову на зберігання 30 безіменних акцій концерну «Олбі-Україна». По цих акціях Лук'янов отримав піврічні дивіденди по 1000 грн. за кожен і використав на свої потреби. Самі ж акції повернув Рибкіну, коли той повернувся. Дайте правову оцінку діям Лук'янова.

Завдання № 24
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні співвиконавця злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження» (ст. 122 КК України).
3. Реалізація кримінально-правової політики через застосування кримінально-правових норм.

II. Практична частина.

Хоменко, стоячи біля дверей автобуса, обережно притискала до себе поліетиленовий пакет, в якому везла на аналіз сечі. Коли двері розчинились, Івашин, який відбув покарання за викрадення 100 патронів до карабіну, миттю вихопив у неї пакет і почав тікати, але його намагалися наздогнати пасажери автобуса.

Одному із них Івашин наніс удар кулаком у лице, розбивши носа, внаслідок чого потерпілий лікувався 7 діб. З викраденим Івашин втік, а потім викинув. Дайте правову оцінку діям Івашина.

Завдання № 25
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства у випадках, коли посягання співучасників кваліфікуються за різними статтями Особливої частини КК України.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне легке тілесне ушкодження» (ст. 125 КК України).
3. Обґрунтування доцільності зменшення обсягу та зміни характеру кримінальної репресії як частина кримінально-правової політики.

II. Практична частина.

Касир банку Пуренко, видаючи гроші Коркіну, переплутав пачки купюр і фактично видав суму грошей в 10 раз більше, ніж було потрібно (замість 5000 грн. видав 50000 грн.). Коркін це виявив пізніше і гроші обернув на свою користь.

Дайте правову оцінку діям Коркіна.

Завдання № 26
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства у випадках визначення заздалегідь не обіцяного потурання злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Побої і мордування» (ст. 126 КК України).
3. Прийняття кримінального закону, залежно від пануючої політичної, правової та культурної ідеології.

II. Практична частина.

Романова, працюючи начальником державного комунального підприємства, фіктивно оформила на роботу сторожем Гаврилюка і через його дружину одержувала нараховану йому заробітну плату, використовуючи гроші на купівлю устаткування для виробництва. Всього за січень-березень 2015 р. Романова одержала таким чином 2960 грн. Суд кваліфікував дії Романової за ч.2 ст.190 КК України.

Чи правильно дано оцінку діям Романової?

Завдання № 27
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства у випадках визначення заздалегідь не обіцяного приховування злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Катування» (ст. 127 КК України).
3. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової політики.

II. Практична частина.

Нестеров, будучи неодноразово судимим, у тому числі і за викрадення вогнепальної нарізної зброї, взяв в пункті прокату холодильник і телевізор. Отримані речі він продав, а гроші витратив на свої потреби. Повернути взяті на прокат речі або сплатити за їх вартість 13500 грн. він відмовився.

Дайте правову оцінку діям Нестерова.

Варіант: Отримані на прокат речі, Нестеров дав, під виглядом своїх, на тимчасове користування своєму сусідові Клименко, а потім через деякий час, скориставшись відсутністю Клименка, забрав їх і продав. Наступного дня він пред'явив вимогу Клименку про повернення речей.

Завдання № 28
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства у випадках визначення заздалегідь не обіцяного неповідомлення про злочин.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби» (ст. 130 КК України).
3. Загальна характеристика основних етапів історії української кримінально-правової політики.

II. Практична частина.

Мартиненко і Тарасов, працівники Харківського аеропорту, обернули на свою користь різних промислових і продовольчих товарів, зібраних громадянами ФРН для розподілу і передачі особам, які постраждали від стихійних лих в Україні, на суму 12 тис. євро.

Дайте правову оцінку їх діям.

Завдання № 29
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни

«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства у випадках визначення задалегідь не обіцяного сприяння злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби» (ст. 131 КК України).
3. Взаємозв'язок кримінально-правової політики з кримінологічною політикою.

II. Практична частина.

Голуб, висококваліфікований слюсар-інструментальник і аматор-художник, на прохання свого друга Овчаренка, який в цей час знаходився у відрядженні, на робочому місці виготовив ніж, прикрасивши його граверними зображеннями тропічних звірів і рослин. Цей ніж він носив при собі і показував знайомим, демонструючи свою майстерність.

Одного разу, перебуваючи в стані сп'яніння, Голуб нецензурно лаявся на автобусній зупинці, за що його затримали працівники міліції і вилучили у нього із кишені цей ніж.

Голуб пояснив, що ніж він носить не з метою застосування його, а як предмет мистецтва, створений власними руками.

Дайте правову оцінку діям Голуба і Овчаренка.

Завдання № 30
для проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни

«Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина.

1. Проблеми застосування кримінального законодавства у випадках визначення складеного злочину.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Залишення в небезпеці» (ст. 135 КК України).
3. Сучасні тенденції кримінально-правової політики держави та проблемні питаннями, що виникають в ході реалізації кримінально-правової політики в Україні, у т.ч. при кваліфікації злочинів.

II. Практична частина.

Зайко, знайшовши рушницю, зберігав її вдома. Вона висіла на стіні високо від підлоги. Залишаючи квартиру, Зайко не завжди замикав двері своєї кімнати. Одного разу, коли Зайка не було вдома, син його сусіда 16-річний

Мишко Коваль разом з 10-річним сином Зайка зайшли до незамкненої квартири. Коваль, побачивши рушницю, поставив стілець на стіл, дістав її та вийшов з нею на вулицю, де було багато дітей. Бажаючи попустувати і не знаючи, що рушниця заряджена, Мишко крикнув: «Стій, руки вгору» - і натиснув на гачок. Пролунав постріл, яким було вбито 10-річного сина Зайка. Чи є дії Ковалья і Зайка злочинними? Якщо так, то дайте правову оцінку.